

JEGYZŐKÖNYV

Bázakerettye Óvoda Intézményfenntartó Társulás

2018. november 7. napján

megtartott társulási tanácsi üléséről

 Határozatok száma:

Sorszám	
7/2018. (XI.7.)	2017/2018-as nevelési évről szóló intézményvezetői beszámoló elfogadása
8/2018. (XI.7.)	2018/2019-es nevelési évre vonatkozó éves munkaterv elfogadása
9 /2018. (XI. 7.)	Pedagógiai Program módosításának elfogadása

J e g y z ő k ö n y v

Bázakerettyei Óvoda Intézményfenntartó Társulási Tanács 2018. november 7. napján megtartott üléséről

Az ülés helye: Déryné Művelődési Ház, 8887 Bázakerettye, Sport u. 1.

Az ülés időpontja: 2018. november 7. 9 óra 00 perc

Jelen vannak: Iványi László Társulási Tanács elnöke

Andrasekné Cser Mária, Árkus Béla, Simonyai István és Süle Béla Társulási Tanács
Tagjai

Tanácskozási joggal jelen van: dr. Faragó-Szabó Melitta aljegyző

I. NAPIREND ELŐTT

Iványi László elnök köszöntötte a megjelenteket, megállapította, hogy az ülés határozatképes, az ülést megnyitotta. Az elnök elmondta, hogy Cseresnyésné Cser Andrea intézményvezető jelezte távollétét, mivel az óvodában a dadus megbetegedett, ezért az óvodavezető az ülésen megjelenni nem tud, mert nem lenne elég szakember a gyermekekkel.

Az elnök javasolta a meghívóban szereplő napirendi pontok elfogadását. A társulási tanács egyhangúlag egyetértett a napirendi pontokkal, amit az alábbiak szerint fogadott el.

Napirend:

1./ 2017/2018-as nevelési évről szóló intézményvezetői beszámoló elfogadása

Előadó: Iványi László elnök

2./2018/2019-es nevelési évre vonatkozó éves munkaterv elfogadása

Előadó: Iványi László elnök

3./Módosított Pedagógiai Program elfogadása

Előadó: Iványi László elnök

4./Egyebek

Előadó: Iványi László elnök

II. NAPIREND TÁRGYALÁSA

1./ 2017/2018-as nevelési évről szóló intézményvezetői beszámoló elfogadása

Előadó: Iványi László elnök

Iványi László elnök elmondta, hogy Cseresnyésné Cser Andrea intézményvezető elkészítette és elküldte a Bázakerettyei Óvoda 2017/2018-as nevelési évről szóló beszámolóját, amelyet mindenki kézhez kapott. Megkérdezte, hogy van-e valakinek kérdése, hozzászólása az előterjesztéssel kapcsolatban. Kérdés, hozzászólás nem hangzott el a napirendi ponttal kapcsolatban.

Iványi László elnök feltette szavazásra 2017/2018-as nevelési évről szóló intézményvezetői beszámoló elfogadását.

A társulás tanács tagjai 5 igen szavazattal egybehangzóan a következő határozatot hozták:

7/2018. (XI.7.) Társulási határozat

A Bázakerettyei Óvoda Intézményfenntartó Társulás megtárgyalta és az előterjesztés szerinti formában elfogadta a Bázakerettyei Óvoda 2017/2018-as nevelési évre vonatkozó intézményvezetői beszámolóját. A Társulási Tanács felkéri az elnököt, hogy a döntésről az érintetteket értesítse.

Határidő: 2018. november 22.

Felelős: Iványi László elnök

2./2018/2019-es nevelési évre vonatkozó éves munkaterv elfogadása

Előadó: Iványi László elnök

Iványi László elnök elmondta, hogy a vonatkozó jogszabályok alapján az éves munkaterről a nevelőtestület dönt, de annak elkészítéséhez az intézményvezetőnek ki kell kérnie a fenntartó véleményét is. A 2017/2018-as nevelési évre vonatkozó éves munkatervet mindenki kézhez kapta. Megkérdezte, hogy van-e valakinek kérdése, hozzászólása az előterjesztéssel kapcsolatban. Kérdés, hozzászólás nem hangzott el a napirendi ponttal kapcsolatban.

Iványi László elnök feltette szavazásra 2017/2018-as nevelési évre vonatkozó éves munkaterv elfogadását.

A társulás tanács tagjai 5 igen szavazattal egybehangzóan a következő határozatot hozták:

8/2018. (XI.7.) Társulási határozat

A Bázakerettyei Óvoda Intézményfenntartó Társulás megtárgyalta és az előterjesztés szerinti formában elfogadta a Bázakerettyei Óvoda 2017/2018-as nevelési évre vonatkozó éves munkatervét. A Társulási Tanács felkéri az elnököt, hogy a döntésről az érintetteket értesítse.

Határidő: 2018. november 22.

Felelős: Iványi László elnök

3./Módosított Pedagógiai Program elfogadása

Előadó: Iványi László elnök

Iványi László elnök elmondta, hogy az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet 2018. szeptember 1. napi módosulása miatt szükséges az óvoda pedagógiai programjának módosítása is. A módosítás a jogszabály figyelembevételével készült. Az elnök megkérdezte, hogy van-e valakinek kérdése, hozzászólása az előterjesztéssel kapcsolatban. Kérdés, hozzászólás nem hangzott el a napirendi ponttal kapcsolatban.

Az elnök javasolta a Pedagógiai Program módosításának elfogadását, majd feltette szavazásra az előterjesztést.

A társulás tanács tagjai 5 igen szavazattal egybehangzóan a következő határozatot hozták:

9/2018. (XI.7.) Társulási határozat

A Bázakerettyei Óvoda Intézményfenntartó Társulás megtárgyalta és az előterjesztés szerinti formában elfogadja a Bázakerettyei Óvoda Pedagógiai Programjának módosítását. A társulási tanács felkéri az elnököt, hogy a döntéséről az intézmény vezetőjét tájékoztassa.

Határidő: 2018. november 22.

Felelős: Iványi László elnök

4./Egyebek

Előadó: Iványi László elnök

Az elnök megkérdezte, hogy van-e valakinek kérdése, hozzászólása a napirendi ponttal kapcsolatban.

Kérdés, hozzászólás nem hangzott el a napirendi ponttal kapcsolatban.

Miután egyéb hozzászólás, észrevétel, javaslat nem volt a az elnök 8óra 30 perckor az ülést bezárta.

Iványi László
Társulási Tanács elnöke

dr. Faragó-Szabó Melitta
aljegyző

Bázakerettyei Óvoda Intézményfenntartó Társulás Társulási Tanácsa
8887 Bázakerettye, Fő út 4.

M E G H Í V Ó

Bázakerettyei Óvoda Intézményfenntartó Társulás Társulási Tanácsa

2018. november 7. napján (szerdán) 09.00 órakor

ülést tart, melyre ezúton tisztelettel meghívom.

Az ülés helye: Déryné Művelődési Ház
8887 Bázakerettye, Sport u. 1.

Az ülés napirendje:

1./ 2017/2018-as nevelési évről szóló intézményvezetői beszámoló elfogadása

Előadó: Iványi László elnök

2./2018/2019-es nevelési évre vonatkozó éves munkaterv elfogadása

Előadó: Iványi László elnök

3./Módosított Pedagógiai Program elfogadása

Előadó: Iványi László elnök

4./Egyebek

Előadó: Iványi László elnök

Megjelenésére feltétlenül számítok!

Bázakerettye, 2018. október 31.

Tisztelettel:

Iványi László sk.
elnök

JELLENLÉTI ÍV

Bázakerettye Óvoda Intézményfenntartó Társulás

Társulási Tanács

2018. október 7. napján tartott ülésén részt vevőkről

NÉV

ALÁÍRÁS

Iványi László

Andrasekné Cser Mária

Árkus Béla

Simonyai István

Süle Béla

dr. Faragó- Szabó Melitta

Cseresnyésné Cser Andrea

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ELŐTERJESZTÉS
a Bázakerettyei Óvoda Intézményfenntartó Társulása
Társulási Tanácsának
2018. november 7. napján
tartandó nyilvános ülésére

1-3. napirendi pont

Az előterjesztés tárgya:	1-3. napirendi pont
A napirend előterjesztője:	Iványi László elnök
Az előterjesztést készítette:	dr. Faragó- Szabó Melitta aljegyző
Döntéshozatal módja:	egyszerű többség

Tisztelt Társulási Tanács!

Előterjesztés az 1. napirendi ponthoz:

1./A 2017/2018-as nevelési évről szóló intézményvezetői beszámoló elfogadása

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nktv.) 85. § (2) bekezdése alapján *a fenntartó tanévenként legfeljebb egy alkalommal kötelezheti az intézményvezetőt arra, hogy az intézmény tevékenységéről átfogó módon beszámoljon. A 85. § (3) bekezdése értelmében a fenntartó a honlapján, annak hiányában a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza a nevelési-oktatási intézmény munkájával összefüggő értékelését.*

Cseresnyésné Cser Andrea intézményvezető a fenntartó számára elkészítette és elküldte a Bázakerettyei Óvoda 2017/2018-as nevelési évéről szóló beszámolóját.

Kérem a T. Társulási Tanácsot annak megtárgyalására és elfogadására.

Határozati javaslat:

Bázakerettyei Óvoda Intézményfenntartó Társulás Társulási Tanácsa a Bázakerettyei Óvoda 2017/2018. nevelési évben végzett tevékenységéről szóló átfogó beszámolót megtárgyalta és azt elfogadja. A társulási tanács felkéri az elnököt, hogy a döntésről az érintetteket értesítse.

Határidő: tájékoztatásra azonnal

Felelős: Iványi László elnök

Előterjesztés az 2. napirendi ponthoz:

2./ 2018/2019-es nevelési évre vonatkozó éves munkaterv elfogadása

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 3. § (1) bekezdése alapján az óvodai, az iskolai és a kollégiumi **munkaterv** határozza meg az óvodai nevelési év, valamint az iskolai, kollégiumi tanév helyi rendjét.

Az Nktv. 70. § (2) bekezdése alapján *a nevelőtestület dönt a nevelési-oktatási intézmény éves munkatervének elfogadásáról.*

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 3. § (1) bekezdése alapján az éves munkaterv elkészítéséhez az *intézményvezető kikéri a fenntartó, az óvodaszék, iskolaszék, kollégiumi szék, az óvodai, iskolai, kollégiumi szülői szervezet, közösség, az intézményi tanács, a tanulókat érintő programokat illetően az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat, továbbá, ha a gyakorlati képzés nem az iskolában folyik, a gyakorlati képzés folytatójának véleményét is.*

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 3. § (2) bekezdése alapján

Az óvodai nevelési év helyi rendjében kell meghatározni

- a) az óvodai nevelés nélküli munkanapok, az iskolai tanítás nélküli munkanapok időpontját, felhasználását,
- b) a szünetek időtartamát,
- c) az iskolában a nemzetünk szabadságtörekvéseit tükröző, továbbá nemzeti múltunk mártírjainak emlékét, példáját őrző, az aradi vértanúk (október 6.), a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatai (február 25.), a holokauszt áldozatai (április 16.), a Nemzeti Összetartozás Napja (június 4.), a március 15-ei és az október 23-ai nemzeti ünnepek, valamint az iskola hagyományai ápolása érdekében meghonosított egyéb emléknapok, megemlékezések időpontját,
- d) az óvodai élethez kapcsolódó ünnepek megünneplésének időpontját,
- e) az előre tervezhető nevelőtestületi értekezletek, szülői értekezletek, fogadóórák időpontját,
- f) az intézmény bemutatkozását szolgáló pedagógiai célú óvodai nyílt nap tervezett időpontját,
- g) az alapfokú művészeti iskola és kollégium kivételével a tanulók fizikai állapotát felmérő vizsgálat időpontját,
- h) minden egyéb, a nevelőtestület által szükségesnek ítélt kérdést.

A munkatervet a nevelőtestület egybehangzóan elfogadta és a 2018-2019-es nevelési évben az éves munkatervben foglaltak alapján dolgozik. A dokumentumot az alkalmazotti közösség és a szülői szervezet is elfogadta.

A fentiekre tekintettel kérem a T. Társulási Tanácsot, hogy véleményezze a Bázakerettyei Óvoda 2017/2018-as munkatervét.

Kérem a T. Társulási Tanácsot az előterjesztés megtárgyalására és elfogadására.

Határozati javaslat:

A Bázakerettyei Óvoda Intézményfenntartó Társulás Társulási Tanácsa a Bázakerettyei Óvoda 2018/2019 nevelési évre vonatkozó éves munkatervét megtárgyalta és azt elfogadja. A társulási tanács felkéri az elnököt, hogy a döntésről az érintetteket értesítse.

Határidő: tájékoztatásra azonnal

Felelős: Iványi László elnök

Cseresnyésné Cser Andrea intézményvezető

Előterjesztés az 3. napirendi ponthoz:

3./A Pedagógiai Program módosításának elfogadása

Nktv. 26. § (1) A nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot a nevelőtestület fogadja el és az intézményvezető hagyja jóvá. A pedagógiai program azon rendelkezéseinek érvénybelépéséhez, amelyekből a fenntartóra többletkötelezettség hárul, a fenntartó egyetértése szükséges. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 6. § (1) bekezdése alapján az óvoda az Óvodai nevelés országos alapprogramja alapján pedagógiai programot készít, vagy az ily módon készített pedagógiai programok közül választ.

Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet 208. szeptember 1. napi módosulása miatt szükséges a Bázakerettyei Óvoda pedagógiai programjának módosítása is.

20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 6. § (2) Az óvoda pedagógiai programja meghatározza

- a) az óvoda helyi nevelési alapelveit, értékeit, célkitűzéseit,
- b) azokat a nevelési feladatokat, tevékenységeket, amelyek biztosítják a gyermek személyiségének fejlődését, közösségi életre történő felkészítését, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek egyéni fejlesztését, fejlődésének segítségét,
- c) a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységet,
- d) a gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenységet,
- e) a szülő, a gyermek, a pedagógus együttműködésének formáit,
- f) nemzetiségi óvodai nevelésben részt vevő óvoda esetén a nemzetiség kultúrájának és nyelvének ápolásával járó feladatokat,
- g) az egészségnevelési és környezeti nevelési elveket,
- h) a gyermekek esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket,
- i) a nevelőtestület által szükségesnek tartott további elveket.

Kérem a T. Társulási Tanácsot az előterjesztés megtárgyalására és annak elfogadására.

Határozati javaslat

Bázakerettyei Óvoda Intézményfenntartó Társulás a Bázakerettyei Óvoda pedagógiai programjának módosítását 2018. szeptember 1. napi hatállyal jóváhagyja. A társulási tanács felkéri az elnököt, hogy a döntéséről az intézmény vezetőjét tájékoztassa.

Határidő: tájékoztatásra azonnal

Felelős: Iványi László elnök

Cseresnyésné Cser Andrea intézményvezető

Bázakerettye, 2018. október 31.

Iványi László sk.
elnök

BÁZAKERETTYEI ÓVODA

ÓVODAVEZETŐI BESZÁMOLÓ

2017-2018

Cseresnyésné Cser Andrea

Tartalomjegyzék.

  PP megvalósításának gyakorlata-pedagógiai, szakmai munka értékelése

Alapító okirat szerint ellátott feladat

Feladat-ellátást jellemző adatok

4. Intézményszervezet, vezetési szerkezet, álláshely összetétel
5. A vezetői feladatmegosztás
6. Gyermekbalesetek megelőzésére szükséges intézkedések, gyermekbalesetek száma
7. Az óvodai ünnepek, nevelés nélküli munkanapok, nyílt napok, óvodai rendezvények
8. Továbbképzések (külső, belső). Belső tudásmegosztás. Pedagógus életpálya

9. Tanköteles gyermekek ellátása

10. Gyermekvédelmi feladatok

11. Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása

12. A gyermekek rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezése

Összegzés

PP megvalósításának gyakorlata-pedagógiai, szakmai munka értékelése

E-erősség

F-fejlesztendő terület

1. EGÉSZSÉGES ÉLETMÓDRA NEVELÉS

összesítés	E	F
1. Higiénikus szokások, szabályok megerősítése, kialakítása, az egész nap folyamán kell, hogy történjen, ahol az önállóságra való ösztönzés és a pozitív megerősítés módszerét kell alkalmazni!	X	
2. Tisztálkodás, WC-használat, kézmosás, törülközés, fésülködés, fogápolás helyes, rendszeres végzésére nevelés az egészség megóvása érdekében történik, az intimitás tiszteletben tartásával és a nemi identitás figyelembevételével.	X	
3. Megteremtjük, hogy olyan nyitott és rugalmas rendszerben fejlődhesen a gyermek, mely igazodik egyéni szükségleteihez, életkori és egyéni sajátosságaihoz, kompetenciájához, fejlődési üteméhez.	X	
4. A <u>tevékenységekhez nyugodt, sürgetésmentes légkört teremtünk</u> (csoportszobákban udvaron és más helyiségekben) ügyelve a hőmérséklete, a szellőztetésre, fényviszonyokra, páratartalomra, zajártalomra.	X	
5. Az étkezési kultúra alakítása és erősítésekor a gyermekközösség mintaadó erejére is építünk. Ehhez fontos az esztétikus környezet biztosítása: asztalterítő, szalvéta stb..	X	
6. A korszerű táplálkozás jegyében rendszeresen nyers formában történik a zöldség és gyümölcsfogyasztás.		X
7. A víz fogyasztására egész nap folyamán lehetőséget teremtünk, ösztönözzük a gyermekeket az elegendő mennyiségű vízfogyasztásra.	X	
8. A pihenés feltételeinek megteremtése az egyéni és közösségi érdekek összehangolásával történik, figyelembe véve a <u>gyermekek életkorából fejlettségéből adódó különbségeket</u> .	X	
9. Délutáni pihenést segíti a rövid mese vagy a halk zene vagy altatódal, énekhallgatás.	X	
10. A zavartalan pihenés érdekében biztosítjuk a megfelelő méretű ágyakat, takarókat, és az „otthont jelentő”, és balesetveszélyt nem rejtő „játék alvókák” használatát.	X	
11. A szabad levegőn való tartózkodásnak fontos elemének kell lennie a napirendünkben.	X	
12. A túlzott UVsugárzásra, a légszennyezettség veszélyeire figyelve tartózkodunk a szabadlevegőn.	X	
13. Fontosnak tekintjük, hogy a gyermek cipője megfelelő minőségű, állagú és biztonságos legyen. Erre felhívjuk a szülők figyelmét.		X

14. A mindennapi mozgásnál a mezítláb való mozgást, lábtornát, tartásjavító gyakorlatokat alkalmazzuk.		X
--	--	---

2. AZ ÉRZELMI, ERKÖLCSI, KÖZÖSSÉGI NEVELÉS

15. Családias légkörben zajlik óvodai életünk, ennek előfeltétele, hogy óvodapedagógusaink, és a dajkák barátságos, otthonos környezetet teremtsenek a gyermekeknek.	X	
16. Programunk megvalósításának fontos feltétele, hogy az óvoda alkalmazottai és a gyermekek, a egymás közötti kapcsolatát pozitív attitűd, érzelmi töltés jellemezze.	X	
17. A csoportunknak jól kialakított szokásrendszere van, amely elmélyíti a gyermekek közösséghez való tartozásának érzését.	X	
18. A csoportszobánkban a gyermekek rajzainak saját, jellel ellátott helyet biztosítunk, mellyel el kívánjuk érni, hogy a gyermekek a közösségen belül is, mint egyén, nagy hangsúlyt kapjanak.		X
19. Óvodánkban a beszoktatás ideje alatt a gyermekek fokozatosan ismerkednek az óvoda épületével, az őket körülvevő felnőttekkel és gyermekekkel.	X	
20. Nagyfokú gyöngédséggel és türelemmel vesszük körül a gyermekeket, hogy hozzásegítsük őket az új környezet fokozatos elfogadásához.	X	
21. A gyermekek az óvodánkba behozhatják magukkal a kedvenc tárgyaikat (mese párna, kedvenc plüss figura), hogy az otthonosságot és a biztonságérzetet ezek a tárgyak is erősítsék.	X	
22. A gyermekek neveléséhez a szülőkkel, bizalommal teli kapcsolatra törekszünk.	X	
23. Közösségfejlesztő pedagógiai munkánkban az odafigyelést, a meghallgatást fontosnak tartjuk, a gyermekeket a saját érzéseinek elmondására, mások érzéseinek meghallgatására ösztönözzük.	X	
24. Óvodánk egyszerre kívánja elősegíteni a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását, teret engedve az önkifejező törekvéseinek.	X	
25. Alapelvünk, hogy a gyermeket annak elfogadására, megértésére neveljük, hogy az emberek különböznek egymástól.	X	
26. Fontosnak tartjuk, a szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlását, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás és normarendszerének megalapozását.	X	
27. Óvodánk a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapja.	X	
28. Nevelésfilozófiánk szerint ebben az életkorban elegendő, ha az erkölcsiség az egymásra figyelésben, az együttműködésben, segítségadásban megnyilvánul, illetve néhány együttélési szabály betartásában. (köszönés, játékeszközök helyrerakása stb.) A normák kialakulása és alkalmazása a mindennapok része, áthatja magát a gyermeki életet.	X	

3. BESZOKTATÁS IDŐSZAKA

29. A fokozatos elszakadást úgy biztosítjuk, hogy a szülő vagy szülők a beszokás kezdeti szakaszában részt vehetnek a	X	
---	---	--

gyermekükkel együtt az óvodai életben.		
30. A gyermek óvodában eltöltött idejét úgy szervezzük, hogy mindvégig érezze az érzelmi biztonságot, az óvodapedagógus és a dajka elfogadó gondoskodását, szeretetét.	X	
31. Az óvodai jele végig kíséri őt az óvodáskor végéig.	X	
32. A csoportunk tevékenységei lehetőséget biztosítanak a gyermekek számára a „másság elfogadására” fejleszti a gyermekek pozitív emberi magatartását, társaival való viszonyát, versenyszellemet, kudarcátűrést, figyelmet, türelmet, kitartást, egymás iránti figyelmességet, segítőkészséget.	X	

4. ÉRTELMI NEVELÉS, ANYANYELV ÁPOLÁSA

33. Az értelmi nevelés változatos tevékenységeken keresztül, a kultúraátadás hatásrendszerében az óvodai nevelési módszerek segítségével, <i>elsődlegesen a gyermek szabad játéka által valósul meg.</i>	X	
34. Az egyéni fejlődés biztosításához szükséges, hogy az óvodapedagógus személyes példájával (odafigyelés, meghallgatás, beszélgetés), kommunikációs helyzetek megteremtésével ösztönözze a gyermekek közötti kommunikációt, teremtsen lehetőséget a monologikus beszédre, ennek fejlesztésére, bővítse szókincsüket, gazdagítsa metakommunikációs ismereteiket (például érzelmeket jelző gesztusok, arckifejezések, testtartások).	X	
35. Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. A gyermek beszéd és kommunikációs képessége elsődlegesen függ a családi szocializációtól, mely előnyös vagy hátrányos helyzetet teremt a gyermekek számára a közösségben.	X	
36. Az anyanyelvi, értelmi fejlesztés célja az anyanyelv szeretete, ismerete a kommunikációs kedv fenntartásával, továbbá az inger és élmény gazdag környezet megteremtésével, az érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás, alkotóképesség, és a mozgás fejlődésének folyamatos biztosítása.	X	
37. Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitás fejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.	X	
38. Az óvodapedagógusok feladata az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabálykövetítéssel.	X	
39. A gyermekek érdeklődésére, kíváncsiságára építve tervezzük és szervezzük a mindennapi játékba integrált tevékenységeket, melyben arra törekszünk, hogy a gyermekek sok érzékszervre ható és közvetlen tapasztalatszerzés útján jussanak új ismeretekhez.	X	

5. JÁTÉK, UDVARI JÁTÉK TEVÉKENYSÉGEK

40. Pedagógiai programunkban a gyermekek <u>szabad, spontán játéka dominál.</u>	X	
41. Az óvodapedagógusok feladata, hogy megfelelő csoportlétkört, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési	X	

lehetőségeket biztosítsanak a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus, szerepjátékokhoz (drámajátékhöz), konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz		
42. A napirendben megfelelő szerepet kap a gyermekek szabad játéktevékenysége a csoportszobában és az udvari játékban egyaránt.	X	
43. <u>Alkotó kedvű légkört</u> teremtve a játékban fejlődik leginkább a gyermekek kreativitása.	X	
44. A csoportszobákat úgy rendezzük be, hogy legyen állandó vagy variálható helye az úgynevezett játék „kuckóknak”.	X	
45. Környezeti nevelésünk fontos eleme a <u>természet változásainak megfigyelése</u> . Kiemelt fontosságúnak érezzük a természet kincseivel való játékokat.	X	
46. Játék keretében a kisgyermekek ismerkednek természeti anyagokkal ill. „természettudományos” megfigyeléseket végeznek (pl. csíráztatás játék). Fontos hangsúlyozni, hogy óvodapedagógusaink tudják, hogy ebben az életkorban nem a természeti jelenségek tudományos magyarázata a fontos, hanem sokkal inkább maga a <u>felfedező, cselekvő tevékenység és a játék</u> .	X	
47. A játékeszközök kiválasztásánál óvodapedagógusaink arra törekednek, hogy sok praktikus, félkész <u>játékot szerezzenek be</u> (pl. textíliák, fonalak, más természetes anyagok), melyek kibontakoztatják és gazdagítják a gyermekek fantáziáját, manuális képességeit és kreativitását.	X	
48. Az udvari játékhoz zömmel a gyermekek nagy mozgásigényét kielégítő természetes anyagokból készült mozgásfejlesztő eszközöket (pl. fa játékokra, mászókákra) biztosítunk.	X	
49. A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az <u>óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége</u> mellett a <u>szükség és igény szerinti együttjátzásával</u> , támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.	X	

6. VERSELÉS, MESÉLÉS, DRAMATIKUS JÁTÉK

50. A népi, a klasszikus és a kortárs irodalmi művekből választunk.	X	
51. A napirendben is kiemelt helye van a <u>mesélésnek</u> .	X	
52. Óvodapedagógusaink feladata, hogy <u>megfelelő hangulatot</u> és nyugodt körülményeket teremtsenek a mindennapi meséléshez.	X	
53. A már jól ismert, megszeretett meséket a gyermekek szerepekre osztják az óvodapedagógusok segítségével és eljátsszák.	X	
54. A mese dramatizációkhoz szükséges <u>jelmezeket, kellékeket</u> közösen készítik el, felhasználják hozzá a csoportban összegyűjtött régi öltözeteket, kalapokat, kendőket stb.		X
55. A mese dramatizációkat a nagyobbak eljátsszák a kisebbeknek, szüleiknek közös ünnepek, rendezvények alkalmával.	X	
56. A mindennapi meséléshez, mondókázáshoz és verseléshez szorosan kapcsolódnak a gyermekek <u>bábjátékai</u> . A hallott meséket és az általuk kitalált történeteket, meséket, elbábozzák társaiknak. A bábjátékhoz közösen készítenek bábokat a felnőttekkel, vagy a kész bábokat használják fel.	X	

57. Lehetőséget teremtünk a gyermekek saját vers és mesealkotására, annak mozgással és/vagy ábrázolással történő kombinálására.	X	
58. BESZELGETÉSEK: Az anyanyelvi nevelést és kommunikáció-fejlesztését szolgálják a mindennapi tevékenységünkbe iktatott beszélgetések, amikor a gyermekek csoportos, szervezett formában megbeszélhetik társaikkal és a felnőttekkel az őket foglalkoztató időszerű kérdéseket, beszámolhatnak a velük történt eseményekről, stb. Ezek az alkalmak segítenek a gyermekek toleranciájának kifejlesztésében, az egymásra figyelés a másik meghallgatásának képességének kialakulásában.	X	

7. MOZGÁS

59. Programunk mozgásos tevékenységeiben együttesen érvényesül a rugalmasság és a kötöttség.	X	
60. A heti rendben egy nap kötött formában szervezünk kiemelt mozgásos tevékenységet.	X	
61. Heti egyszer szervezünk mozgásos játékokat, melybe a <u>láb és testtartást javító torna elemeit</u> prevenció és korrekció jelleggel építjük be.	X	
62. Az ismertetett mozgáslehetőségeken túl az óvodánk életében helyet kapnak a kirándulások, túrázások, séták, a közelebbi és távolabbi környezetben is.	X	
63. A mindennapi mozgás során, a mozgásos játékok szervezésében az óvoda épületét körülvevő udvar kínálta lehetőségeket a gyermekek edzésében kihasználjuk.	X	
64. A spontán, a szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítjük az irányított mozgásos tevékenységekkel. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének - a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás - fejlődésére.		X
65. Törekszünk a gyermekeket legjobban fejlesztő, <u>kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására</u> .		X

8. ÉNEK-ZENE, ÉNEKES JÁTÉK, GYERMEKTÁNC

66. A zenei nevelésre a nap bármely során lehetőség nyílik a különféle tevékenységekhez kapcsolva, a csoportszobában és az udvaron egyaránt.	X	
67. Az énekes népi játékok és az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek (a ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.	X	
68. A játékdalokhoz, mondókákhoz természetes módon társul a zenei képességek fejlesztése, zenei ritmusérzék / metrum, ütem, ritmus, tempóérzék / zenei hallás / tiszta éneklés, dinamikai és hangszín érzék / zenei emlékező és reprodukáló képesség, belső hallás, zenei formaérzék.	X	
69. A csoportszobák polcain játékként helyezzük el a <u>különféle ritmus hangszereket</u> , hogy a gyermekek a nap bármely szakában kezdeményezhessék a ritmussal kísért éneklést	X	

(természetes anyagokból készített ritmushangszerek).		
70. A zenehallgatásnál mind az élőzene mind a művészi értékkel bíró gépzene is helyet kap.	X	
71. Programunkban az óvodapedagógusok a gyermekekkel közösen variálják az énekes játékok mozgásanyagát olyan egyszerű tánclépésekkel, amit a felnőtt minta utánzásával a gyermekek követni tudnak.	X	
72. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek, néptáncok és népi játékok, a hagyományok megismerését, továbbélését segítik.	X	
73. A gyermektánc a felfogásunkban a néptánc figurákkal való szabad mozgás örömét jelenti, oly módon, hogy minden táncos alkalom az együttes mozgás örömét adja a gyermekek számára.	X	
74. A gyermekek minél tisztább éneklését az óvodapedagógusok mindennapi énekelgetésükkel segítik elő.	X	
75. Az énekekre, énekes játékokra, zenehallgatásra minden nap a komplex tevékenységekben nyílik lehetőség.	X	

9. KÖRNYEZET TEVÉKENY MEGISMERÉSE, BENNE MATEMATIKA

76. Olyan környezettudatos szokás és értékrendszer kialakítására törekszünk, amelyek alapvetően meghatározzák és befolyásolják a leendő felnőtt gondolkodás és életmódját (pl. Újrahasznosítás, szelektív hulladékgyűjtés, energiatakarékosság, természeti értékein megóvása).	X	
77. Környezeti nevelésünknek is két tartópillére a játék és a tapasztalás, kísérletezés.	X	
78. Feladatunk, hogy elősegítsük a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében hangsúlyt helyezünk a környezettudatos magatartásformálás megalapozására, alakítására.	X	
79. Kirándulásaink segítik környezetünk szűkebb és tágabb megismerését.	X	
80. A közlekedésről saját tapasztalataik útján szereznek a gyermekek ismereteket (pl. utazás tömegközlekedési eszközökkel: autóbusz, vonat).	X	
81. A gyalogos közlekedésről a szűkebb és tágabb környezetben tett séták alkalmával van módjuk ismereteket szerezni.	X	
82. Az óvodánk közelében található gyógyszertár, pékség, posta stb. látogatása, melynek során az emberek mindennapi munkáját ismerhetik meg a gyermekek.		X
83. A pedagógiai programunk a környezeti nevelést kiemelten „kezeli”, erre építve a fejlődést elősegítő tevékenységeket tartalmaz.	X	
84. A nevelési célok és feladatok megfogalmazásában a természet és környezetvédelmi feladatokat kiemelten kezeljük a helyi adottságok alapján (pl. fák védelme, faápolás, faültetés, madárvédelem, egészséges táplálkozás, energiatakarékosság, a lakóhely megismerési tevékenységek,	X	

az épített és a természeti környezet védelme stb.).		
85. Az óvodai nevelőmunkánk tervezésében és a megvalósítás gyakorlatában megtalálhatók a környezeti nevelés elvei, tartalmi jellemzői.	X	
86. A nevelőmunka hatékonysága érdekében a nevelési eljárások során a mit, mivel, mikor, hogyan és kivel kérdésekre épített fejlődést elősegítő tevékenységek kerülnek megvalósításra (pl. az igényeknek megfelelően megvalósul a képességek fejlesztése, eszközhasználat megtanulása, ismeretszerzés és alkalmazás modern módszereinek használata, kirándulások stb.).	X	
87. A gyerekek nevelése az egyéni fejlettségükhöz igazodó, differenciált bánásmód elve alapján a cselekvő, felfedező tevékenységszervezés módszerével zajlik.	X	
88. Az óvodában a gyermekek életkorának megfelelő hagyományok ápolása, gazdagítása a szülők bevonásával, a családdal való közvetlen kapcsolatban zajlik.		X
89. Óvodánk életében fontosak a jeles napi hagyományok. (természeti ünnepek, jeles napok, madarak fák napja, a víz világnapja, a föld napja).		X
90. Az óvodánk dolgozói szem előtt tartják a fenntarthatóság tartalmi jellemzőit és ez a mindennapi munkájukban is megnyilvánul. Az óvoda felnőtt közössége munkahelyi életmódjával és munkájával pozitív mintát nyújt a környezettudatos magatartásra, az ökológiai szemléletformálásra, megalapozására. (Kapcsold le a villanyt! Zárd el a csapot! Ne folyasd a vizet feleslegesen!)	X	
91. Csoportszobának egyéni hangulata van- esztétikus, gyermekbarát berendezés, mélyben megjelennek a természetben fellelhető kincsek.	X	
92. Az energiatakarékosság szem előtt tartása érvényesül a villany, a vízhasználat és a fűtés terén. Az épületen belül energiatakarékos izzók vannak a folyosókon, termekben a világítás megfelel az egészségügyi előírásoknak. A fűtési rendszer környezetbarát. WC öblítők, hidegmeleg kevert csapvíz rendelkezésre áll.		X
93. A levegő illatosítására gyógynövények használjuk. (nem használunk hajtógázos légillatosítókat).		X
94. A szelektív hulladékgyűjtés biztosított az óvoda egész épületében (pl. papír, műanyag stb.), kivéve a veszélyes hulladékokat (pl. elem, olajos palack stb.).		X
95. A „hulladék nem szemét” elv hasznosítása az újrafelhasználás érdekében (ajándékkészítés, játékkészítés stb.) megvalósul.		X
96. Az óvoda működése során rontott (használt) papírok külön tárolóba kerülnek, a papír beszerzésekor az újra papír vásárlására törekszünk.		X

97. A játék során adódó spontán matematikai helyzetek kihasználása.	X	
98. Logikai és matematikai szabályjátékok megismertetése, alkalmazása.	X	
99. A minket körülvevő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedeztetése, megtapasztaltatása.	X	
100. Matematikai tartalmú játék kezdeményezése során a gyermekek egyéni fejlettségének, képességeinek figyelembevétele.	X	
101. A gyermeki tevékenység változatos formájának biztosítása: egyéni, páros, mikro csoportos szervezéssel.	X	
102. Mozgásos feladatnál a testrészek megnevezése, a velük végzett cselekvés elmondása.	X	
103. A térbeli viszonyok, az irányok és helyzetek pontos megnevezése.	X	

11. RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZIMUNKA

104. A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.	X	
105. Programunkban a vizuális látásmód fejlesztésére, az önkifejezési mód megtalálására naponta nyílik lehetőség a mindennapi komplex tevékenységekben, a csoportszobában és az udvari játék során is.	X	
106. A vizuális kommunikációt fontosnak tartjuk és igyekszünk felhasználni a verbális nyelvi kommunikáció elsajátítására is.	X	
107. A vizuális kifejezési forma tervezett témáját az évszakok és az ünnepek befolyásolják, valamint a spontán adódó lehetőségeket is kihasználjuk.	X	
108. Programunkban a gyermekek manuális tevékenységei komplex formában jelennek meg a zenével, dallal, mesével, verssel, mondókával a környező világ megismerésével.	X	
109. A vizuális tevékenységekben (pl. rajzolás, festés, gyurmázás barkácsolás, tépés, szövés, fonás, vágás, ragasztás stb.) olyan játékos tevékenység, melyben nem a produktum, hanem a tevékenység öröme a cél.	X	
110. A vizuális nevelés a kreativitás, az alkotó képesség megnyilvánulásának egyik fontos eszköze. Az óvoda épületét és a csoportszobákat gyermekek által készített rajzzal, plasztikai	X	

alkotással díszítjük.		
111. Fontos, hogy a csoportszobák környezetükkel hozzájáruljanak a gyermekek esztétikai ízlésformálásához, ezért a díszítésükben természetes anyagokat használunk fel, melyek követik az évszakok és az ünnepek hangulati változásait.	X	
112. Az óvodapedagógusok feladata változatos kifejezési technikák alapelemeivel és eljárásaival való megismertetése és a feltételek megteremtése, képességeinek legteljesebb kibontakoztatása	X	

12. MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

113. A munka jellegű tevékenységeket az élet velejárójának, tapasztalatszerzésnek és a környezetük megismerésének tekintjük.	X	
114. Olyan munkavégzéshez szükséges képességek alakítására adunk lehetőséget, mint rendszeresség kötelesség illetve feladattudat, kitartás, stb.	X	
115. A „meg tudom csinálni!” érzése önbizalmát növeli, pozitív énképét erősíti, reális önismeretét alakítja gyermekeinknek.	X	
116. A játékkal sok vonatkozásban azonosságot mutató munka, és munka jellegű játékos tevékenységek, elsősorban a gyermekek saját személyükkel kapcsolatos önkiszolgálást és az élethelyzetekben való közös együttműködést, a folyamatos megbízások rendszerét jelentik. Örömforrásként sikerélményhez juttatja a gyermekeket, egyre önállóbbak, magabiztosabbak lesznek.	X	
117. Minden munka jellegű tevékenységnél fontos, hogy a közösen végzett munka igazi élményt nyújtson.	X	
118. Az óvodapedagógus értékelése legyen buzdító, mindig megerősítő, hogy a gyermekekben pozitív viszony alakuljon ki a rendszeres munkavégzéshez.	X	
119. Az óvodapedagógus adjon lehetőséget az önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítésére, az elvállalt napi vagy egyéb munkákra.	X	

13. TEHETSÉGGONDOZÁS

120. Fontos szem előtt tartanunk, hogy az óvodás életkorban nem a tehetség diagnosztizálására kell törekednünk, hanem a lehetőségeket kell észrevennünk. Nem mérésekkel kell a gyerekek adottságait feltérképeznünk, hanem a hétköznapiak során gyakorlattá vált megfigyeléseket kell a tehetség lehetséges jegyeinek szempontjából rendezni. Amit tapasztalunk nem biztos, hogy többlet képesség. Lehet, hogy csak a gyermek gondolkodásának fejlődési üteme gyorsabb.		
---	--	--

14. IKT ALKALMAZÁSA

<p>121. A rendelkezésre álló tanulási, képességfejlesztési segédanyagokat, eszközöket -digitális anyagokat és eszközöket is- széles körűen ismeri. Kritikusan értékeli és céljainak megfelelően tudatosan alkalmazza őket a gyermekek érdeklődésének felkeltésére, az önálló ismeretszerzés képességének fejlesztésére.</p> <p>1. kompetencia: Szakmai feladatok, szaktudományos, szaktárgyi, tudás</p> <p>6.A rendelkezésre álló tananyagokat, eszközöket - a digitális anyagokat és eszközöket is - ismeri, kritikusan értékeli és megfelelően használja.</p>		X
<p>122. Az óvodában alkalmazható digitális eszközöket (CD lejátszó, számítógép) célszerűen használja.</p> <p>2. kompetencia: Pedagógiai folyamatok, tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz kapcsolódó önreflexiók</p> <p>4.Célszerűen használja a digitális, online eszközöket.</p>	X	
<p>123. A gyermekekben igyekszik felkelteni és fenntartani az önálló tapasztalatszerzés, megismerés igényét. Ennek érdekében felhasználja az IKT-eszközök alkalmazásában rejlő lehetőségeket.</p> <p>3. kompetencia: A tanulás támogatása</p> <p>8.Tanítványaiban igyekszik kialakítani az önálló ismeretszerzés, kutatás igényét.</p>		X

15. A PROGRAM TERVEZÉSE

<p>124. Tervezés 1 évre: tevékenységek tartalmához szükséges anyagot tartalmazza.</p>	X	
<p>125. Tervezés 6 hónapra: nevelési feladatok, szervezési feladatok. Féléves terv értékelése.</p>	X	
<p>126. Tervezés havi ciklusokban: Az értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása. Napi megvalósulások, képességfejlesztés.</p>	X	
<p>127. Programunk fontos eleme, jogszabály szerint, az óvodás gyermekek fejlődésének folyamatosan nyomon követése, az egyéni „személyiség lapok” vezetése. Indokolt esetben kezdeményezzük, a szülőnél a szakszolgálat igénybevételét. Az óvoda a gyermek értelmi, beszéd, hallás, látás, mozgásfejlődésének eredményét szükség szerint, de legalább félévenként rögzíti. Feljegyezzük a gyermek fejlődését szolgáló intézkedéseket, megállapításokat, javaslatokat. Akinél szükséges fejlesztési tervet készítünk.</p>	X	

--	--	--

Alapító okirat szerinti feladatellátás jellemző adatai

2. Alapító okirat szerint ellátott feladat

1. adattábla

adat	Alapító okirat szerint ellátott feladat	óvodai nevelésben résztvevő összes fő	ebből a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése fő	ebből német nemzeti-ségi óvodai nevelésben résztvevő gyermek	Alapító okirat szerinti maximálisan felvehető gyermek-létszám	Férőhely kihasználtság %	napi nyitva tartás tól-ig	napi nyitva tartási óra	Óvodai csoportok száma
2017. 10.01. adat		15	3	-	30	50	6:45-16:30	9,45	1
2018-05-31		14	3	-	30	46,66	6:45-16:30	9,45	1

3. Feladat-ellátást jellemző adatok

2. adattábla

2017/2018. nevelési év	10.01.	05.31.	08.31.
Óvodás gyermekek létszáma	15	14	15
Ebből bölcsődés korú	-	-	-
Étkező gyermekek létszáma	15	15	15
Diétás étkezést igényel	-	-	-
Félnapos óvodás	-	-	-

Bejárós gyermekek:

Kiscsehi: 4

Lispezsentadorján: 3

Szentmargitfalva: 1

Kistolmács: 1

4. Intézményszervezet, vezetési szerkezet, álláshely összetétel

3. adattábla

Adat	Engedélyezett álláshelyek száma		Óvodai csoportban foglalkoztatott óvodapedagógusok létszáma (fő)	Pedagógiai asszisztens	Óvodai csoportban foglalkoztatott felsőfokú végzettségű óvodapedagógusok létszáma (fő)	Engedélyezett álláshelyek száma	
	pedagógus	pedagógiai munkát közvetlenül segítő				Nő	Ebből nemzetiségi végzettséggel rendelkezik
2017. 10.01. adat	2	1	2	0	2		

3.1. adattábla

Adat	nevelőmunkát közvetlenül segítő		nevelőmunkát közvetlenül segítő pedagógiai asszisztens	
	dajka	kisgyermek gondozó		
2017. 10.01. adat álláshely	1	0	0	0

5. A vezetői feladatmegosztás

4. adattábla

adat	Óvodavezetés Kötelező óraszám	
	Óvodavezető	Óvodavezető helyettes
2017. 10.01. adat	Cseresnyésné Cser Andrea 40/ kötelező 12 óra	-
2018 08. 31. adat		-

6. Gyermekbalesetek megelőzésére szükséges intézkedések, gyermekbalesetek száma

5. adattábla

Adat	A nyolc napon túl gyógyuló sérüléssel járó gyermek balesetek száma	a fenntartó értesítése megtörtént	Súlyos gyermek-baleset száma	gyermekbalesetet követően meg tett szükséges intézkedés.	szülői szervezet, közösség képviselője részvételét a tanuló- és gyermek-baleset kivizsgálásában lehetővé tette az óvoda	a fenntartó értesítése megtörtént
0	0	0	0	0	0	0

7. Az óvodai ünnepek, nevelés nélküli munkanapok, nyílt napok, óvodai rendezvények

6. adattábla

Ünnepek, programok megnevezése	Tervezett időpontja
Születésnapok ünneplése	aktuálisan
Az iskolábamenők elkísérése az évnyitóra	2017-09-01
Színházi előadás az iskolában: A csodatévő tekercs	2017-09-14
A népmese világnapja	2017.09.30
Színházi előadás : A szemtelen szőlőszem	2017.10.03.
Állatok világnapja	Október 4.
Szülői értekezlet	Október 05.
Nemzeti ünnep	2017-10-23
Mártonnapi népszokások	November 11.
Gyermekek mérése-értékelése	November
Katalin napi népszokások	November
Mikulásünnep az óvodában	2017-12-06
„A legmeghittebb ünnep” : mézeskalácssütés, kézművesnap	2017-12-13
Mézeskalácssütés	December
Az elsősök fogadása	2017-12-07
Udvári karácsonyfa díszítés	2017-12-14
Karácsonyi ünnepély az óvodában	2017-12-20
Nyílt nap	December 13
Állatvédelem, madáretetés az óvoda udvarán	December, Január, Február
Nagycsoportosok DIFER felmérése	Február

Farsang	Február 07
Nemzeti ünnep	Március 15.
Víz világnapja	Március 22.
Húsvét	2002-04-01
Óvodai beiratkozás Látogatás az iskolában	Április 12
Föld napja (Környezetvédelem, szelektív hulladékgyűjtés, szemétszedés)	Április 22.
„Egészséghelek”: védőnő látogatása, fogorvosi szűrés, egészséges táplálkozás, mozgás a szabadban	
Zenés előadás az óvodában: Vajda Margit	2018-05-04
Anyák napja	2018-05-06
Madarak és fák napja	Május10
Kirándulás az arborétumba	Május18
Apa-nap az óvodában, A szegedi látványszínház előadása	2018-05-23
Évzáró ünnepély, ballagás	2018-05-31
Látogatás az általános iskolában, az első osztályban	Május
Színház, bábszínház, zenés műsor megtekintése	alkalmanként

Egyéb programok, szolgáltatások	időpontja
Prevenációs foglalkozás	
Logopédiai foglalkozás	heti 1 óra
SNI fejlesztés	heti 2 alkalom

8. Továbbképzések (külső, belső). Belső tudásmegosztás. Pedagógus életpálya

7. adattábla

Adat	Vezetői szakvi- zsgával rendel- kező óvoda- pedagó- gusok létszá- ma	Szak- vizsgá- val rendel- kezők létszá- ma	Nevelő- munkát közvetle- nül segítő (pedagó- gus végzett- ségű) létszáma	PED I sorolt pedagó- gusok létszáma	PED II sorolt pedagó- gusok létszáma	Mester- pedagó- gusok létszáma	Gyakor- nokok létszá- ma	Mento- rok létszá- ma
2017. 10.01. fő	1	1	0	2	0	0	0	0
2018. 08.31. fő	1	1	0	2	0	0	0	0

9. Tanköteles gyermekek ellátása

9. adattábla

Adat	2018. 08.31- ig a 6. életévét betöltők létszáma fő	az óvodai szakvéle- mény alapján a gyermek elérte az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget	hatodik életévét augusztus 31-ig betöltő gyermek óvodai nevelésben való további részvétele javasolt	szakértői bizottsági vizsgálatot kezdmenyez a gyermek iskolába lépéshez szükséges fejlettségének megállapítása céljából annak eldöntésére, hogy az augusztus 31- ig a hetedik életévét betöltött gyermek részeseülhet-e további óvodai nevelésben.
2017/2018. nevelési év	3	2	1	1

10. Gyermekvédelmi feladatok

A Gyermekjóléti és Családsegítő szolgálat munkatársával a nevelési év folyamán többször tartottunk megbeszélést, ezen megbeszéltük az aktuális problémákat. Gyermekvédelmi szempontból intézkedésre nem volt szükség.

11. Sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása

Óvodánkban 3 sajátos nevelési igényű gyermek kapott ellátást a szakértői bizottság szakvéleménye alapján.

1 gyermeket autizmus spektrum zavarral diagnosztizáltak. Számára heti 4 óra fejlesztést írtak elő (3 ó. Gyp.1 ó logopédia) **3 főként kell figyelembe venni.**

1 gy. Motoros funkciók specifikus fejlődési rendellenessége. Terápiás fejl.: heti 4 ó. (2 gyp, 2 logopédia. **2 főként kell figyelembe venni**

1 gy. Expresszív beszédzavar. Terápiás fejlesztés: heti 3 ó logopédia

A fejlesztéseket a nagykanizsai Szivárvány EGYMI gyógypedagógusa: Golecz Andea látta el. Logopédiai foglalkozást Kovácsné Újhelyi Ildikó tartott számukra.

A kötelező felülvizsgálat alapján közülük 1 tanköteles gy mehetett iskolába, 1 gy javasoltan további 1 évet marad az óvodában.

További 1 gyermeket küldtünk még vizsgálatra akinek a szakvéleménye júliusban érkezett meg, fejlesztését 2018-2019-es tanévben kell megszervezni, melyet előre jeleztem az EGYMI felé.

Az év eleji iskolaérettségi vizsgálat alapján egy gyermek sem szorult fejlesztésre külön szakember által.

12. A gyermekek rendszeres egészségügyi vizsgálatának megszervezése

A védőnő folyamatosan látogatta az óvodát, tájékozódott a gyermekek óvodába történő beilleszkedéséről, fejlődéséről, tisztaságáról, ellátottságáról. Kérés esetén szívesen állt rendelkezésünkre.

15. Összegzés

2017 szeptemberétől dajkánk-betegség miatt nem tudta ellátni a feladatát, ezért a dajkai feladatokat és a takarítást is kolléganőmmel ketten végeztük el. Tovább nehezítette a dolgunkat a 2017. nov. 30-ai Intézményi tanfelügyeletre való felkészülés miatt megnövekedett adminisztráció is. Ezért segítséget kértünk az önkormányzattól. Október közepétől napi 2, 2.5 órában kisegítőt kaptunk, aki a takarításba, mosogatásba segített.

November 7-től május 30. alkalmaztunk egy dajkát, aki személyiségéből adódóan nagymértékben segítette az óvodai ellátást.

Idén fel kellett újítani a csoportszoba világítását, mert folyamatos cserére szorultak a fénycsővek.

A katasztrófavédelmi ellenőrzés hiányosságokat tárt fel, amelyeket pótolni kellett. pl.

- A kisfeszültségű erősáramú villamos berendezések időszakos tűzvédelmi felülvizsgálati jegyzőkönyve
- A villámvédelmi berendezések időszakos tűzvédelmi felülvizsgálati jegyzőkönyve
- A menekülési útvonal jelzőtábláinak elhelyezése.

További hiányosságok :

- Nincs tűzvédelmi főkapcsoló kiépítve. Javasolt a mérőszekrényben, a mérő után kiépíteni.
 - Előtér elosztóról szabványos felirat (vigyázz 400V!) hiányzik
 - Felfogó rendszerbe a fém ereszcsonal az épület egyik oldalán sincs bekötve,
 - A földelő akkor fogadható el megfelelőnek, ha van műbizonylat arról, hogy a védőcső 100kV feszültségű villámáramra minősített, illetve arról van műbizonylat, hogy a szigetelés nem éghető.
 - földelő és az érintésvédelmi földelő nincs egymással összekötve.
 - Az előtérben lévő elosztóban Legrand 039 44 tip. T2 SPD túlfeszültség levezető van telepítve. Helytelenül a B-C fokozat helyett D fokozatú túlfeszültség levezető van kiépítve. Gyakorlatilag hatástalan a jelenlegi megoldás.
 - Melegítőkonyhában a fém mosogatótálcát be kell kötni az EPH rendszerbe.
- A fenti hiányosságok pótlása megtörtént.

Csoportunkról:

-4 kisgyermek beszoktatása történt meg szeptemberben. 1 kisfiú különösen nehezen fogadta el az új társakat, környezetet, az óvodai szokás és szabályrendszert.

-Örömmel vettek részt a gyerekek az iskolásokkal közösen szervezett előadásokon. Sok gyereknek ez nagy lehetőség, élményszerzésre, ismerős gyermekekkel, testvérekkel találkozni, ismerkedni az iskola épületével, tanítónénikkel.

-A népmese világnapján interaktív foglalkozást szerveztünk a csoportnak, melyen aktívan és lelkesedve tevékenykedtek a gyerekek. Nagyon jó hangulatban telt el ez a nap.

-Októberben színházi előadást szerveztünk az óvodában: A szemtelen szőlőszem címmel. Sokat kacagtak az élményt adó műsor során a gyermekek és csillogogó szemmel nézték a szereplőket.

-Az állatok világnapját sok-sok tevékenység kísérte, hogy a bolygón élőállatfajokat jobban megismerjék. Felhívtuk a figyelmet a veszélyeztetett állatokra, a kiszolgáltatottságukra, védelmükre az állatok szeretetére.

-November 30-tól karácsonyig az Advent időszakában változatos tevékenységeken keresztül vártuk a karácsonyt. A Télapó érkezése nagy örömet okozott, örömmel fogadták a gyerekek és sok szép dallal, verssel várták. Az elsők ajándékműsora kedves és szívet melengető hangulatot teremtett. Az együttes játék és beszélgetés velük sok kedves emléket idézett fel bennünk.

-A szülőkkörében nagy lelkesedést és örömet adott a nyílt nap, hiszen együtt tevékenykedhettek gyermekeikkel és mélyebb bepillantást kaptak az óvoda mindennapjaiba. Szívesen vennének még több ilyen alkalmat.

-Karácsonyi ünnepünk kedves hangulatban telt.

-Mókás,vidám volt a Farsangi mulatozás is- már alig várták a gyerekek,hogy maskarába bújhassanak.

-Március 15-én a magyarság jelképeivel ismertettük meg a gyerekeket-
Himnusz,piros,fehér,zöld zászló, címer-Nemzeti identitásukat erősítettük.

-Áprilisban a Húsvéti néphagyományoké volt a főszerep.
Vajda Margit interaktív népzenei előadása nagy élmény volt mindenkinek.

-Májusban köszöntöttük az édesanyáka sok-sok verssel,dallal,virággal
Kirándultunk Budafára,ahol egy erdész apuka vezetett végig bennünket, majd birtokba vettük az arborétum játszóterét.

Nagy sikere volt az Apák napi rendezvényünknek is, ahol az apukák versenyeztek együtt játszottak a gyermekeikkel.

Az évzáró és az óvodások ballagása szép élmény volt mindenkinek- a gyerekek minden évben nagyon várják már, hogy megmutathassák milyen ügyesek és bátrak,hogy kiállnak szerepelni a közönség elé.

Iktatószám:

A Bázakerettyei Óvoda munkaterve

BÁZAKERETTYEI ÓVODA

2018/2019. nevelési év

OM:202649

A pedagógiai munka feltételrendszere

•Alapító okirat szerinti feladatellátás

1.adattábla	Terület	Adat
	Fenntartó neve, címe	Bázakerettyei Óvoda Intézményfenntartó Társulás
	Az intézmény hatályos alapító okirat szerinti neve	Bázakerettyei Óvoda
	Az intézmény székhelye, címe	8887 Bázakerettye Fő út 11.
	Az intézmény feladatellátási helye , neve, címe	8887 Bázakerettye Fő út 11.
	Az intézménybe felvehető maximális gyermeklétszám	30 fő
	Az intézmény óvodai csoportjainak száma 2016/2017. nevelési évben	1 csoport
	Az intézmény napi nyitvatartási ideje a 2016/2017. nevelési évben	6 ⁴⁵ - 16 ³⁰ 10 óra
	Alapító okirat szerinti ellátandó feladatai	óvodai nevelés
	Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése	Érzékszervi fogyatékos, értelmi fogyatékos, beszédfogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés zavarral küzdő
	Gazdálkodási jogköre	Önálló

Óvoda működésének törvényi háttere

- A 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 2/2005. (III. 1.) OM rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben részt vevők juttatásairól és kedvezményeiről
- 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- 12/2016. (VI. 27.) EMMI rendelet a 2016/2017. tanév rendjéről
- Oktatási Hivatal: Útmutató a pedagógusok minősítési rendszeréhez
- Oktatási Hivatal: Országos tanfelügyelet. Kézikönyv óvodák számára
- Oktatási Hivatal: Önértékelési kézikönyv

2.adattábla	<i>Terület</i>	<i>Adat</i>
1.	Óvodai csoportok száma összesen	1
2.	óvodai kiscsoport száma	-
3.	óvodai középső csoport száma	-
4.	óvodai nagycsoport száma	
5.	óvodai vegyes csoport száma	1

3.adattábla	<i>Terület</i>	szeptember 30.		
1.	Óvodás gyermekek összlétszáma várhatóan!	19		
2.	SNI-vel felszorzott létszám	23		
3.	Étkező gyermekek létszáma	19		
4.	Félnapos óvodás	-		
5.	Veszélyeztetett gy. létszáma	-		

4.adattábla	A 2018/2019n evelési évre beiratkoz ott gyermeke k létszáma	A 2018/2019n evelési évre elutasított gyermeke k létszáma	A 2018/2019n evelési évre felvételt nyertgyer mekek létszáma	Nemek aránya						
				fiúk	lány					
	9	-	9	7	2					

Humán erőforrás (személyi feltételrendszer)

6.adattábla	Terület	Adat
1.	Az intézmény vezetője, képviselője	Cseresnyésné Cser Andrea
2.	Az intézmény telefonszáma	93/348-027,
3.	E-mail elérhetősége	Cser.andrea@freemail.hu
4.	Óvodapedagógus álláshelyek száma 2018.09.01-től	2
5.	Nevelőmunkát közvetlenül segítő álláshelyek száma összesen 2018.09.01- től	1

7.adattábla	Óvodapedagógusok által ellátott feladatellátási órák adatai	
	ÓVODAPEDAGÓGUS NEVE	Gyakornok (ha igen kérjük X-el jelölni)
1	Cseresnyésné Cser Andrea	
2	Cservák Andrásné	

Az óvodai csoportokhoz rendelt humán erőforrás adatai					
	A csoport fantázia megnevezése	Gyermekek létszáma) (fő)	Csoport típusa (kérjük x-szel jelölni a megfelelőt)	Pedagógusok neve	Neveléssel- oktatással lekötött órák száma [óra/hét]
1	Vegyes csoport	19	<u>heterogén/ vegyes</u>	Cseresnyésné	12

			<u>életkorú</u>		Cser Andrea	
					Cservák Andrásné	32

Munkaidő beosztás

Cseresnyésné Cser Andrea óvodavezető

	Délelőtti hét	Délutáni hét
HÉTFŐ	6.45-12.45	10.30-16.30
KEDD	6.45- 12.45	10.30-16.30
SZERDA	6.45- 12.45	10.30-16.30
CSÜTÖRTÖK	6.45-12.45	10.30-16.30
PÉNTEK	6.45- 12.45	10.30-16.30

Cservák Andrásné óvodapedagógus:

	Délelőtti hét	Délutáni hét
HÉTFŐ	6.45-13.15	10.00-16.30
KEDD	6.45-13.15	10.00-16.30
SZERDA	6.45-13.15	10.00-16.30
CSÜTÖRTÖK	6.45-13.15	10.00-16.30
PÉNTEK	6.45-12.45	10.30-16.30

Zakó Lászlóné dajka:

	Délelőtti	
HÉTFŐ	7.30-15.30	
KEDD	7.30-15.30	
SZERDA	7.30-15.30	
CSÜTÖRTÖK	7.30-15.30	
PÉNTEK	7.30-15.30	

•Tárgyi, infrastrukturális feltételrendszer

TERÜLET	Fejlesztés
CSOPORTSZOBÁK, ÖLTÖZŐ	Csoportszobánk jól felszerelt.
UDVAR	Kerítés javítás,folyamatos kertrendezés
JÁTEKOK	A karácsonyi, illetve egyéb ünnepek alkalmából a gyermekek mindig fejlesztő játékokat, illetve könyveket kapnak ajándékba, ezt a hagyományt ebben a nevelési évben is folytatni fogjuk!

Eszközök :

Udvari játékaink elhelyezésére szükség lenne egy tároló beszerzésére és egy udvari szemetesre.

•Szervezeti feltétel

•Továbbképzés

•Pedagógus továbbképzés

Szöveges indoklás

Az óvodánkban dolgozó óvodapedagógusok rendelkeznek a megfelelő főiskolai végzettséggel.

Cseresnyésné Cser Andrea: elvégeztem a BME közoktatási vezető pedagógus szakvizsgás képzését (diplomámat 2014. decemberében vettem át), - ezért én 7 évig mentesülök a kötelező pedagógustovábbképzés alól! .

Így a következő nevelési évben csupán 1-1 napos bemutatókra- képzésekre megyek.

Cservák Andrásné:

A kötelező 120 órás továbbképzést teljesítette.

•**Nem pedagógusok továbbképzése**

Szöveges indoklás

Dajkánk rendelkezik a munkavégzéshez szükséges képzettséggel. Számára képzést nem terveztük a 2018/ 2019. nevelési évben.

•**AZ ÓVODAI NEVELÉSI ÉV RENDJE**

•Az óvodai **nevelési év** 2018. szeptember 1-jétől 2019. augusztus 31. napjáig tart.

Óvodát kezdő, új gyermekek fogadása 2018. szeptember 1-től.

Az őszi-téli-tavaszi foglalkozási rend 2018. szeptember 1-től 2019. május 31-ig tart.

Nyári foglalkozási rend 2019. június 1-től 2019. augusztus 31-ig tart.

•**Munkaszüneti napok a 2018/2019-es nevelési évben:**

év	munkaszüneti nap	munkanap átcsoportosításából adódó munkanap /szombat/
2018.	Október22, 23. kedd	Okt.13.
	November-11-01,02	Nov.10.
	December24,25,26	Dec.01.
2019.	2018-03-15	-
	Április 18(nagypéntek)	-
	Április 22.(Húsvét hétfő)	-
	2019-05-01	-
	Május.10. (Pünkösd hétfő)	-

Az óvoda nyári zárása

A fenntartóval történő egyeztetés alapján :

a tervezett zárás 2019. 07. 15 -08.21.-ig.

Szülők tájékoztatása a zárás pontos időpontjáról és a 2019. február 15-ig.

Felelős: óvodavezető

• Szülői értekezletek terve

•Nevelési évet nyitó szülői értekeztet csoportonként: 2018. szeptember hónapban

Téma: Az óvoda házirendjének, az óvoda hagyományainak ismertetése, az óvoda dolgozóinak bemutatása. A csoportok nevelési terve, szervezési feladatok

Felelős: óvodavezető

•**Iskolaérettség** megállapításával kapcsolatos szülői értekeztet a nagycsoportban: várható ideje 2019. március.

•**Tavaszi- nyári programok**, kirándulások ismertetése: 2019. március.

• Fogadóórák terve

Előzetes egyeztetés alapján tart fogadóórát az óvodavezető és a pedagógusok. A fogadóórát kezdeményezheti a szülő, a pedagógus és a szakmai segítők, illetve az óvodavezető.

•Nyílt napok terve:

Nyílt napot tervezünk 2018. december /karácsony/.

•Óvodai nevelés nélküli munkanapok:

Egy nevelési évben 5 nap használható fel, amelynek idejéről legalább 7 nappal korábban tájékoztatni kell a szülőket,- szülői igény szerint pedig el kell látni a gyermekek felügyeletét. Ebben a nevelési évben 2 nevelés nélküli munkanapot tervezünk igénybe venni: . (Képzéseket , bemutató foglalkozásokat, tájékoztatókat látogatunk meg ezeken a napokon természetvédelem, egészséges életmód, néphagyomány témában, amelyek illeszkednek intézményünk pedagógiai programjához.)

Rendkívüli szünet elrendelésére a fenntartó engedélyével egészségügyi okokból, természeti vagy más katasztrófa esetén kerülhet sor.

•Tervezett kirándulások

- 2018. november :Kirándulás Budafára
Felelős: Cseresnyésné Cser Andrea
- 2018. április : Kirándulás kisvonattal
Felelős: Cseresnyésné Cser Andrea

Az óvodai élet megszervezésének elvei:

Óvodánkban a nevelés a nevelőtestület által elfogadott Pedagógiai Program alapján történik. Az óvoda teljes nyitva tartási idejében, a gyermekkel történő foglalkozások, tevékenységek mindegyikét kizárólag óvodapedagógus irányíthatja.

Intézményünk egy vegyes csoporttal működik.

Az óvodai élet keretét a napirend adja. A rugalmas változásaival lehetőséget ad az elmélyült tevékenykedésre, a gondozási műveletek egyéni szükségleteknek megfelelő elvégzésére. A folyamatosság által teremtett nyugalom biztonságot, testi és lelki harmóniát eredményez, és igazodik a 3-7 éves gyermek életkori sajátosságaihoz.

A folyamatos napirend zökkenőmentes megvalósítása feltételezi az óvónők által átgondolt, a gyermekekkel elfogadtatott, betartott szokás- és szabályrendszert. A gyermeknek pontosan tudnia kell, hogy mit kell tennie, hogyan kell viselkednie, ha egy-egy tevékenységbe be akar kapcsolódni, vagy be akarja azt fejezni.

•Napirend

2018. 09. 01-től 2019. 05. 31-ig

6. 45 – 11.30 Gyülekező, játék, folyamatos tízórai, kezdeményezések, foglalkozások, mozgás, séta, megfigyelések, udvari játék

11.30 – 14.30 Előkészületek az ebédhez (tisztálkodás, terítés), ebéd, teremrendezés, tisztálkodás, ágyazás, vetkőzés, pihenés

14.30 – 16.30 Öltözés, ágyazás, WC, tisztálkodás, uzsonna, játék hazamenésig.

• **Nemzeti, óvodai ünnepek, egyéb programok**

Ünnepek, programok megnevezése	Tervezett időpontja
Születésnapok ünneplése	aktuálisan
Kirándulás Budafára	November- időjárásfüggő
Kerti munkák, gereblyezés,	Október
Állatok világnapja	Október 4:
Töklámpás készítése	Október
Gyertyagyújtás	November
Gyermekszínház	Lehetőség szerint
Márton napi népszokások,	November
Gyermekek mérése-értékelése	November
Katalin napi népszokások	November
Mikulásünnep az óvodában	December
„ A legmeghittebb ünnep” : mézeskalácssütés, kézművesnap	December
Mézeskalácssütés	December
Az elsősök fogadása	December
Falu karácsonyfa díszítés	December

Karácsonyi ünnepély az óvodában	December
Nyílt nap	December
Állatvédelem, madáretetés az óvoda udvarán	December, Január, Február
Nagycsoportosok DIFER felmérése	Február
Farsang	Február
Nemzeti ünnep	Március 15.
Víz világnapja	Március 22.
Óvodai beiratkozás	Április
Föld napja (Környezetvédelem, szelektív hulladékgyűjtés, szemétszedés)	Április 22.
„Egészséghehek”: védőnő látogatása, fogorvosi szűrés, egészséges táplálkozás, mozgás a szabadban	Február-március
Tanító néni látogatása	Április
Anyák napja	Május
Madarak és fák napja	Május
Kirándulás	Május
Gyereknapi az óvodában	Május
Évzáró ünnepély, ballagás	Június
Látogatás az általános iskolában, az első osztályban	Május
Színház, bábszínház, zenés műsor megtekintése	alkalmanként

Egyéb programok, szolgáltatások	időpontja
--	------------------

<i>Prevenációs foglalkozás</i>	
<i>Logopédiai foglalkozás</i>	heti 1 óra
<i>SNI fejlesztés</i>	heti 1 alkalom

•AZ ÓVODA TANÜGY-IGAZGATÁSI FELADATAI

•Az óvoda belső szabályzó dokumentumaival és tanügyi nyilvántartásaival kapcsolatos feladataink

A törvényi változásoknak megfelelően módosítani a tanügyi szabályozó dokumentumokat.

Felelős. óvodavezető

•A közzétételi lista aktualizálása, nyilvánossá tétele

Felelős: óvodavezető

•Oktatási azonosítószám megkérése a gyermekek számára

•Az oktatási azonosítószámok nyilvántartásával, kezelésével és az óvodai jogviszonyban bekövetkező változásokkal kapcsolatos eljárásrend kidolgozása.

Felelős: óvodavezető

•A 2018/2019. nevelési évben óvodai jogviszonnyal rendelkező gyermekek részére oktatási azonosítószám megkérése a KIR-től.

- A gyermekek oktatási azonosítószámának feltüntetése a felvételi és mulasztási naplóban.

Felelős:óvodapedagógus

•Feladatok végrehajtásának ellenőrzési terve

Mit?	Hogyan?	Hol?	Mikor?	Ki?
Csoportos éves nevelési tervek ellenőrzése, értékelése	dokumentum-elemzés	minden csoportban	2018-09-01	óvodavezető
A beszoktatás folyamata, szokásrendszer alakítása. Az egyéni sajátosságok fegyelembevétele.	megfigyelés, elemzés, értékelés	kiscsoport	2018. október 2. hete	óvodavezető
A beszoktatás értékelése	önértékelő beszámoló	kiscsoport	2018. november eleje	óvónők, óvodavezető
A szociális kompetenciák alakulása	csoportlátogatás, önértékelő beszámoló	minden csoportban	2019. február	óvónők, óvodavezető
A szociális kompetenciák alakulása	megfigyelés, elemzés értékelés	házi bemutatók a csoportokban	2019. április eleje	megszervezéséért felel: óvodavezető
Iskolába lépéshez szükséges fejlettség ellenőrzése, értékelése	dokumentumelemzés (egyéni fejlődési lapok,	nagycsoport	2019. január eleje	óvodavezető
Egyéni fejlődés nyomon követése	dokumentumelemzés, megbeszélés (fejlesztési	minden csoportban	2019. március	óvodavezető

	tervek)			
Az óvoda gyermekvédelmi feladatainak ellátása, a hátrányos helyzet felismerése és a szükséges intézkedés megtétele	dokumentum ellenőrzése, konzultáció	minden csoportban	2019. január és május	óvodavezető
A nevelési év értékelése	dokumentumelemzés, az éves intézményi munkatervben kitűzött célok, feladatok és a beszámolók figyelembevételével az eredmények és hiányosságok megállapítása.	minden csoportban	2019. június nevelési évet záró nevelői értekezleten	óvodavezető

A gyermekek fizikai állapotát felmérő egészségügyi vizsgálatok és azok időpontjai

Az óvodába járó gyermekek orvosi vizsgálata a gyermek 5. életévét betöltően „Státusz” vizsgálat során teljes körűen történik. A vizsgálat időpontját a szakorvosok határozzák meg, melyről a védőnő legalább 1 héttel előtte értesítik a gyermekek szüleit.

Szűrővizsgálatok:

- Fizikai állapotvizsgálat
- Látásvizsgálat
- Hallás vizsgálat
- Iskolai alkalmassági vizsgálat.

Az óvoda védőnője havi rendszerességgel – probléma esetén gyakrabban – tisztasági és fejtevésségi vizsgálatot végez.

Szeptember és május hónapban testsúly- és magasságmérést a védőnő végzi el.

Óvoda- egészségügyi ellátás személyi feltételei

Óvoda orvosai: Dr Varga Isván	Védőnő Szabó Nikolett
---	---------------------------------

Felnőttek munkavédelmi oktatása és egészségügyi vizsgálatának rendje:

Telephelyenként munka-, és tűzvédelmi oktatás: 2018. szeptember eleje

Egészségügyi vizsgálata: Tüdőszűrés – augusztus, orvosi alkalmassági vizsgálat – december (Dr. Pesti János).

6. Az óvoda tanügy-igazgatási feladatai

6.1. Az óvoda belső szabályzó dokumentumaival és tanügyi nyilvántartásaival kapcsolatos feladataink

AUGUSZTUS – SZEPTEMBER:

- Az új nevelési év beindításához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása, pedagógiai munkálatai. A jogszabályváltozásból adódó belső szabályzók és tanügyi nyilvántartások felülvizsgálata, javaslat a szükséges módosításokra.
- Tűz – munka és balesetvédelmi oktatás megtartása.
- Munkatervi javaslatok megtervezése az adott nevelési évre.
- Munkarend, csoportbeosztás, felkészülés a gyermekek fogadására.
- Óvónők csoportmunkán kívüli feladatainak meghatározása.
- Nevelőtestületi tanévnyitó értekezlet.
- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény hatálybalépése, valamint a törvény végrehajtását meghatározó kormányrendelet és 20/2012. EMMI rendelet megismerése.
- Óvodai Önértékelési Kézikönyv áttanulmányozása, éves intézményi önértékelés elkészítése.
- Felvételi- és mulasztási napló, Csoportnapló, Fejlődési napló folyamatos vezetése, adminisztratív feladatok.
- Gyermekevédelmi feladatok, felmérések a csoportban – hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetűek, - veszélyeztetettek.
- A gyermekek étkeztetésére vonatkozóan a kedvezményezettek körének felülvizsgálata. Adatgyűjtés a normatív támogatáshoz – egyeztetés a fenntartóval.
- Az új gyermekek felvitele a Köznevelés Információs Rendszerébe. - Oktatási azonosító igénylése. Az iskolába menő gyermekek óvodai jogviszonyának megszüntetése.
- Szülői értekezlet előkészítése és lebonyolítása.
- A közzétételi lista aktualizálása, nyilvánossá tétele.

OKTÓBER:

- Az éves statisztika elkészítése.

- A gyermekek személyiséglapjainak vezetése.
- Fejlesztésre szoruló gyermekek felmérése, dokumentálása. Nevelési Tanácsadóba utalt gyermekek óvónői szakvéleményeinek elkészítése, továbbítása.
- A dolgozók személyi anyagának rendezése.

NOVEMBER:

- A következő év bér és dologi költségvetésének előkészítő feladatai: javaslatok, vélemények bekérése a dolgozóktól, egyeztetés a fenntartóval.

DECEMBER:

- A következő év soros ugrásainak elkészítése, egyeztetés a fenntartóval.
- A bérmaradvány ellenőrzése és kiadása, egyeztetés a fenntartóval.
- Leltározás, selejtezés.
- Szabadságolási karton lezárása, új kitöltése.

JANUÁR:

- Költségvetés konkretizálása - beterjesztés fenntartói jóváhagyásra.
- Átsorolások elkészítése.
- A 2018-os év összesítése: étkezési, utazási adatok.
- A 2018. / 2019. – es nevelési év II. félévére kitűzött feladatok meghatározása, megbeszélése az éves terveknek megfelelően.
- A gyermekétkeztetésben bekövetkezett változások, kedvezményezettek körének felülvizsgálata. Egyeztetések a gyámügyi megbízottal.
- Javaslattétel az adott évre a továbbképzési terv elkészítéséhez.

FEBRUÁR:

- A költségvetés elfogadásának időszaka, dolgozók tájékoztatása.
- A nyári zárás idejének megbeszélése, egyeztetés a fenntartóval.
- Az éves szabadságolási tervek elkészítése.
- Továbbképzési, beiskolázási terv felülvizsgálata, elkészítése.

MÁRCIUS:

- A gyermekek egészségügyi vizsgálatának, szűrő vizsgálatainak megszervezése: háziorvossal, védőnővel, fogorvossal.
- Óvodai nyílt nap, házi bemutató foglalkozások megszervezése.
- Utazási igazolványok érvényesítése.

ÁPRILIS:

- Nyári karbantartási munkák megtervezése, - egyeztetés a fenntartóval.
- Óvodai beiratkozások kihirdetése, gyermekfelvételek megszervezése, lebonyolítása. (Felvételi- és előjegyzési napló)

MÁJUS:

- Dolgozók tájékoztatása a szabadságok rendjéről, nyári tervekről, feladatokról.

- Leltározások – selejtezések.
- Az épület és az udvar rekonstrukciós feladataihoz szükséges szervezési feladatok elvégzése.

JÚNIUS:

- A tanévzáró értekezlet megtartása.
- A szabadságok kiadása - június közepétől.

JÚLIUS: Zárás: a karbantartási munkák, nagytakarítások elvégzésének időszaka.

6.2. A közzétételi lista aktualizálása, nyilvánossá tétele

A 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet a nemzeti köznevelésről végrehajtásáról szóló törvény **23. §-** a előírja a nevelési-oktatási intézményi közzétételi lista elkészítését. A köznevelési intézmény a tájékoztató rendszerben az október 1-jei állapotnak megfelelően közzéteszi a 23. § szerinti adatokat és dokumentumokat. A köznevelési intézmény képviselője a közzétételi lista tartalmát szükség szerint, de legalább nevelési évenként, tanévenként egyszer, az OSAP-jelentés megküldését követő tizenöt napon belül felülvizsgálja. A közzétételi lista kizárólag közérdekű statisztikai adatokat tartalmazhat.

6.3. Oktatási azonosítószám megkérése a gyermekek számára

- ✓ A köznevelési intézmény képviselője a KIR honlapján keresztül az Nkt. 44. § (5) és (7) bekezdésében meghatározott adatok megküldésével a gyermek, a pedagógus-munkakörben, valamint a nevelő és oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott részére a jogviszony létesítésének napját követő öt napon belül tizenegy jegyű azonosító szám (a továbbiakban: oktatási azonosító szám) kiadását kezdeményezi. Az oktatási azonosítószámok nyilvántartásával, kezelésével és az óvodai jogviszonyban bekövetkező változásokkal kapcsolatos eljárásrend kidolgozása.
Felelős: óvodavezető
- ✓ A 2017/2018. nevelési évben óvodai jogviszonnyal rendelkező gyermekek részére oktatási azonosítószám megkérése a KIR-től. A gyermekek oktatási azonosítószámának feltüntetése a felvételi és mulasztási naplóban.
Felelős: pedagógusok
- ✓ A köznevelési intézmény képviselője a KIR-ben az oktatási azonosító számmal kapcsolatosan nyilvántartott adatok változását a változást követő öt napon belül köteles bejelenteni.

•Kiemelt pedagógiai feladataink:

Alapelvünk, hogy a gyermek személyiségét tisztelet, elfogadás, szeretet és megbecsülés övezz. Programunkban igyekszünk a helyi sajátosságokhoz mértten ötvözni a mozgást, a környezet megismertetésére és megszerettetésére nevelést és az anyanyelvi nevelést. Nagy hangsúlyt helyezünk a viselkedéskultúra, és az egészséges életmód alakítására. Azért dolgozunk, hogy a 3-7 éves korú gyermekek harmonikus személyiségének életkorra jellemző tulajdonságait kibontakoztassuk és erősítsük. Fejlesszük a gyermekek beszédképességét, erősítsük önállóságát, megalapozzuk és növeljük önbecsülését. Segítsük az akadályozott és részképesség zavarokkal küzdő, valamint a kiemelt képességű gyermekeket, és a másság elfogadását. A nehéz élethelyzetben lévő családoknak segítséget, támogatást nyújtunk.

Kiemelt feladataink:

- Hagyományőrzés
- Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Az óvodai nevelés feladata a gyermek testi fejlődésének elősegítése.
- A hátrányos helyzetű vagy különböző zavarokkal küzdő gyermekek másságának elfogadása, elfogadtatása, óvodai szocializációjuk szempontjából elsődleges és modellértékű az óvodában dolgozó felnőttek példája. Az integrált nevelés ugyanakkor olyan szocializációs lehetőségeket, érzelmi többletet nyújt, amely mindenkit egyaránt gazdagít.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása, fejlődésének elősegítése, hogy javuljon életminőségük, és a későbbiek folyamán könnyebben tudjanak beilleszkedni a társadalomba.
- Az érzelmi ,az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés.

•Gyermekvédelmi feladatok a 2018/2019. nevelési évben

Azt tapasztaljuk, hogy egyre több a gyermekvédelmi gondoskodásra szoruló gyermekek száma napjainkban. Célunk megismerni a nehéz helyzetben lévő családok körülményeit, a rászorultság fokát, hogy a legmegfelelőbb módon tudjunk segíteni. Mivel a gyermekvédelmi munka hatáskörébe beépültek az esélyegyenlőségi feladatok, így külön figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésére illetve fejlődésük nyomon követésére.

Célunk, hogy minden esetben megtaláljuk a gyermekek és a családok számára a legkedvezőbb megoldást, az esélyegyenlőség jegyében!

Tanév eleji feladataink:

- hátrányos helyzetű gyermekek felmérése
 - halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek felmérése
 - tartósan beteg gyermekek felmérése
 - veszélyeztetett gyermekek felmérése
 - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők határozatának beszerzése
 - tájékoztatók kiírása a faliújságokra
 - SNI-s gyermekek nyilvántartásba vétele

További feladataink:

Az óvodai-iskolai szociális segítővel való szoros együttműködés.

- fogadóórák biztosítása igény szerint
- Gyermejkölési Szolgálattal kialakított kapcsolat ápolása, tevékenységének megismertetése a családokkal
- a tanévben jelentkező problémák minél gyorsabb kezelése, súlyosabbá válásuk megakadályozása, azaz a prevenció, probléma esetén kapcsolatfelvétel a családgondozóval, védőnővel.
- tanköteles gyermekek hiányzásainak felmérése, igazolás hiányában,
- a hiányzás okának feltárása, intézkedés
- a rendszeres gyermekvédelmi határozat érvényességének figyelemmel kísérése.

- halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek fejlődésének folyamatos mérése, szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás, konzultáció, szülők folyamatos meggyőzése.

•Gyermekbalesetek megelőzésére tett intézkedések

A gyermekekkel az egészségük és testi épségük vonatkozó előírásokat, a veszélyforrásokat, a tilos és elvárható magatartásformákat az óvodai nevelési év kezdetén, továbbá szükség szerint életkoruknak és fejlettségi szintjüknek megfelelően ismertetni kell. Az ismertetés tényét az óvodapedagógusok a csoportnaplóba dokumentálják.

Minden óvodapedagógus felelős a csoportjába járó gyermekek egészségének és testi épségének megóvásáért. A balesetet szenvedett gyermeket saját óvodapedagógusa nem hagyhatja magára. A gyermek ellátása érdekében az intézkedéseket a vezető teszi meg.

A balesetet szenvedett gyermeket elsősegélynyújtásban részesítő dolgozó a sérülttel csak annyit tehet, amihez biztosan ért. Ha bizonytalan abban, hogy az adott esetben mit kell tennie, akkor feltétlenül orvost kell hívnia, és a beavatkozással meg kell várnia az orvosi segítséget.

Az óvodáskorú gyermeknek — életkori sajátosságai miatt — még nincs veszélyérzete, ezért az óvónő feladata a gyermek testi épségének megőrzése, illetve figyelmének ráirányítása a környezeti veszélyekre.

11. Intézmény partnerei

1. Óvoda – család

Kapcsolatainkat a gyermekek érdekében alakítottuk ki, és azok érdekében tarjuk fenn. Szükség és lehetőség szerint egyre bővítjük.

Első és legfontosabb a **családdal** való együttműködés. Az óvodai nevelés az óvodáskor előtti családi nevelésből indulva folytatja a megkezdett munkát, partnerként kölcsönösen elfogadva a

szülőkkel egymást. A problémás helyzeteket együtt oldjuk meg, a gyermek érdekében szoros kapcsolatot tartunk fenn.

Mindennapos találkozásokon kívül szervezett formában évente kétszer szülői értekezleten az egész csoportot érintő felmerülő és aktuális problémákat közös nevezőre hozzuk.

Vannak olyan rendezvényeink, ahol a szülők is jelen lehetnek, ezzel is mélyítve a családdal való kapcsolatot. Ilyenek a közös barkácsolások, Márton napi lámpásjárás, karácsonyi ünnepség, farsang, anyák napja, évzáró.

Fogadó órákat a pedagógusok a házirendnek, igényeknek megfelelően tartanak.

Óvónő feladatai:

- A szülőket erősítse meg szülői szerepében
- Adjon lehetőséget beiratkozás előtt a Pedagógiai Program megismerésére, az óvodalátogatásra.
- Ismerje meg a családra jellemző főbb tudnivalókat. (a gyermekek családban elfoglalt helye, a család nevelési célkitűzései)
- Vegye figyelembe a családok egyéni igényeit, szokásait.
- Találja meg a kapcsolatteremtés, az együttműködés, a segítség legmegfelelőbb módját minden egyes családdal.
- Fokozott figyelemmel kísérje a hátrányos és veszélyeztetett környezetből érkező gyermekek fejlődését.
- Tegye lehetővé, hogy a szülő gyermekéről és az óvodában történő eseményekről minden információt időben megkapjon.
- Tegye lehetővé, hogy a szülők beláthassanak, bemegehessenek a csoportszobába.
- Szorgalmazza nyílt napokra a szülők részvételét.
- Hallgassa meg a szülők gondjait, javaslatait.

2. Óvoda- iskola

A kapcsolattartás célja:

Tartalmi kapcsolat kialakítása az iskolákkal, a gyermekek zavartalan iskolakezdésének érdekében. Kapcsolatunkban érvényesüljön a kölcsönös nyitottság, a bizalom, egymás munkájának megbecsülése, megismerése. Tegyük lehetővé, hogy a gyermekek pozitív élmények

útján ismerkedjenek meg az iskolai élettel.

Óvodapedagógus feladatai:

- Tegyen meg mindent, hogy a gyermekek érdeklődéssel és örömmel induljanak iskolába.
- Látogasson el az iskolába a gyermekekkel együtt, illetve a leendő tanítónak is lehetőséget adunk arra, hogy megismerje az iskolába készülő gyermekeket
- Kísérje figyelemmel a gyermekek iskolai beilleszkedését.
- Részvétel a közös programokon: pl gyereknapi, ballagás

3. Óvoda- fenntartó

A kapcsolattartás célja:

Tartalmai kapcsolat kialakítása, hogy óvodai nevelésünk céljaihoz, feladataihoz, a szükséges anyagi és erkölcsi feltételeket biztosítsa.

Óvodavezető feladata:

- Tájékoztassa a fenntartót az aktuálisan felmerülő szülői elvárásokról, igényekről és problémákról.
- Az óvoda rendezvényeire meghívót küld, mert fontosnak tartjuk, hogy a fenntartó ismerje az óvoda munkáját.
- Tájékoztassa a fenntartót az óvoda szakmai munkájáról.

4. Óvoda – pedagógiai szakszolgálat

A kapcsolattartás célja: A pedagógiai szakszolgálat segítse a szülő és a pedagógus nevelő munkáját és az óvoda nevelési feladatainak ellátását. Erősítsük szakmai kapcsolatainkat pedagógiai munkánk eredményessége érdekében szakmai segítőinkkel. Törekedjünk az aktuális problémák időbeni megoldására, szükség szerint segítség igénybevételével.

Óvónő feladatai:

- Kérjen segítséget szükség esetén.
- Kérje ki a szakember véleményét a gyermek fizikális állapotáról és szomatikus fejlettségéről

értelmi fejlettségéről. Vegye igénybe a segítségüket.

- A beilleszkedési zavarokkal, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő gyermek problémáinak feltárása, valamint rehabilitációs célú foglalkoztatása érdekében folyamatos kapcsolatot tartson a szakszolgálat szakemberével a gyermek érdekében.
- A sajátos nevelési igényű gyermekek neveléséhez vegye igénybe a szakember segítségét az adott területen.

5. Óvoda - Család – és gyermekjóléti Szolgálat

A kapcsolattartás célja: A köznevelési törvény, a gyermekvédelmi törvény előírása szerint, a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítése. A veszélyeztetettség megelőzése.

Óvónő egyik legfontosabb feladata: Jelezze, ha a gyermek fejlődésében problémát észlel

6. Óvoda- egészségügyi szakemberek

A **gyermekorvos** évente egy alkalommal megvizsgálja a gyerekeket, szülő értekezleten pedig megkeresésünkre előadást tart különböző témákban a szülőknek.

A **védőnő** többször ellátogat hozzánk, figyelemmel kíséri a gyermekek egészségi állapotát, felkérésre ő is szívesen tart a gyermekek részére „játékos előadást” a személyi higiéné fontosságáról, a helyes táplálkozásról, fogmosásról.

A **fogorvosi** rendelőbe tavasszal megyünk a gyerekekkel. A fogorvosi szűrést megelőzően megismerkednek a doktor nénivel és az általa használt eszközökkel.

•Személyiség- és közösségfejlesztés

•Személyiségfejlesztés

- Az egyes gyermekek személyes és szociális készségeinek, képességeinek megismerésének intézményi gyakorlata (módszerek, eszközök, technikák)

A gyermekek megismerése az óvodába kerüléstől az iskolába lépésig tart. Az óvodapedagógusok a megfigyelés módszerét alkalmazzák. Játék során, játékos feladatokon

keresztül tárják fel a gyermekek képességeit, ismerik meg személyiségüket és ezek alapján készítenek szükség esetén fejlesztési tervet a gyermekekre vonatkozóan.

• **Az egyes gyermekek személyes és szociális képességeinek fejlesztése (különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő gyermekekre) kulcskompetenciák fejlesztése**

A gyermek személyiségének feltárása során szoros együttműködés szükséges a szülőkkel. Fontos a csoportban dolgozó óvodapedagógusok összhangja módszerek, követelmények tekintetében. Szükség esetén szakembertől kérünk segítséget.

• **Tehetséggondozás**

A tehetséges gyermekek felismerése fontos feladat a csoportokban. A kiemelt képességű gyermekek számára plusz tevékenység adásával, mely játékos, a gyermek számára érdekes, további kulcskompetenciáik fejlesztését segítjük elő.

• **Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése**

Az óvodapedagógus tapasztalata, a gyermek mélyebb megismerése után, először a szakszolgálat vizsgálatát kérjük. Minden esetben onnan irányítják további vizsgálatokra a gyermekeket.

Az óvoda gondoskodik a gyermek fejlesztésének megszervezéséről, a szakvéleményben megállapítottak figyelembe vételével.

A csoportban dolgozó óvodapedagógusok kiemelten és integráltan, a szülőkkel szoros együttműködésben nevelik ezeket a gyermekeket, különös figyelmet fordítva a szakvéleményben előírtaknak.

Együttműködnek a fejlesztésben résztvevő gyógypedagógussal.

• **A gyermekek szociális hátrányainak enyhítése**

Igénybe vesszük a gyermekjóléti szolgálat szakemberének megállapításait, segítségét.

Együttműködésünket ajánljuk fel a szülőknek, szükség esetén családlátogatáson veszünk

részt.

•A gyermekek fejlődésének nyomon követése

A gyermek óvodába kerülésétől folyamatosan megfigyeljük, feltérképezzük a gyermek személyiségét. A megállapításainkat folyamatosan rögzítjük a gyermekről vezetett fejlődési naplóban. A fejlődési napló tartalmát minden esetben félévente ismertetjük a szülővel és a megismerés tényét a szülő aláírásával igazolja.

•Egészséges életmódra nevelés

A mindennapos mozgás, a minél több szabadban eltöltött idő, a gyümölcsnapok megtartása, az egészséges ételek fogyasztása, a szűrővizsgálatokon való megjelenés mind az egészséges életmód kialakítását szolgálják.

Ezek a tevékenységek a későbbi felnőtté válás folyamatában döntő jelentőségűek.

Óvodáskorban kell megalapoznunk a későbbi magatartásformákat. A mozgásos tevékenységeket, amíg az időjárás engedi, a szabadban végezzük. Igyekszünk minél több időt a szabadban tölteni.

A szülők támogatására számítunk a gyümölcsnapok megtartásában, mivel a gyermekek az óvodában heti 2 alkalommal gyümölcsöt kapnak!

Az egészségügyi szűrővizsgálatok, tisztasági vizsgálatok megszervezését elősegítjük és támogatjuk.

Óvodai nevelésünk célja, a gyermekeknek megfelelő és rendszeres életritmus, napirend, az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, a betegségmegelőzés, az egészségmegőrzés szokásainak kialakítása.

•Közösségfejlesztés

•A gyermekek együttműködését elősegítő intézményi tevékenység

Közösségi nevelésünk alapelve, hogy a gyermek, mint egyén találja meg helyét a közösségben. Váljon igényévé, a csoporttal való együttműködés, ugyanakkor, ha arra van igénye, egyedül is tevékenykedhessen.

Feladatunk a nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteli, érzelmi biztonságot nyújtó légkör kialakítása, melyben az egyéniség kibontakozhat, a közösségi normák kialakítása, a biztonság érzésének kialakítása a gyermekben és a szülőben egyaránt.

A közös programokon keresztül (ünnepek, előadások, kirándulások) az együvé tartozás érzését közvetítjük a gyermekeknek.

•**Az intézmény közösségépítő tevékenysége, programok**

Az alkalmazottak számára megbeszéléseken, értekezleteken nyílik lehetőség véleményeik, ötleteik megfogalmazására, együttgondolkodásra.

Dátum: Bázakerettye, 2018. szeptember 1.

Cseresnyésné Cser Andrea óvodavezető

ALÁÍRÁS:.....

PH

•Legitimációs záradék

- A Bázakerettyei Óvoda irattárábaniktatási számú jegyzőkönyv található, mely igazolja, hogy a szülők megismerték és véleményezték a 2018/ 2019. nevelési év munkatervét

Kelt: Bázakerettye, 2018.

.....
szülői szervezet vezetője

- A Bázakerettyei Óvoda irattárábaniktatási számú jegyzőkönyv található, mely igazolja, hogy a fenntartó megismerte és véleményezte a 2018/2019. nevelési év munkatervét

Kelt: Bázakerettye, 2018.

.....
fenntartó

- A Bázakerettyei Óvoda nevelőtestülete. %-os arányban, a 2018. kelt nevelőtestületi határozata alapján, a 2018/2019. nevelési év munkatervét elfogadta.

Kelt: Bázakerettye, 2018.

intézményvezető

Bázakerettyei Óvoda

OM: 202649

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Bázakerettye, 2018, szeptember 01.

Tartalomjegyzék

Óvodánk bemutatása.....	5
1. AZ ÓVODA ARCULATA.....	5
2. AZ ÓVODA NEVELÉSI ALAPELVEI, CÉLKITŰZÉSEI.....	7
3. NEVELÉSI FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK.....	8
3.1. Az egészséges életmód alakítása.....	8
3.2. Az érzelmi, az erkölcsi nevelés és a közösségi nevelés.....	12
3.2.1. Általános feladatok.....	13
3.2.2. A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése.....	17
3.2.3. A kiemelkedő képességű gyermek felismerése és fejlesztése.....	18
3.2.4. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése.....	19
3.3. Az értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása.....	23
4. A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELMEML ÖSSZEFÜGGŐ TEVÉKENYSÉGEK.....	26
5. A SZÜLŐ, A GYERMEK, A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI.....	28
6. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI.....	30
7. ÜNNEPEK, HAGYOMÁNYOK AZ ÓVODÁBAN.....	31
7.1. Az óvodai élet hagyományos ünnepei.....	32
7.2. Néphagyományokhoz kapcsolódó ünnepek.....	32
7.3. Nemzeti ünnepeink és egyéb ünnepek.....	33
7.4. Időszakos ünnepek.....	33
Hitoktatás az óvodában.....	33
8. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI.....	34
8.1. A játék.....	34
8.2. A munka jellegű tevékenységek.....	37
.....	41
8.3. Tanulás.....	41
8.4. Verselés, mesélés- irodalmi nevelés.....	44
8.5. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc.....	46
8.6. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka.....	48
8.7. A környezet megismerésére nevelés.....	51
8.8. Matematikai nevelés.....	54
8.9. Testnevelés.....	57
9. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE ISKOLAÉRETTSÉG.....	61

Az óvoda jellemző adatai

Az intézmény megnevezése: Bázakerettyei Óvoda,

Az óvoda címe, telefonszáma: Bázakerettye, Fő út 11.

Az óvoda fenntartója: Bázakerettyei Óvoda Intézményfenntartó

Társulás

Telefonszáma: 06-93-348-003

Az óvodai csoportok száma: 1

Az óvoda vezetője: Cseresnyésné Cser Andrea

A program benyújtója: az óvoda nevelőtestülete

Óvodánk bemutatása

	<i>Telephely</i>	
Az óvoda neve:	Bázakerettyei Óvoda	
Címe:	8887 Bázakerettye, Fő út 11.	
Telefonszáma:	93/348-027	
Alapító és fenntartási szerv:	Bázakerettyei Óvoda Intézményfenntartó Társulás	
Alapítás éve:	1956	
OM azonosító:	202649	
Férőhely száma:	30	
Óvoda alapterülete:	167 m ² + az óvodához tartozó nyitott terasz 46 m ²	
Óvodai csoportok száma:	1 vegyes csoport, melyben 3-7 éves korú gyermekek vannak	
Napi nyitvatartási rend:	06.45 - 16.30 óra	
Személyi feltételek	Kettő főiskolai végzettségű óvodapedagógus foglalkozik a gyermekekkel, munkáját 2 fő dajka segíti. A nem pedagógus munkakörben dolgozók munkarendjét a rugalmasság elve alapján határozta meg az intézményvezető.	

Óvoda Bázakerettye

Óvodánk ligetesített környezetben, önálló épületként –bekerítve- helyezkedik el. Az épület 1956-ban épült, alapterülete: 235nm. Az udvar játszóterülete a gyermeki létszámnak megfelelő, füves terület, melyen sík és dombos rész egyaránt megtalálható, így ideális bármilyen udvari játékra. A játszóudvar nagyságát növeli a nyitott terasz 40nm, amely az épület része.

Udvarunkon kúszó, mászó egyensúlyozó mozgások gyakorlására szolgáló fából készült eszközök vannak pl. , csúszda, mászóka, kosárpalánk, kerti pavilon, kisvonat. A felsorolt játéklehetőségeken túl fagerettel ellátott kb. 40nm homokozó is biztosítja a gyermekek játékanak változatosságát.

Óvodánk 2010-ben teljes körű felújítást, korszerűsítést kapott.

Az óvoda helyiségei: előtér, gy.öltöző, mosdó-wc, csoportszoba, személyzeti öltöző-wc, iroda, orvosi elkülönítő, melegítőkonyha, kazánház, mozgáskorlátozott mellékhelyiség. Az épületnek három kijárata van, meleg és hidegpadló borítású, korszerű gázfűtésű. Természetes megvilágítását 8 db mellvédmagasságban elhelyezett-hőszigetelt ablak biztosítja. A mesterséges megvilágításra 6db almatúra szolgál.

Játék és fejlesztőeszközeink, tornaszereink minden igény kielégítően lehetővé teszik a gyermekek sokoldalú fejlesztését. Berendezési tárgyait a gyermekek méreteihez igazodnak, természetes anyagokból, környezetbarát felületkezeléssel ellátottak. Esztétikus, barátságos környezetben fogadjuk a gyerekeket.

1. AZ ÓVODA ARCULATA

Falusi környezetben, főút mellett elhelyezkedő óvodánkban jelenleg 4 fő, munkája segíti a harmonikus, derűs gyermekélet kibontakozását. Intézményünk a 8 éven aluli gyermekek szeretetteljes gondozására, személyiségük fejlesztésére, kultúrálására törekszik. A **gyermek középpontba helyezését** és az óvoda **nevelési funkciójának kiteljesítését** tekintjük tehát alapvető feladatunknak. Mindezt családias, megértő és nem bíraskodó, együttérző, de nem mindent elfogadó nevelői légkörben kívánjuk megvalósítani a „keveset, lassan és jól” elv alapján. Az egyre erősödő szociális funkció indokolja, hogy a gyermekek életre nevelése, az együttműködési és érintkezési képességek fejlesztése pedagógiai céljaink közt kiemelt szerepet kapjon. Óvodánk feladata tehát nem a szűken vett iskolai feladatokra való felkészítés.

Az életfeladatokra orientálás, az igazi tennivaló!

A lakosság szociokulturális adottságai, etnikai eltérések, a családok életmódbeli szokásai határt szabnak a pedagógiai tevékenységnek. Sosem éreztük még ennyire fontosnak az egészséges, kulturált életmód szokásainak kialakítását.

A hátrányos helyzetű gyermekek esetében ez még hangsúlyosabb és több időt igénylő tevékenység. Óhatatlanul is ránk hárul a feladat, hogy ezeket az alapértékeket a szülők felé is közvetítsük, hiszen ezek a szokások csak akkor gyökereznek meg a gyermekben, ha az óvoda és a család szokásrendszere összhangban van.

Az egészségnevelést kiegészítve a környezetvédelemmel kapcsolatos teendők nagy részét is a szülők bevonásával végezzük el. Élőhelyünk tisztántartását szemétszedéssel, a közeli természeti értékek felfedezését kirándulásokkal, a madarak, fák napját pedig faültetéssel valósítjuk meg. Fontosnak tartjuk a **környezettudatos** magatartás kialakítását.

Törekvéseink közt szerepel a falusi életmódból adódó előnyök (pl. helyi népszokások; népi kismesterségek; mezőgazdaság; állatgazdálkodás) erőteljesebb kihasználása, valamint a hátrányok kompenzálása (pl. mozi, színház hiánya).

A helyi óvodai nevelési program megvalósítását segítő szolgáltatásunk a gyermekek gyógypedagógiai, logopédiai és fejlesztőpedagógusi ellátása.

Az alapfunkciókon túl felvállaltuk a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált, normál fejlettségű csoportban történő speciális nevelését is.

Pedagógiai programunkat „ az Óvodai nevelés országos alapprogramja” alapján készítettük el és szemléletünk kialakulásában nagy szerepet játszott a Tevékenységközpontú óvodai nevelési program.

2. AZ ÓVODA NEVELÉSI ALAPELVEI, CÉLKITÜZÉSEI

Alapelveink:

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége.

Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszere és tárgyi környezete lehetővé teszi és segíti a gyermek személyiség-fejlődését és egyéni képességeinek kibontakozását.

A gyermeki személyiséget szeretet, megbecsülés, tisztelet és bizalom övezi.

A gyermek egyéniségét elfogadjuk és elfogadtatjuk másokkal is.

Az óvodában, miközben az teljesíti funkcióit /óvó-védő, szociális,nevelő-személyiségfejlesztő/, a gyermekekben megteremtődnek a következő életszakaszba / a kisiskolás korba/ való átlépés belső, pszichikus feltételei.

Minden gyermeknek joga van az egyenlő bánásmódra, a testi-lelki szükségletek kielégítése alapvető joga.

Arra törekszünk, hogy a gyermeket érzelmi biztonságot nyújtó, derűs, szeretetteljes óvodai légkör, valamint megfelelő személyi és tárgyi környezet vegye körül, amely segíti a környezettudatos magatartás kialakulását.

A testi, szociális és az értelmi képességek egyéni alakítása egyaránt feladatunk.

A gyermek tevékenykedő lény. Személyisége komplex tevékenységek által fejleszthető a legjobban.

Gondoskodunk a gyermeki közösségben végezhető sokszínű tevékenységről – különös tekintettel a játékra – e tevékenységeken keresztül pedig az életkornak megfelelő műveltség tartalmak közvetítéséről.

Az életre való felkészítés csak valóságos tevékenységekre alapozott nevelőmunka útján valósítható meg. Kompetenciák kialakítását fontosnak tartjuk.

Óvodánk segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges személyiségvonások fejlődését.

Óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó.

Gyermekekép

Minden gyermek szellemi, erkölcsi és biológiai értelemben is egyedi személyiség.

Az óvodai nevelés során minden gyermek egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljön, és meglévő hátrányai csökkenjenek. Nem ad helyet semmiféle előítélet kibontakoztatásának!

Munkánk során célunk:

Az óvodások életre való felkészítése, a teljes gyermeki személyiség fejlesztése az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.

A gyermeki és alapvető személyiségjogok tiszteletben tartásának megerősítése, a különbözőségek elfogadása, az egyenlő hozzáférés biztosításával. Elősegítjük a nemek társadalmi egyenlőségével kapcsolatos előítéletek lebontását.

A migráns családok gyermekeinek interkulturális nevelése.

Önmaga és környezete tisztaságára igényes, környezettudatos, egészségesen élő gyermekek nevelése.

A szociális hátrányokkal küzdő gyermekek biztonságérzetének erősítése:

Lakóhelyünk értékeinek kiemelésével és a jeles napokhoz kapcsolódó - e vidékre jellemző - hagyományok ápolásával a falusi környezet szeretetére nevelés.

A sajátos nevelési igényű gyermekek társadalomba való beilleszkedésének elősegítése, az integrálással esélyegyenlőségük biztosítása.

3. NEVELÉSI FELADATOK, TEVÉKENYSÉGEK

Az egészséges életmód alakítása

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés és szocializáció biztosítása

Az értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása

Az anyanyelvi nevelés megvalósítása

Hagyományápolás

3.1. Az egészséges életmód alakítása

A család mellett, azt kiegészítve az óvoda tudatosan alakítja, építi, kombinálja azokat a nevelő hatásokat, melyekkel nemcsak fenntartja, hanem erősíti a gyermekek egészségügyi állapotát. Az ezzel kapcsolatos teendők elvégzése valamennyi dolgozónk feladata!

Az egészséges életmódra nevelés célja:

Dinamikus egyensúlyi állapot elérése testi, lelki és szociális téren.

A harmonikus, összeszokott mozgás fejlődésének elősegítése.

A gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése

Önmagára és környezetére igényes, kiegyensúlyozott, magát önállóan ellátó gyermekek nevelése.

Az egészséges életmód, a testápolás, az étkezés különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só-és cukortartalmú, telítetlezsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldség és gyümölcsök, ill. tejtermékek fogyasztásának ösztönzése. Az öltözködés, a betegségmegelőzés, az egészségmegőrzés szokásainak alakítása

Szakemberek bevonásával-a szülővel, óvodapedagógussal együttműködve- speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.
A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, környezettudatos magatartás megalapozása.

Feladatai:

Az egészséges környezet biztosítása

Az óvodai környezet feltételei jelentősen befolyásolják a gondozás hatékonyságát. Ilyen feltétel a tágas, világos csoportszoba, a higiénikus, gondozott mellékhelyiségek, a sokféle mozgáslehetőséget biztosító udvar, saját öltözőszekrény vagy polc.

Feladataink:

- Az esztétikus, szellős csoportszoba kialakítása.
- A veszélyforrások minimálisra csökkentése a sérült tárgyak szűrésével.
- Korszerű eszközökkel végzett rendszeres, alapos takarítás.
- Naponta többszöri szellőztetés.
- Az udvar évszaknak megfelelő, gondos rendben tartása.

A gyermek gondozása

A gondozás az óvodai nevelőmunka alapvető feladata, mely magába foglalja a gyermekek testi szükségleteiről való gondoskodást, a test ápolását, az egészség kulturális szokások gyakoroltatását. Lehetővé teszi olyan jólétnek, komfortérzetnek a kialakulását, ami feltétele a gyermek további fejlődésének. Következetes, folyamatos és rugalmas napirend keretében valósul meg.

Testápolás:

A személyi tisztaság alapkövetelménye, hogy a kisgyermekben szokássá, igénnyé alakuljon ki a testápolás tevékenysége. A kézmosás, körömtisztítás, fésülködés szükségességének megítélésére folyamatosan ösztönözzük a gyermekeket. A naponta 4-5-szöri mosdóhasználaton túl igényeik szerint tisztálkodhatnak.

Öltözködés:

Az időjárás változásai ellen történő védekezés mellett fejleszti a gyermek önállóságát, ízlését. A szülöktől azt kérjük, hogy gyermekük öltözéke célszerű, réteges, önállóságukkal és az óvodai élettel összhangban legyen. Ezt váltóruhával és cipővel is biztosítjuk, ami az egészséget és kényelmet is szolgálja.

Táplálkozás:

A napi háromszori étkezés biztosítja a játék és mozgás során elfogyasztott energiák pótlását, valamint a növekedéssel és fejlődéssel járó testépítést. A reggeli és az uzsonna elkészítéséről konyhai dajkánk gondoskodik, az ebédet viszont az étteremből szállítják. A változatos, vitamindús étrendet

élelmezésvezető állítja össze, ki figyelembe veszi óvodapedagógusaink javaslatait, kéréseit. Az utóbbi időben sokat haladtunk az egészséges táplálkozás felé. A gyermekek sokkal több rostos táplálékot kapnak, mint évekkel ezelőtt. A gabonapelyhek, rozstartalmú, vagy más magvas péksütemények, joghurtok, zöldségek hetente többször is előfordulnak az étrendjükben. Ezen kívül hetente egyszer gyümölcsnapot tartunk. Az otthonról hozott gyümölcsökből általában gyümölcssalátát készítünk. Már kiscsoporttól törekszünk a helyes táplálkozási szokások kialakítására és a kulturált étkezés illemszabályainak megismertetésére.

Gondozási tevékenységek 3-4 éves korban:

Kis segítséggel:

- szappannal kezeti, arcot mosnak
- használják a körömkefét
- szárazra törlik kezüket, arcukat
- megpróbálják használni a WC papírt
- fogat mosnak
- fésülködnek a rövid hajúak
- ismerkednek a zsebkendő használatával.

Segítséggel:

- ruhájukat ki és begombolják, levetik és felveszik.

Önállóan:

- kiszolgálják magukat evőeszközökkel, azokat (kanalat, villát, szalvétát) megfelelően használják
- enni, inni kérnek
- székeiket elveszik, elrakják.

Gondozási tevékenység 5-6-7 éves korban:

Önállóan:

- mosakodnak, törülköznek, fogat mosnak
- használják a WC-t
- fésülködnek
- használják a zsebkendőt
- szednek a tálból, csukott szájjal rágnak, tisztán étkeznek
- a kanalat, a villát, később a kést is használják.

Kis segítséggel, majd önállóan:

- cipőjüket befűzik, megkötik
- ruhájukat le és felveszik (később már a megfelelő sorrendben is) ki és begombolják.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

Ezen tevékenységek tökéletesedésén túl:

- étkezés közben kulturáltan viselkednek, igénylik az asztal esztétikus rendjét
- ügyelnek saját személyük és környezetük rendjére és igénylik is azt
- figyelnek egymásra.

Mozgásfejlesztés, testedzés

Gyermekeink állóképességének növelése, a szervezet alkalmazkodóképességének erősítése érdekében fontosnak tartjuk, hogy minél több időt töltsenek szabad levegőn. Napirendjüket úgy állítottuk össze, hogy változatos mozgásformák gyakorlásával elkerüljük az egyoldalú terhelést, felváltva biztosítjuk a mozgást és az üléssel együtt járó tevékenységeket.

Lehetőségeinket bővítené egy nagyobb méretű fedett terasz, ahol gyermekeink esős időben is szabad levegőn tartózkodhatnak. Szárazabb időben a füves udvaron, nedvesebb időben pedig a szilárd burkolatú udvarrészen mozognak gyermekeink. Ezen kívül ősszel és tavasszal sétákkal és kirándulásokkal eddzzük szervezetünket (pl. gyümölcs és termésgyűjtés, stb.)

A víz edző hatásának érvényesítése nyáron felfújható medencék használatával válik lehetővé (a legközelebbi uszoda látogatását kereteink nem fedezik). Télen szánkózás, csúszkálás edzi gyermekeink szervezetét.

A testi fejlődés jellemzői az óvodáskor végéig

A testi fejlődés óvodás korban minőségi változás, mely a szervek működőképességének tökéletesedését jelenti. Kisebb telési-nyúlási szakaszok váltakozása jellemző (növekedés: 4-5 cm, súlygyarapodás: 1-2 kg). 6 éves korra megtörténik az első alakváltás. A test arányosabbá válik, a csontosodás jelentős mértékű, az izomzat a testsúly 20-30%-a. Ezért a mozgáskoordináció biztosabbá válik, az izomzat fáradékony, de gyorsan regenerálódik, fokozott a mozgásigény. Óvodáskor végére nagyobb teherbírás, állóképesség, erőnövekedés, gyorsaság és ruganyosság válik jellemzővé. Fejlettebb lesz a finommotorika, mely az írás-előkészítésben játszik fontos szerepet.

Az idegrendszer érik, az agykéreg irányító szerepe megnő, kialakulnak a gátlási folyamatok, ezáltal megjelenik az önfegyelem, önkontroll.

Pihenés alatt a mozdulatlanságot, alvást, nem várjuk el, de a nyugalmat fenntartjuk. A gyermekek a pihenésüket segítő kedvenc tárgyaikat magukkal vihetik az ágyba, s ha igénylik simogatjuk is őket.

Környezetvédelem az óvodában

Korunkban a környezetvédelem hangsúlyos szerepet kap, a halmozódó környezetkárosító tényezők miatt.

Ezért már óvodáskorban fontos a természetvédelem igényének alakítása, a gyermekek és felnőttek szemléletformálása, a helyi lehetőségek, és adottságok figyelembe vételével.

Talaj, levegő, és vízvédelmi feladatok:

Az erdő környezetvédő szerepének kiemelése.

Vegyszerek, műtrágyák hatása a növényekre, állatokra.
 Szemetelés, le nem bomló anyagok, hulladékok hatása.
 Szabad levegőn tartózkodás jelentősége.
 Városi-falusi levegő összehasonlítása.
 Növények levegőszükséglete.
 Az autók kipufogó gázának szennyező hatása.
 A levegőtisztító berendezések szerepe.
 Az allergiás megbetegedések megelőzése, rendszeres portalanítással, szellőztetéssel.
 A vízzel való takarékoság fontossága.
 A tisztítószer, szappan ésszerű használata.
 A víz tisztaságának óvása (ne szemeteljenek).

Az óvodapedagógus feladatai az egészséges életmód alakítása terén:

- Törekedjen a családi és az óvodai gondozási szokások összehangolására.
- Szülői értekezletek alkalmával nyújtson felvilágosítást a szülőknek.
- A gondozási tevékenységek fokozott használatával segítse a hátrányos helyzetű gyermekeket.
- Teremtsen lehetőséget változatos mozgásformákra.
- Minden alkalmat használjon ki a szabad levegőn való mozgásra.
- Késztesse a gyermeket szükségleteinek szóbeli kifejezésére.
- Példamutatással ösztönözzön a helyes eszközhasználat elsajátítására.
- A nehézségekkel küzdő gyermekeket differenciált segítségnyújtással fejlessze.
- Betegségmegelőzés céljából rendszeresen tartsa a kapcsolatot az orvossal és a védőnővel.
- Ötleteivel segédkezzen a vitamindús étrend összeállításában.
- Heti egy gyümölcsnap megtartására szoktassa a gyermekeket és a szülőket.
- Ősszel és tavasszal szervezzen sétákat, kirándulásokat.
- A továbbképzésen való részvételével és pályázatok megírásával segítse az egészségfejlesztési feladatok végrehajtását.

3.2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Egyetlen életkori szakaszban sincs olyan jelentős szerepe az érzelmi életnek, mint óvodáskorban. Az óvodás emocionális fogékonysága hatással van észlelésére,

gondolkodására, nyomot hagy összes pszichés megnyilvánulásán. Az érzelmek cselekvésre ösztönző, mozgósító ereje rendkívül nagy.

A gyermekek érzelmi állapotát, befolyásolhatóságát nagymértékben az a családi atmoszféra határozza meg, amelyben élnek.

Az óvodáskorú gyermek egyik jellemző sajátossága magatartásának érzelmi vezéreltsége. Elengedhetetlen, hogy az óvodában érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör vegye körül.

Az érzelmi nevelés és szocializáció célja:

- A testi-lelki harmónia biztosítása.
- Szeretni és kötődni tudó, érzelmi akadályokat könnyen leküzdő, felszabadult, boldog alaphangulatú gyermekek nevelése.
- A személyiség fejlesztése a kommunikáció, kooperáció, tolerancia és a bizalom terén.

-A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása a gyermek

-erkölcsi tulajdonságainak (együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség)

-akaratának (önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabályt

udatának)

-szokás és normarendszerének megalapozása.

Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb, tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldhöz és a családhoz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe a speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

3.2.1. Általános feladatok

Az érzelmi nevelés terén:

a) Otthonos, barátságos óvodai körülmények és szeretetteljes légkör biztosítása

Az érzelmi alapigények kielégítése, pl. a biztonságérzet, védettségérzet a feltétele annak, hogy a gyermek a környezete iránt érdeklődést mutasson, kezdeményezzen, más emberekhez is kötődjön. A kicsinyek számára kedves mese- és állatfigurákkal, minél több színes dekorációval és saját munkáinkkal tesszük barátságosabbá intézményünket. A csoportszoba és a hozzá tartozó helyiségek gyermekméretű, praktikus berendezései a kényelmüket szolgálják.

Az óvodában a gyermek egyéni igényeit megértéssel fogadni és beleélést mutatni ugyanúgy hozzátartozik az érzelmi neveléshez, mint a kiegyensúlyozott, harmonikus alaphangulat megteremtése. Olyan óvodai atmoszféra kialakítására törekszünk, mely sokoldalú érzelmi kifejezéseket és pozitív élményeket tesz lehetővé.

Nagyon fontosnak tartjuk a gyermekek reggeli fogadását. Ez pár perc bizalmas

beszélgetést, az egymásnak szóló öröm kifejezését jelenti, mely megkönnyíti a napkezdést.

A családi, nyitott légkört demokratikus, szeretetteljes irányítással, kölcsönös bizalommal alakítjuk ki.

b) A zökkenőmentes beszoktatás:

A megszokottól eltérő környezet, a szülőktől való elszakadás, az új helyzet sokszor nehéz feladat elé állítja a szülőket és az óvodapedagógust egyaránt.

Feladatunk, hogy végtelen türelemmel és szeretettel forduljunk az újonnan óvodába kerülő gyermekek felé. Igyekszünk elegendő időt adni a beszoktatásra s lehetővé tenni a szülővel együtt történő ismerkedést. A szülők igényeit figyelembe véve zajlik az elválás. Az otthonról hozott tárgyak is segítik a beilleszkedést.

Nevelőtestületünk a jövőben szeretne nagyobb hangsúlyt fektetni az óvodába kerülést megelőző családlátogatásra. Ennek során betekintést nyerünk a családi körülményekbe és megalapozzuk a további kapcsolatot mind a gyermekkel, mind a szülővel.

A gyermek zökkenőmentes beilleszkedésében az óvoda valamennyi dolgozója részt vesz.

A migráns gyermekek interkulturális neveléséből adódó óvodapedagógusi feladatok

- felkészülés a szülőkkel és a gyermekekkel való kapcsolatfelvételre.
- az érkező gyermek empátiás fogadása
- a gyermek érzelmi biztonságának megteremtése.

c) A felnőtt-gyermek és a gyermek-gyermek kapcsolat kiteljesedése:

A gyermek utánzási hajlamából következően az óvodapedagógusnak kiemelt szerepe van a nevelési folyamatban. Fontos, hogy mit és hogyan mond, miként viselkedik, hogyan öltözködik stb. Az óvodapedagógus mintegy átveszi a gyermek óvodai életében az anya szerepét. Az ő biztosságot és harmóniát sugárzó egyénisége hatni fog a gyermeki személyiség fejlődésére. A biztosságérzet egyik biztosítója a testi kapcsolat, az ölelés. A pedagógus pozitív megnyilvánulásaival olyan légkört teremt, amelyben a gyermek jól érzi magát s pozitív változásokra képes.

Társadalmunk egyre inkább értékeli a különbözőséget, az egyéniséget. Ennek megfelelően kezeljük óvodásainkat is. Elfogadjuk, hogy nemcsak mi irányíthatjuk őt, hanem ő is hat ránk. A tevékenységek megszervezésében is támaszkodunk tapasztalataikra, aktuális élményvilágukra. Ez a pedagógiai magatartás feltételezi az önállóságot, rugalmasságot, döntési képességet, helyzetfelismerő képesség alakítását.

A dajkát is a pedagógiai munka közvetlen segítőjének tekintjük, aki ugyancsak egész lényével hatást gyakorol a gyermekekre, s akivel összhangban, azonos elvek szerint nevelünk.

A gyermekben 3 éves korban kezd kialakulni az az igény, hogy hasonló életkorú gyerekekkel játszasson, tevékenykedhessen. A gyermekek közti kapcsolatok alakulása a teljes nevelési folyamatot átfogja. Rendkívüli fontossággal bír az életre nevelés szempontjából. Tudjuk, hogy a jó közösséget mindig egyéniségek alkotják, mégpedig olyanok akik egyéni akaratukat, ambícióikat, vágyaikat képesek a közösség keretein belül is megvalósítani. Az élet is ilyen!

Tudatosan igyekszünk elérni, hogy az együttjátszás, a társas kapcsolatok, a foglalkozások, az ünnepi előkészületek mind az együvé tartozás érzését erősítsék.

A közösség lehetőséget teremt az önálló kapcsolatok kialakítására, a konfliktusok kezelésére és megoldására.

A gyermekek egymás közötti és a felnőttel való kapcsolatában a szabadságra, az ösztönökre, a nyitottságra építünk.

d) *A gyermek szociális érzékenységének, én-tudatának, önkifejező, önértékesítő törekvésének fejlesztése*

Minden gyermek egyéniség, akinek lehetőséget kell biztosítani személyisége pozitív és széleskörű kifejlődéséhez. Az óvodai élet során a közösségi érzés és magatartás mellett mások megbecsülése, a közös szokások kialakulása, a hagyományok tiszteletben tartása, sőt a csoport közvéleménye is kialakul. Minden tevékenységnek a gyermek egyéni öröme túl a közös élményt is kell erősítenie.

A gyermek énközpontúsága miatt elsősorban önmagára képes figyelni, de megfelelő biztonságot, szeretete közvetítő környezetben képessé válik az együttéléshez szükséges erkölcsi normák betartására és alakítására.

Az éntudat kialakulásában fontos szerepe van a szociális visszajelzéseknek, ami az óvodapedagógus részéről biztatás, bátorítás, megengedés. Ezáltal önértékelése, önbizalma erősödik, kialakul a belső kontroll, a pozitív énkép, a felelősség vállalása, vagyis énerős emberré válik.

Alapvető feladat, hogy a gyermekek megismerjék, és gyakorolják a társas együttélés és önértékesítés alapvető szabályait: egymásra figyelés, alkalmazkodás, együttérzés, egymás segítése, érzelmek feletti kontroll. Ez saját élethelyzeteinkben való személyes példáján keresztül valósul meg.

Szociális érzékenységük megnyilvánulása, hogy elfogadják egyes társuk többiekétől eltérő külsejét, viselkedését, különleges állapotát.

e) *A gyermek társas szükségleteinek kielégítése*

A megszokottól eltérő környezet, a szülőktől való elszakadás, az új helyzet sokszor nehéz feladat elé állítja a szülőket és az óvodapedagógust egyaránt.

Feladatunk, hogy végtelen türelemmel és szeretettel forduljunk az újonnan óvodába kerülő gyermek felé. A szülők igényeit figyelembe véve zajlik az elválás. Az otthonról hozott tárgyak is segítik a beilleszkedést. A gyermek zökkenőmentes beilleszkedésében az óvoda valamennyi dolgozója részt vesz.

Az óvodapedagógus feladatai a szocializáció terén:

α) A helyi szokás- és normarendszer megalapozása:

Az óvodai élet napirendje igazodik a gyermekek igényeihez és szükségleteihez. A naponta megismétlődő tevékenységek biztonságot adnak. A gyermek megtanulja, hogy mi után mi következik s hogy az egyes tevékenységek milyen viselkedési formát várnak el. A közös játékon, foglalkozásokon, tennivalókon keresztül közös élményekhez jut, melyeken keresztül fontos tudást szerez. Beilleszkedik, alkalmazkodik. Eligazodik az élet dolgaiban, normákat, szabályokat használ és alkot. Személyes kapcsolatain keresztül fejleszti képességeit. A helyi, falusi népszokások ápolásával ugyancsak megalapozhatjuk a gyermek érzelmi, hitbéli, esztétikai és morális biztonságát. Sokat tehetünk azért, hogy ez a tudás, hagyomány beépüljön a mi gyermekeink életébe és így megerősödjön. A szokások többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok váltakozásaihoz, a munkához, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint egyházi ünnepekhez kapcsolódik. Tartalmaz a földművelésre, termesztett növényekre, a háziállatokra, vonatkozó ismereteket. Így például a szüreti felvonulás, a disznóvágás közben hozzásegítjük a gyermekeket ahhoz, hogy rácsodálkozzon a természeti környezetben megmutatkozó dolgokra. Szűkebb és tágabb környezetének megismerése a szülőföldhöz való kötődés alapja. A faluval közösen ünnepelt idők napja, a karácsony és anyák napja pedig különleges közösségi élményt nyújt.

Csak egészséges, boldog embertől várhatjuk el, hogy tegyen valamit a másik emberért, a közösségért.

β) Az óvoda dolgozóinak mintaszerű viselkedése:

A gyermek utánzási hajlamából következően az óvoda dolgozóinak kiemelt szerepe van a nevelési folyamatban. Fontos, hogy mit és hogyan mond, miként viselkedik, hogyan öltözködik stb. Minden szavunk és cselekedetünk mintaként szolgál. Fontos, hogy őszinte, hiteles és pozitív érzelmeket közvetítsünk mi felnőttek egymás és a gyermekek felé. A kedves megszólítások, a finom hangvétel a „gyermekfüleknek” szánt beszéd lehet csak és kizárólag alkalmas a beépülésre. Mindezekből a gyermek érezni fogja, hogy bizalommal fordulhat hozzánk, bármilyen gondját diszkréten kezeljük.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére a társas kapcsolatok terén:

Elfogadják az óvodapedagógus kérését, útmutatását.

Bizalommal fordulnak az óvodapedagógus és társaikhoz.

Figyelnek egymás játékára, alkotására, meghallgatják egymást.

A közös tevékenységekben aktívan részt vesznek.

Tisztelettel viselkednek a felnőttekkel.

Örülnek a közösen elért sikereknek.

Képesek egyéni érdekeiket a csoport érdekeinek alárendelni.
Legalább egy társkapcsolattal rendelkeznek a csoporton belül.
Szívesen segítenek a felnőtteknek, társaiknak.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére az érzelmi nevelés terén

Megjelenik az intellektuális-, erkölcs- és specifikus érzelem.
Elfogadják az adott tevékenység által megkívánt magatartásformákat.
Érzékenyen reagálnak egymás örömére, bánatára.
Bíznak önmagukban és társaikban.
Társaik iránt rokonszenvet, barátságot mutatnak.
Felelősséget éreznek.
Képesek törekvéseiket elhalasztani, késleltetni.
Elfogadják az alá-fölérendeltségi viszonyokat.
Igazat mondanak.
Választanak és döntéseket hoznak.

Az óvodapedagógus feladatai az érzelmi nevelés és a szocializáció terén:

- Biztonságos, nyugodt, félelemmentes óvodai mindennapok biztosítása.
- Az érzelmet kifejező gyermeki megnyilvánulások támogatása és a szükséges kontroll erősítése.
- A felnőttekkel és a társakkal kapcsolatos viselkedési szokások kialakítása és gyakorlása természetes szituációkban.
- Az együttműködés, az együttjátzás, együttdolgozás képességének kialakítása.
- A konfliktusok kezelése.
- A társakért, a csoportért érzett felelősségérzet alakítása.
- A demokratikus szabályok betartása.
- A gyermek által vállalt feladatokban az akadályok leküzdésére motiválás.

3.2.2. A szociálisan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése

Becskehelyen az átlagosnál nagyobb lélekszámban élnek hátrányos helyzetű, többségében roma családok, akik nagy része munkanélküli, súlyos szociális gondokkal küzdő. A szülők igénylik az intézményes nevelést, gyermekeiket néhány kivételtől eltekintve rendszeresen hozzák óvodába. A fejlesztő munkában a szülők segítségére nem számíthatunk. A gyermekek egyéni fejlesztése a mi feladatunk a közösség keretein belül. Napirendünk a gyermekek igényeihez és szükségleteihez igazodik: elegendő időt biztosítunk a játékra, a foglalkozásokra, s a levegőztetésre.

A családokkal élő, napi kapcsolatunk van. Bizalmuk elnyerése érdekében élményekben gazdag, szeretetteljes óvodai életet, változatos tevékenységet kínálunk gyermekeik számára.

Fontos feladatunknak érezzük a szülőkkel való együttműködés fejlesztését, a családok nevelőmunkájának segítségét – személyes higiénia nevelés – a gyermekvédelmet.

Fontos feladatunknak tartjuk, hogy szerezzenek tapasztalatot az egymással törődésről. Az eltérő környezetből bekerülő és hátrányos helyzetű gyermekeknél lényeges a tartós, stabil, szeretetteljes kapcsolat kiépítése.

Játékok, amelyek egymás elfogadását, a feszültségoldást, a társas kapcsolatok kialakulását segítik:

Add tovább!

Mondd tovább!

Kapcsolatteremtő játék...

Azonosulásra épülő játék...

Páros szituációs játékok

Együttműködési készség kialakítása, fejlesztése játékkal:

Az együtt játszás, együttlét nagy örömet okoz a gyermekeknek. Általa megtanulják a másakra való odafigyelést. Társaik szokatlan megnyilvánulásait megértéssel fogadják. Megtanulnak konfliktushelyzetekben társaikkal egyezkedni.

Mit rajzolunk?

Varázslójáték

Közös fa rajzolása

Meselánc

Ahhoz, hogy a gyermekek felszabadultabbak, közlékenyebbek, nyitottabbak legyenek fontos önmaguk elfogadása és elfogadtatása a társakkal, környezetükkel.

A környezetével a kapcsolat felvétele és megtartása, a gyermekek képzeletének, fantáziájának, kreativitásának fejlesztése a következő játékokkal történhet.

Kire nézek?

Napszakos játék

Kövesd a mozdulatot! játék

Mit súgtam neki?

Tükörjáték

Találd ki, hogy mit csinálók.

A leírt játékok ötleteket adhatnak ahhoz, milyen módon fejleszthető a gyermek a nagymozgásoktól a legfinomabb mozgásokig.

Segítséget jelenthetnek abban, milyen módon alakítható a gyermek beszédkedve, kifejező nyelvi kultúrája, kommunikációs készsége, magatartása.

3.2.3. A kiemelkedő képességű gyermek felismerése és fejlesztése

A tehetség személyiségjegy, a gyermek egész lényét áthatja, ezért korai felismerése és fejlesztése nagyon fontos a kiegyensúlyozott értelmi-érzelmi-akarati fejlődés érdekében.

A tehetség általános jellemzői a következők

sok ismerettel rendelkezik

elvonatkoztató készség

jó memória

jó beszédképesség

lényeglátás

nem konvencionális feladatmegoldás

kíváncsiság, merészség, probléma iránti érzékenység

élénk fantázia

kudarctűrés

kreativitás

esztétikai érzékenység

zenei tehetség (jó hallás, jó ritmusérzék, muzikalitás, előadókészség)

sporttehetség (megfelelő alkat, kondicionális képességek, koordinációs képességek)

Miben nyilvánul meg a kisgyermekkorban a tehetség?

Az átlagosnál változatosabbak a mozgásterei.

Érzékeny, de kiegyensúlyozott az idegrendszere.

Fejlett, összerendezett a mozgása.

Érdeklődése sokoldalú, egyes dolgok iránt tartós, elmélyült, új dolgok iránt fogékony, amelyet erős kíváncsiság kísér.

Gyakran megért olyan fogalmakat, amelyek életkorához koraiak.

Válaszai gyorsak, valóságos gondolkodásra utalnak.

Szereti a mesét.

Mohó megismerési vágy, koncentrált figyelem, belemerülés jellemzi.

Gyors a felfogása, megbízható az emlékezete.

Élénk képzelőerő jellemzi játékban, történetben, mesében, rajzban.

A cél érdekében erős az akarata az akadály leküzdésére.

Programunkkal szeretnénk elérni, hogy óvodánk megfelelő helyszíne legyen a tehetséges gyerekek fejlesztésének. Az időkeretek, a módszerek rugalmas kezelésével lehetőséget biztosítunk, hogy az egy-egy területen kiemelkedő gyermekek annyit és olyan mélyen foglalkozzanak kedvenc tevékenységükkel, amennyit csak kedvük tartja.

Ahhoz, hogy a gyermeket eljuttassuk az önmegvalósítás fokára, rengeteg tapasztalási lehetőséget kell biztosítani. Ezért van döntő szerepe az élményeknek. Ebből adódik egy fő feladatunk: az élménynyújtással egybekötött ismeretszerzés.

Másik nagyon fontos szabály, hogy az ismeret nyújtásnak sokoldalúnak, a legapróbb részletekig kiterjedőnek kell lennie. Minden alkalmat, lehetőséget ragadjunk meg, mindig álljunk készen az önkifejezés lehetőségeinek biztosítására.

A kreatív fejlesztés harmadik feltétele az optimális alkotói légkör biztosítása.

A gyakorlati munka elengedhetetlen feltétele, hogy a gyermekek biztonságosan mozogjanak anyag- és eszközhasználati szinten.

Sok lehetőséget kell biztosítani a formákkal való manipulálásra.

Elengedhetetlenül szükséges a térérzék fejlesztése.

A képzelet fejlesztése mesével, kreatív feladatokkal, bábozással történhet.

A játék és a tanulás nem választható el egymástól. Játék közben a gyermek problémák elé kerül, feladatokat kap és old meg.

Gyakorolja, végiggondolja, hogyan lehet valamit többféleképpen megoldani.

Mindig meg kell adni a „másképpen csinálás” lehetőségét.

Az óvodapedagógus a gyermekkel való kapcsolatában legyen valódi ember, legyen játszótárs.

A kölcsönös bizalom megléte is fokozhatja az alkotás örömét, fejlődését.

3.2.4.A különleges bánásmódot igénylő gyermekek nevelése

Programunknak ezt a fejezetét úgy kívánjuk kifejtetni, hogy óvodapedagógusaink mindegyikének is támpontot nyújtson a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált neveléséhez. Nagyobb mértékű differenciálást, a szokottól eltérő eljárások alkalmazását és kiegészítő pedagógiai szolgáltatások igénybevételét teszi szükségessé. A sajátos nevelést igénylő gyermek óvodai nevelésének sajátossága, hogy az egész napos tevékenység a különleges gondozási igény kielégítését szolgálja. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében, szükség szerint különösen fontos az óvoda együttműködése a speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

Általános feladataink a sajátos nevelési igényű gyermekek nevelésével kapcsolatban:

Az átlagos nevelés ütemének lassítása.

A tervszerű nevelői hatások körének bővítése.

Individuális foglalkoztatás, egyéni bánásmód előtérbe helyezése.

Képességeinek megfelelő feladatok adása, hiszen a fogyatékos gyermek egyes területeken kiemelkedő teljesítményre is képes lehet. Ennek felismerése és gondozása kiemelt feladatot jelent.

Az óvodai nevelés a sérült gyermekeknél is a nevelés általános célkitűzéseinek megvalósítására törekszik. Ki kell alakítani az alkalmazkodó készséget, az akaraterőt, az önállóságra törekvést, az együttműködést a társakkal, felnőttekkel.

A különleges gondozási igény kielégítése: speciális segédeszközök használata, valamint sérülésspecifikus módszerek, technikák alkalmazása.

Beszéd és nyelvi készségek fejlesztése.

Inkluzív szemlélettel a különbözőséget elfogadó viselkedés és magatartás alakítása a gyermekközösségekben, ezen belül különösen a tolerancia, türelem, megértés, figyelmesség, segítőkészség, empátiás készségek alakítása.

A típusai:

1.Érzékszervi:

a)Látás fogyatékosok:

- gyengén látók
- vakok

b)Hallás fogyatékosok:

- nagyot hallók
- siketek

c)Mozgás fogyatékosok:

- testi
- mozgás

2.Értelmi:

- a)Idióta
- b)Imbecillis
- c)Debilis
- d)Mentálisan retardált

3.Beszéd:

Probléma lehet:

- 1. A beszéd ritmusával: - dadogók
 - hadarók
- 2. A beszéd tisztaságával: - orrhangzós beszéd
 - pöszeség
- 3. A beszéd fejlődésével: - megkésett beszédfejlődés

A sajátos nevelési igényű gyermekek sérülésspecifikus fejlesztésének elvei, feladatai az óvodai nevelés során:

Látási sérült gyermekek esetében:

Mindaddig, amíg a gyermek látásának akár csak a töredékével is rendelkezik, minden igyekezettel azon kell lenni, hogy azt felhasználja.

Gondot kell fordítani egyéb érzékszerveinek kellő fejlesztésére.

Segíteni kell a kellő mozgásbiztonság kialakítását kis térben és nagy térben egyaránt akusztikus és taktilis támpontok nyújtásával.

Neveljük önállóságra. Tudjon öltözködni, lábbelit fel és lehúzni, mosakodni, fésülni, étkezni.

Lényeges a szem higiéniájára nevelés.

Segíteni kell a közös játékban való részvételt, a közösséghez való alkalmazkodást, a viselkedési formák megtanulását.

Hallás sérült gyermek esetében:

Fontos a korai fejlesztés!

Az enyhébb fokban hallássérült gyermek képes az emberi beszédhang, a környezeti hangok korlátozott felfogására. Beszédfejlődése késve, sok esetben segítséggel indul meg.

Fontos feladat:

az esetleges csökkent hallás maximális felhasználása

a szókincsfejlesztés

a beszédérthetőség folyamatos javítása

A súlyosan hallássérült gyermekeknél a beszéd értékelő ejtése teljesen elmarad, ezért korlátozott a nyelvi alapokon történő fogalmi gondolkodás kialakulása: Fontos:

A szájról olvasás alapjának lerakása.

A hangos beszéd aktív használatának építése.

Grafomotoros képességfejlesztés.

A hallássérült gyermek beszédfejlődése az ép hallású gyermekével azonos módon indul, viszont az auditív visszacsatolás hiányában elszíntelenedik, abbamarad.

Ezért lényeges a speciális foglalkozások beindítása.

A zene, a dal a hallássérült gyermek számára is éppoly fontos, mint a halló gyermeknél. Lovagoltatás, hintázás, jobbra-balra dőlés lehetőséget teremt a szavakhoz kapcsolódó ritmus megérzésére, átvételére, a hallási figyelem fejlesztésére.

Fontos az együttjátszás – vonatépítés tologatással, hangutánzással

Tükör előtti kismozgások: grimaszolás, szemhunyorítás, csücsörítés, kerekítés, berregés.

Egyszerű fújó gyakorlatok: vatta, gyertya, guriga, papírdarabka, papír zsebkendő, buborék fújásával.

Tárgyak egyeztetése képekkel, megnevezése.

A hallássérült gyermeknél leginkább alkalmazott feladattípusok:

Egyeztetés fokozatai:

tárgy - azonos tárgy

tárgy - más színű, nagyságú tárgy

tárgy - kép

tárgy - szókép (rajzos-rajz nélküli)

kép - szókép

szókép - szókép

Játéktevékenységek:

gyurmázás

gyöngyfűzés

sorok kirakása

építés

válogatás

mozaikkirakások

párkeresések

logikai kapcsolatok keresése

formaegyeztetések

összerakások

A testi sérült gyermeknél:

a mozgás szervrendszer veleszületett vagy szerzett károsodása miatt mozgásos akadályozottság áll fenn. A különleges gondozási igényt meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, formája, mértéke és területe.

Speciális feladatok:

Biztosítani kell az akadálymentes közlekedést, a megfelelő mozgás és életteret.

Fontos a mozgásában korlátozott gyermek személyes higiéniára nevelése:

- az önálló öltözködés, önálló WC használat tanítása

- a mozgásfogyatékos gyermekek gyakran nem, vagy nagyon keveset rágnak, ezért a helyes fogmosás technikájának megtanítása nagyon fontos

- az evés-ivás, a nyelés és a rágás tanítása a beszédtanulás szempontjából is fontos

Különleges gondozási feladatok

pl. gyógyászati segédeszközök esetén, protézisek helyes fel és levétele
Játékos mozgásfejlesztő gyakorlatokkal segítsük önállóságának fejlődését.

Az értelmi sérült gyermekek óvodai nevelése

Normál óvodában csak lelassult értelmi fejlődésű gyerekekkel s esetleg debilisekkel találkozhatunk, mert a debilitás iskolás korig derül ki.

Az enyhe értelmi fogyatékos gyermekek nevelése:

Az óvodában hasonló korú társaikkal együtt alapozhatjuk meg iskolai nevelésüket. Képességeik kibontakoztatásához ideális ez a környezet. Az épekkel való integráció pozitívan befolyásolja fejlődésüket.

Fejlesztési feladatok:

Beszédfejlődésükben később jelennek meg a szavak és a mondatok. A debilis gyermeknek az aktív szókincs mellett a passzív szókincs is szűk. Nem érti például a mese árnyalt kifejezéseit. Ezért fontos a szókincsbővítés, a beszédértés, a beszédkésztség fejlesztése.

Alacsonyabb követelmények állítása, sok gyakoroltatás, egyéni bánásmód.

A mentálisan lemaradt gyermekek nevelése egy fejlesztő programmal visszafordítható.

Hogyan neveljük az értelmi sérült gyermekeket?

Éntudat formálódás, személyiség- és képességfejlődés a következő tevékenységekkel:
gyöngyfűzés (színben, formában, nagyságban)

memória – üvegfestés

agyagozás

festés

szövecs

építőjáték

labdázgatás: tojáslabda, tüsilabda, stb.

bábjáték

barkácsolás

drámapedagógia

játékos mozgásfejlesztő gyakorlatok

A beszéd fogyatékosok

fejlesztése a logopédus utasításait követve történik. A beszéd fogyatékoság az anyanyelvi fejlettség alacsony szintjében, a beszéd szervek gyengeségében, a beszédhangok tiszta ejtésének hiányában, a szegényes szókincsben, a beszédmozgásokról szerzett emlékképek felhasználásának hiányában, a grammatikai fejletlenségben, az utánzó képesség gyengeségében nyilvánul meg. A fejlesztés az anyanyelvi nevelést középpontba állító, speciális terápiákat alkalmazó nevelési környezetben valósul meg.

3.3. Az értelmi fejlesztés, nevelés megvalósítása

Korunkban jelentősége igen nagy. Az értelmi képességek, a gondolkodás, alkotóképesség erőteljes fejlesztését indokolja a technikai fejlődés felgyorsulása, a tudományok integrálódása. Az intellektus szerepét azonban a személyiség egészéből nem szabad kiragadni és mindennek fölé helyezni.

Valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet és a kreativitásfejlődését elősegítő ösztönző környezet biztosítása.

Az óvodai értelmi nevelés célja:

Olyan mentális képességek megalapozása, melyek alkalmassá teszik a gyermeket az iskolai feladatok ellátására, illetve a társadalmi életben való helyes tájékozódásra, tevékeny részvételre és kooperációra.

Feladatai:

a) *A gyermek érdeklődésének, kíváncsiságának kielégítése*

Változatos tevékenységek biztosításával történik, hiszen a gyermek tevékenykedő lény. Személyisége és a tevékenysége kölcsönösen egymásra hatva fejlődnek.

A gyermeki tevékenység nemcsak a szükséglet kielégítésének vagy a külső követelmény teljesítésének eszköze, hanem a képességfejlesztés eszköze is.

A 3-7 éves korú gyermeket tevékenységi vágy jellemzi. Bármilyen mozgás, cselekvés, változás felkelti a gyermek figyelmét és utánzásra ösztönzi. A megismerési vágy, a kíváncsiság életkori sajátossága. Ezáltal ismeri meg környezetét.

Minél kisebb egy gyermek, annál gyakrabban változtatja tevékenységét.

Óvodapedagógusaink a tevékenységek megszervezésénél figyelembe veszik a gyermekek tapasztalatait, aktuális élményeiket. Az egész óvodai környezetnek közös feladata a tevékenységek előkészítése. Arra törekszünk, hogy semmit ne végezzünk el a gyermekek helyett, de mindenben segítsünk.

b) *Az anyanyelv fejlesztése*

Korunkban egyre nagyobb jelentőséget kap az élőszóbeli kifejezés, hiszen ez a kapcsolattartás legemberibb formája. Az anyanyelvi-kommunikációs nevelés átfogja az óvodai nevelőmunka egészét és kiemelt jelentőségű, ezért nem kezelhető elszigetelten. Segíti a gyermek önbizalmának kifejlődését, szociális kapcsolatainak kialakítását és a zökkenőmentes iskolai tanulás megkezdését.

Egyes kolléganők a napi rendszerességgel beiktatott „gondolás” alkalmával fejlesztik a gyermek szóbeli önkifejezését, hol az óvodások körben ülve végighallgatják egymás gondolatait.

Minden gyermek beszédét meghatározza az otthoni nyelvi környezet. Különösen fontos, hogy az óvodapedagógus figyeljen beszédének stílusára, a hanglejtés, a dinamika, a hangsúly megfelelő alkalmazására. Beszéde legyen érthető, egyszerű és világos.

Nevelőink különösen figyelnek a beszédhibákkal, beszédgátlásossággal, beszédbeli elmaradásokkal küzdő gyerekekre. Óvodánkban logopédus óraadó segíti munkánkat.

3-4 éves korban:

- A kontextusos beszéd jellemző. Cselekvéshez kapcsoltnak, 2-3 szavas mondataalkotással, dialógus formájában kommunikálnak
- Gyakoriak a hangképzési és kiejtési hibák, hanghelyettesítések.

- A mondat típusok közül a kérdést, felkiáltást használják.

5-6-7 éves korban:

- Az absztrakt beszéd jellemző. A szavak jelentése függetlenedik a cselekvéstől.
- Kialakul az összefüggő beszéd.
- Gyakori a kijelentő és közlő mondatok használata.
- Megjelenik a csoportos beszélgetés s ezzel együtt a beszédfigyelem.

c) Az értelmi képességek fejlesztése:

Az értelmi képességeket nem szabad változtathatatlanak felfogni. Minden gyermek képességét önmagához - saját lehetőségéhez viszonyítva kell fejleszteni és a maximumig eljuttatni.

3-4 éves korban:

- Az érzékelés-észlelés fejlődése óvodáskorban funkcionálás közben történik. A látás a vezető szerep. A színeket felismerik, de megnevezésüket gyakorolni kell.
- Mozgásos „élménymaradvány” alapján tájékozódnak (pl. ... „ahol felmentünk a lépcsőn ...”).
- Az időészlelés is élményekhez kötődik (pl. „...amikor itt járt a nyuszi...”).
- Emlékeztük önkéntelen, spontán.
- Képzeletük élénk, csapongó.
- Figyelmük rövid ideig tartó, könnyen elterelhető.
- Az ragadja meg őket, ami érzelmileg közeli.
- Gondolkodásuk cselekvésből ered és konkrét szemlélethez kötött.

5-6-7 éves korban:

- Kialakul a „Gestalt” látás (az egész részleteiben való észlelése), ami az írás-olvasás előfeltétele.
- A formaészlelés intenzíven fejlődik.
- A színeket differenciáltan képesek elkülöníteni.
- A domináns kéz felismerésével kialakul a valódi térirányok szerinti tájékozódás.
- Megjelenik a szándékos emlékezet.
- A képzelet legtipikusabb megnyilvánulási formája a mese és a játék.
- A figyelemkoncentráció időtartama növekszik.
- Megfigyelőképességük fejlődik.
- A gondolkodást a szemléletes képszerűség jellemzi.

Az értelmi fejlesztés várható eredményei óvodáskor végére:

- Ellenőrzi saját tevékenységét, javítja tévedéseit.
- Problémafelismerő és megoldó képességgel rendelkezik.
- Kreatív megoldásokra képes.

- Összefüggések felfedezésére képes.
- Gondolatait összefüggően, érthetően fejezi ki.
Aktívan, árnyaltan használja kibővült szókincsét.
- Kialakul az anyanyelvi szabályokhoz illeszkedő, többnyire megfelelő hangsúlyozású, hanglejtésű és sebességű beszéd.
- Tisztán képez és ejt minden hangot.
- A tevékenységek végzésében önálló.

Az óvodapedagógus feladatai az értelmi fejlesztés terén:

- Biztosítsa minél változatosabb többfajta tevékenység egyidőben történő gyakorlásához a megfelelő feltételeket.
- Élmények nyújtásával segítse elő a minél sokrétűbb tevékenységformák kialakulását a csoportban.
- A beszédöröm biztosítása. A gyermekek szókincsének folyamatos bővítése.
- Az alaklás, tér, formaészlelés fejlesztése a test-séma megszilárdítását segítő mozgásos gyakorlatokkal (pl. tükörijáték, „mi van a zsákban”, stb.).
- A figyelem tartósságának növelése figyelemkoncentrációs tevékenységekkel (pl. szabályjáték).
- Dyslexia veszélyeztetettség felmérése.
- A részképesség zavarokkal küzdő gyermekek segítése preventív, kompenzáló tevékenységekkel.
- A jó képességűek fejlesztése differenciált, nehezített feladatokkal.
- A gyermekek meglévő tapasztalataira és ismereteire építve további élményeket biztosítson, különböző élethelyzetekben és tevékenységekben való gyakorlására.
- Az óvadás gyermek kompetenciáinak kialakítása
- Személyre szabott pozitív értékelés
- Óvodánkban a DIFER mérést alkalmazzuk a gyermeki fejlődés nyomon követése céljából.

4.A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL ÖSSZEFÜGGŐ TEVÉKENYSÉGEK

Az óvodai gyermekvédelem feladata az óvodáskorúak veszélyeztetettségének felderítése és a nevelési ártalmak megelőzése, a veszélyeztető körülmények csökkentése és a rászoruló gyermekek gondozásának segítése. A gyermek fejlődésének, érzelmi védettségének biztosítása, személyi és vagyoni érdekeinek védelme elsősorban a szülők kötelessége.

A család és az óvoda együttműködése elengedhetetlenül szükséges a gyermek helyes irányú nevelésének biztosításához. Szükséges, hogy az óvoda különös törődéssel támogassa a fejlődésben gátolt gyermekeket.

Az óvodában olyan pedagógiai tevékenységet kell folytatni, amely kizárja annak lehetőségét, hogy bármelyik gyermek származása, színe, vallása, nemzeti etnikai hovatartozása, vagy bármilyen más oknál fogva hátrányos helyzetbe kerüljön. Mindenki részére biztosítjuk a fejlődéshez szükséges feltételeket, hogy szükség esetén leküzdhesse azokat a hátrányokat, amelyek születésénél, családi, vagyoni helyzeténél vagy bármely más oknál fogva fennállnak.

Pedagógusaink figyelembe veszik a gyermekek szociokulturális helyzetét, fejlettségét és a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetben lévő gyermekeket igyekeznek differenciált fejlesztéssel felzárkóztatni.

Feladataink:

Évente felmérjük gyermekeink szociális helyzetét, nyilvántartjuk a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekeket.

Tartjuk a kapcsolatot a gyermekjóléti szolgálattal, a gyámhatósággal, a nevelési tanácsadóval, a gyermekorvossal és a védőnővel.

A gyermekjóléti szolgálat tagjaival kölcsönösen tájékoztatjuk egymást tapasztalatainkról.

Figyelemmel kísérjük, hogy a szülők eleget tesznek-e a törvényben meghatározott kötelezettségüknek, miszerint legkésőbb abban az évben, melyben a gyermek az 5. életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától napi négy órán át biztosítsák gyermekük óvodai részvételét.

Szükség szerint igyekszünk megismerni azokat az okokat, melyek az óvodából való kimaradáshoz vezettek.

Segítségnyújtás a hátrányos helyzetű családoknak pl. használt ruha- és cipőbörze.

Életmód tanácsadások, házi orvos és gyermekorvos által tartott előadások pl. az egészséget károsító tényezőkről, szabadidős programok szervezése szülők és gyermekek számára.

Esetmegbeszélések.

A gyermekjóléti szolgálat értesítése, vagy jogi eljárás kezdeményezése az elhanyagolt, veszélyeztetett gyermek esetében.

Gyermekevédelmi tevékenységünket a gyermek érdekében, személyiségi jogainak tiszteletben tartásával végezzük, a fejlesztés érdekében a szülők jogainak csorbítása nélkül fejtjük ki.

Az óvodai nevelésnek a gyermek személyiség teljes kibontakoztatására, a gyermeki jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartásának megerősítésére kell irányulnia az egyenlő hozzáférés biztosítására.

A régi értékek, új kihívások amik a gyermek védelmét szolgálják. Erre épül a gyermekek védelme.

Általános prevenció a gyermekvédelmi törvény szellemiségének, előírásának megfelelően.

Az óvodás gyermek családi helyzetének évenkénti felméréséhez készített szempontok:

Az óvodások száma összesen

Ebből veszélyeztetettek száma

Hátrányos ill. halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma

Három vagy többgyermekes családban élők száma

Sajátos nevelési igényű gyermekek száma

Egyedül nevelő szülővel nevelkedők száma

A gyermekek veszélyeztetettségének okait vizsgáló szempontok:

Nevelési hiányosságok (gondozás-felügyelet hiánya, helytelen bánásmód, brutalitás, túlzott szigor, közömbösség, érzelmi kapcsolat hiánya a családban, kettős nevelés).

Erkölcstelen családi környezet (a szülők könnyelmű, felelőtlen életvitele, italozó életmód, bűnöző családi környezet).

Anyagi okok (rossz lakásviszonyok, a szülők munkaképtelensége, csökkent munkaképesség, többgyermekes család, alacsony kereset).

A gyermekvédelmi munka megtervezése a vezető óvodapedagógos feladatai közé tartozik.

5.A SZÜLŐ, A GYERMEK, A PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI

*„Lásd meg gyermekedben a
szellemi ajándékot,
adj neki biztonságot és szeretetet,
hidd el neki a törpét és a tündért,
rossz szóval, gondolattal ne vétkezz ellene.”*

/Kokas Klára/

Szülőként saját életünkkel, személyiségünkkel, a közvetlen környezet kialakításával olyan modellt kell a gyermekek elé állítanunk, mely felelősséget, nyitottságot, elfogadást a világ dolgai, emberek és meggyőződések iránti tenni akarást és feltétel nélküli SZERETET sugároz.

A szülőnek éreznie, tudnia kell, hogy gyermeke fejlesztése és képességeinek kibontakoztatása teljes mértékben egyéni sajátosságainak figyelembevételével történik. Az óvodában folyó nevelés nem lehet eredményes családi megerősítés nélkül, az összhangban nevelés elengedhetetlen.

Az eredményes együttműködés legfontosabb feltételei:

Szülő és óvoda között a kölcsönös bizalom, nyílt őszinte együttműködés legyen.

Tiszteletben kell tartani a család világnézetét, a szülőnek éreznie kell, hogy gyermekét szeretik az óvodában, számítanak véleményére, tiszteletben tartják nevelési elveit. A szülőket tekintsük nevelőpartnernek. Nevelési problémák esetén közös módszert kell keresni, az óvónő segít, tanácsot ad, a szülő véleményét mindig kikéri.

A kapcsolattartás formái:

beíratás

szülői értekezlet

nyílt nap

ünnepélyek

kirándulások

kulturális rendezvények

közös programok

fogadóórák

egyéni beszélgetések

SZM-en keresztül történő nevelő és szervező munka

Az egyéni beszélgetés első alkalma a beíratás, ami ne legyen csupán formális, hivatalos. Fontos, hogy érződjék, a gyermek érdekei a legfontosabbak.

Szülői értekezleten az óvodát, gyermeket, szülőket érintő legfontosabb témákat, feladatokat, problémákat beszéljük meg. Fontos a szülők véleményének meghallgatása, javaslataik figyelembe vétele.

Nyílt napon lehetőséget biztosítunk a szülőnek a napi életbe való betekintésre. A szülők képet kapnak gyermekük közösségben elfoglalt helyéről, viselkedéséről, teljesítőképességéről, egyúttal módjuk van társaikkal való összehasonlításra is.

A közös ünnepek lehetőséget teremtenek a család-óvoda közötti kapcsolat elmélyítésére, egymás szokásainak, értékrendjének jobb megismerésére, nevelési elveik közelítésére.

Az ünnepek emelkedjenek ki az óvoda mindennapjaiból úgy külsőségeiben, mint belső tartalmukban.

A közös kirándulásokon, kulturális programokon, gyermeknapon fontos a szülők aktív részvétele. A közös tevékenységek a gyermekek fejlődésének serkentője.

A hagyományok, ünnepek megtartására minden lehetőséget célszerű megragadni. Az óvodai élet szokásai, hagyományai ünnepi érzelmi átélésre, gazdagon motivált tevékenységekre biztosítanak lehetőséget.

Az ünnepekről és annak szervezési módjáról közösen döntsnek az érdekeltek.

A hagyományokhoz híven közös munkadélutánokat tartunk, ami a szülőkkel való közös tevékenységet, közös díszítéseket, majd vásárt tartalmaz. (pl. karácsonyi készülődés és vásár)

A szülői munkaközösség az óvoda és a szülők együttműködésének szervezeti formája. Hatása, ereje a közösségi jellegében van. A szülők aktív részvétele /pl. az óvodai játékok karbantartása / realizálódik.

6.AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

A napirend időkeretei 10 órás nyitvatartás esetén:

Játék és szabadidős tevékenység	5 óra
Étkezés, pihenés	3 óra
Öltözködés, tisztálkodási tevékenység	1,5 óra
Szervezett tevékenység, foglalkozások	35 perc

7. ÜNNEPEK, HAGYOMÁNYOK AZ ÓVODÁBAN

Éves tevékenységünk s ezáltal tervezésünk fő vonulata az évszakok változása és az ünnepekre való készülődés.

Mi indokolja az ünneplés szükségességét?

Az óvodai ünnepek a szülőkkel való nyílt párbeszéd és szoros együttműködés legfontosabb színterei.

Pedagógiai szempontból kiemelt lehetőséget kínálnak tevékenységek végzésére, az esztétikai élmények hatására vagy a közösségi érzések erősítésére.

Nagyobb aktivitásra, kreativitásra ösztönöznek.

Az ünnepek a hagyományok ápolása szempontjából kultúránk megismertetésére adnak lehetőséget, mely óvodánk egyéni arculatának kialakításában is kiemelt jelentőséggel bír.

Nem másról van itt szó, mint az értékteremtés folyamatáról és a gyermekek által létrehozott érték, alkotás, ötletmegvalósulás közös örömről.

7.1. Az óvodai élet hagyományos ünnepei

(Mikulás, Anyák Napja, Évzáró, Gyermeknap, a gyerekek név és születésnapjai)

7.2. Néphagyományhoz kapcsolódó ünnepek

(Advent, Karácsony, Húsvét, Pünkösöd stb.)

7.3. Nemzeti ünnepeink és egyéb ünnepek

(Március 15., Május 1., Október 23., stb.)

7.4. Időszakos ünnepek

(Madarak és fák napja, Föld napja, Környezetvédelmi világnap...)

7.1. Az óvodai élet hagyományos ünnepei

Az *Anyák napja* (május eleje) és az *Évzáró* (május vége) minden esetben nyilvánosak. Igyekszünk a hagyományos, kissé színpadias szereplések időtartamát csökkenteni s mellette több teret adni a szabad, együttes játéknak, éneklésnek, verselésnek pl. Anyák napján a szülők ölükbe veszik gyermeküket vagy részt vesznek egy-egy körjátékban. Az egyéni, közvetlen, természetes ünneplésre törekszünk.

Bár a *Mikulás* ünnep egyházi eredetű, mégis az óvodákban komoly hagyományokkal rendelkező örömnapi. A Mikulás napi ünneplés az előzőektől eltérően inkább zártabb,

intimebb légkört igényel.

A *Gyermeknap* mindig az óvoda valamennyi gyermekének közös ünnepe. A szülőkkel való együttműködés remek helyszíne. Kirándulunk, versenyjátékokat játszunk, lényeg, hogy örömteli játékot jelentsen ez a nap.

7.2.Néphagyományokhoz kapcsolódó ünnepek

Az ünnep és a néphagyományörzés az óvodában igen szorosan összefonódik. A népszokások általában az egyházi ünnepekhez és az évszakok változásaihoz kapcsolódnak. A jeles napok az őszi, téli, tavaszi és nyári napforduló köré csoportosulnak.

Őszi ünnepkör	: - Mihály nap - Szüret	(szeptember 29.) (október)
Téli ünnepkör	: - Advent - Mikulás nap - Luca nap - Karácsony - - Farsang	(december) (december 6.) (december 13.) (december 25-26.) (február)
Tavaszi ünnepkör	: - Húsvét	(április)
Nyári ünnepkör	: - Pünkösöd	(május)

Tudjuk, hogy a népszokások a felnőttek életének szimbólumait hordozzák, de gyermekeinknek szüleik, nagyszüleik is példát adnak és részt vesznek a hagyományok őrzésében.

Az *Adventi* készülődés, a *Karácsonyi* ünneplés zárt körben, családi formában fejezi ki az ünnep lényegét.

Az aprószentek napi korbácsolás és a Luca napi helyi különlegességek (szalmával teleszórt udvar, Luca szék) érdekesség képpen elmondhatók a gyerekek számára. *Luca napján* az óvodában a búzaültetés és a jókívánságokat tartalmazó népköltések jellemzőek. A Katalin és Borbála napi gyümölcság hajtások már rég szokássá váltak.

A *Farsang* jellegéből a széles nyilvánosság, a jókedv, a nagy közös öröm emelkedik ki. .

A *Húsvétot* a tojásfestés és a locsolkodás teszi kiemelkedővé. *Pünkösdkor* kitáncoljuk a májusfát.

7.3.Nemzeti ünnepeink és egyéb ünnepek

A nemzeti ünnepek az óvodában a megemlékezés kategóriájába tartoznak, mert a 3-7 éves korosztály értelmével még nem képes felfogni az ünnep tartalmát.

7.4 Időszakos ünnepek

A Madarak és fák napját (május 10.) kirándulással, a Föld napját (április 22.) pedig takarítással, papírgyűjtéssel tesszük emlékezetessé.

Bármilyen formában és bármilyen tartalommal ünnepelünk, mindig a gyermeket helyezzük középpontba. Értük és róluk szól az ünnep s minden esetben természetességre törekszünk. A szereplést közös játéknak fogjuk fel, de van hasznos magyarázata az egyéni szerepeltetésnek is, hiszen olyan gyermekek nevelése a célunk, akik bátran, önállóan képesek tevékenykedni. Azt szeretnénk, hogy az ünnep szépségével, másságával, külsőségével ritka, kiemelkedő alkalom maradjon.

Hitoktatás az óvodában

Minden tanév kezdetén a szülőket kérjük- írásban jelezzék, hogy kérik e gyermekük számára a hitoktatást. Természetesen óvodánk gondoskodik az ilyen jellegű foglalkozást nem igénylő szülők gyermekeinek ellátásáról is.

8.AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI

Egymást átszöve érvényesülnek és valamennyien együtt jelentik az óvodáskorú gyermek nevelésének tartalmát.

Az óvodai élet megszervezése- a tevékenységekben megnyilvánuló fejlődéshez,.. valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú /5-35 perces/ csoportos foglalkozások tervezésével,szervezésével valósulnak meg.

Az óvodai nevelés pedagógiai program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

8.1.A játék

„A játékot a gyermek legkomolyabb tevékenységének kellene tekintenünk.”

/Montaigne/

Jót és jól játszani - ez a gyermek dolga az *óvodában*. A játék kicsiben maga az élet. Kitűnő talaja a fejlesztésnek, mert általa szinte észrevétlenül tanul a gyermek.

Mit és hogyan tanul a gyermek játszás közben?

Kieléheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, az őt érő élményeket.

Elsajátíthat bizonyos élethelyzetekben való viselkedési szabályokat, megnyugodhat, kiélheti szorongásait, problémáit és újraélheti kellemes élményeit.

A környező világról is a játékon keresztül kapja a legtöbb ismeretet, hiszen mintegy birtokba veszi környezetét.

Önmagát is tanulja. Belső technikákat, lelki működéseket dolgoz ki.

A tudatos tanuláshoz szükséges készségek és képességek is a játék során alapozódnak meg. S azáltal fejleszthetők.

A játék tehát olyan komplex tevékenységforrás, melyet az óvodapedagógusnak tudatosan kell felhasználnia a nevelés folyamatában céljai eléréséhez.

Feladataink:

a)A feltételek megteremtése

Alapelvünk, hogy minél több időt, alkalmat és lehetőséget biztosítsunk a gyermekeknek az elmélyült játékra.

Az egész óvodai csoportszoba a játék színtere.

- A tárgyak, berendezések, játékszerek a belső indítékból létrejövő játék külső feltételei. Az évek során azt tapasztaltuk, hogy a játékot többnyire térbeli elhatároltság, zártság jellemzi. Fontos a gyermeknek a nagy végtelen térből egy kis kuckó kikerítése. Például székekkel, függönyökkel, különböző berendezési tárgyakkal, képeskönyvekkel körülkerítik magukat. A könnyen mozdítható „térrelválasztók” biztosítása ezért fontos feladat.

Természetes, esztétikus eszközökkel szeretnénk gazdagítani gyermekeink játékát, megalapozva ezzel ízlésük, esztétikai érzékük kifejlődését is.

- Külön szót érdemel az élmények szerepe a gyermek játékában. Mind a gyermek egyéni élménye - melyet a családból hoz - mind az óvodai társakkal átélt élmény rendkívüli jelentőséggel bír.

b) A játék „irányítása”

Minden gyermeki tevékenység - beleértve a játékot is - felosztható spontán és az óvodapedagógus által, tudatosan irányított tevékenységre.

Nagyon fontosnak tartjuk olyan hangulatok, ingerek, tárgyi lehetőségek megteremtését, melyeknek hatására a gyermekek spontán játéka önmagától beindul. Ez persze nem jelenti azt, hogy nincs szükség a pedagógus által kezdeményezett vagy irányított játéktevékenységre, hiszen a 3 évesek még kifejezetten igénylik a felnőttel való együttjátszást. A helyes arányok megtalálása a cél.

Nevelőink tapasztalatai azt mutatják, hogy az óvodapedagógus tapintatos jelenléte, támogató együttérző magatartása a nagyoknál is hozzátartozik a játékhoz. Szükség van arra, hogy bizonyos játékokat elkezdjen, ösztönözzön vagy éppen megakadályozzon valamit. Jelenlétével segíti a szabályok megtartását, a társas alkalmazkodást.

Szórakoztat, tanítja a játékot gazdagító érdekesebb fogásokat, ötleteket. A gyerekeknek szükségük van a felnőtt jelenlétéből fakadó biztonságra, érdekes jelzésekre és azokra az ismeretekre, amelyeket csak tőle szerezhetnek meg.

A játékfajtákról röviden

1. Gyakorló játék

Manipulációból, önkéntelen mozgásból álló tevékenység, melynek során a gyermek egyfajta játékeszköznek, vagy saját magának meghatározott mozgását ismétli. (pl. kevergetés, autó tologatása). Főként a kisebbek jellemző játéka.

2. Konstruáló játék

A gyermek kockákból és más játékszerekből építményeket és különféle egyéb tárgyakat alkot. Kreativitásra nevel.

Eredményességét befolyásolják a megfelelő méretű és minőségű eszközök, az anyagok sokfélesége és a kreatív óvodapedagógus.

Sikerélményt nyújt, önbizalmat ad az alkotás.

4. Szimbolikus játékok

Az élményszerű irodalmi alkotások hatására alakul ki, a szerepjátékot gazdagítja. Oldott légkörben, kötöttségek nélkül zajlik.

Az élmények forrásai:

- az óvodapedagógus bábjátéka
- a gyermekek bábjátéka
- a gyermekek bábkészítő tevékenysége és önálló játéka.

Nevelési szempontból a leggazdagabb lehetőséget nyújtó játékfajta, mely kifejlett formáját az óvodáskor végére éri el. A gyermek a hozzá közel álló felnőtteket

utánozza, újraalkotja az őt körülvevő világot (pl. családjáték, gyógyító játék, stb.).

6. Szabályjáték

Pontos, meghatározott szabályok szerint zajlik. Lehet mozgásos, vagy értelmi képességeket fejlesztő játék.

7. Udvari játék

Az udvar a mozgásos játék igazi tere. A különböző mászóakák, csúszdák, hinták nagyon sok mozgásra készítetik az óvodásokat. Ezáltal fejlődik mozgáskultúrájuk.

A játékfajták legjellemzőbb megjelenési szintjei 3-4 éves korban:

Gyakorló játék:

- ismétléses cselekvések közben anyagokkal, eszközökkel ismerkednek
- szöveg-, dallam-, mozgásismétlő játékok, ritmusjátékok

Konstruáló játék:

- összerakosgatnak, kiraknak, összeszerelnek
- közreműködnek apró hibaelhárításokban, játékjavításokban óvodapedagógus irányítással

Szimbolikus szerepjátékok:-

- kísérleteznek a bábmozgatással, hangutánzással
- elsajátítják a játékszerekkel és az együttjátszással kapcsolatos elemi szabályokat
- jellegzetes cselekvéseket, műveleteket utánoznak
- nem egymással, hanem egymás mellett játszanak

Szabályjáték:

- az egyszerű, mozgásos szabályjátékokat kedvelik

A játékfajták legjellemzőbb megjelenési szintjei 5-6-7 éves korban:

Gyakorló játék

- gyakran észleljük a konstrukciós vagy szerepjáték részmozzanataként
- csak akkor marad fenn tartósan, ha a gyermek a fejlődésben lemarad

Konstruáló játék:

- bonyolultabb alkotásokat hoznak létre
- segítenek a játékok megjavításában
- a játékhelyzetekhez szükséges eszközöket közösen elkészítik
- ajándéktárgyakat készítenek

Szimbolikus szerepjátékok:

- egyszerű bábokat készítenek
- önállóan báboznak (mese-báb-szerepválasztás)
- kialakul a kisebb-nagyobb csoportokban való együttjátszás igénye

- elfogadják és betartják a játék szabályait

Szabályjáték:

- kedvelik az ügyességet, szellemi erőfeszítést igénylő játékokat.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- Kialakul a társakkal való együttjátzás, kezdeményezőkézségük is kibontakozik.
- Játékon belül önállóak, egyéni ötleteik, javaslataik vannak.
- A másik gyermek játékát tiszteletben tartják, elfogadják társaik javaslatait, ötleteit.
- Képesek az alá-, fölérendeltségi viszonyok önkéntes kialakítására egy játéksituációban.
- Képesek a szabályjátékok megtanulására, a játékok vezetésére.

Az óvodapedagógus feladatai a játékkal kapcsolatban:

- Teremtse meg az elmélyült játék feltételeit, biztosítsa a nyugodt légkört.
- Folyamatosan biztosítsa a játékhoz szükséges eszközöket.
- Reagáljon érzékenyen az egyéni élményekre, a közös élményszerzési lehetőségeket pedig használja ki a fejlesztés érdekében.
- Tartsa tiszteletben a gyermeki játék önállóságát.
- Törekedjen arra, hogy minden gyermek szerepjátéka egyéni képességének legfejlettebb szintjén bontakozhasson ki.
- Szükség esetén kapcsolódjon be a játékba, játsszon együtt a gyermekekkel.

8.2A munka jellegű tevékenységek

Az életre való felkészítés nem nélkülözheti a munkatevékenység lehetőségeinek kiaknázását. A személyiségfejlesztés fontos eszköze, a játékkal és cselekvő tanulással sok vonatkozásban azonosságot mutató, azzal egybeeső munka és munka jellegű aktív tevékenység. A munka az óvodás gyermek számára játékos jellegű, gyakran nem is választható el a játéktól. Ez az a terület, ahol az erőfeszítés és az eredmény kapcsolata közvetlenül érzékelhető. A gyermek mindennapi munkálkodása során az őt körülvevő tárgyi világról egyre pontosabb információk birtokába jut. Gyakorolja a munkaeszközök célszerű használatát, megtanul eligazodni a térbeli viszonyok között. Mozgásos, tapintásos, vizuális információkat szerez a világról.

A kööttségektől való szabadulás útján, a gyermekmunka kötelező jellegét „ledobva” évekig nem tartottuk olyan fontosnak a munkát. Elég idő telt el ahhoz, hogy felmérjük a változásokat.

Mai nézeteinknek megfelelően, a gyermek akaratának maximális figyelembevételével szeretnénk nagyobb teret adni a munkának a személyiségfejlesztésben.

A munka jellegű tevékenységek célja:

- A gyermek munkához való pozitív hozzáállásának elősegítése.
- Jártasságok alakítása a munkaeszközök használatával.

- A munka megbecsülésére és a munkamegosztásra nevelés.
- A kitartás, a felelősségérzet, az önbizalom fejlesztése.
- A közösségi, társas kapcsolatok erősítése.
- önként, örömmel végzett aktív tevékenység legyen
- a tapasztalatszerzésnek, a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűd, képesség és készség, tulajdonságok alakítása.

Feladatok:

- a) ***Munkalehetőségek biztosítása***, melyek a gyermekek számára elfogadhatóak. Minden olyan munkát elvégezhetnek, amihez kedvük van és testi épségüket nem veszélyezteti. A gyermekek nyitottságát, megismerési vágyát, aktivitását tudatosan igyekszünk felhasználni nevelési céljaink elérése érdekében.
- b) ***A gyermek teljes önállóságának tiszteletben tartása***
A munkatevékenység a felkínált lehetőségek közül önállóan választható és sohasem a gyermekekre kényszerített feladat! Mindenki a kedvének, egyéniségének, képességének megfelelő munkát végezheti.
- c) ***A rendszeresség és folyamatosság biztosítása***
 Így épül be ez a tevékenység az óvodai mindennapokba s csak így érzi meg a gyermek a munka szükségességét.
- d) ***Eszközök, szerszámok biztosítása***
 Fontos, hogy a munkavégzéshez elegendő mennyiségben és megfelelő minőségben legyen a csoport felszerelve eszközökkel és azok bármikor hozzáférhető módon, szabadon a gyermekek rendelkezésére álljanak. A naposi munkához és az önkiszolgáláshoz szükséges eszközök a csoportban, elérhető helyen megtalálhatóak. A kerti szerszámok tárolása az udvari épületben történik.

A munka jellegű tevékenységek tartalma:

1. Önkiszolgálás

Ki kell emelnünk, hiszen az óvodáskor kezdetétől fogva igen nagy a jelentősége. A gyermekek magukkal kapcsolatban minden teendőt - testápolás, öltözködés, étkezés, környezetük rendben tartása - a lehető legkorábbi időtől kezdve próbálják önállóan elvégezni. Az iskolai életben ez elengedhetetlenül szükséges.

2. Alkalomszerű munkák

Egy része időről időre szabályosan ismétlődik - pl. a környezet rendjének biztosítása, segítség az óvónőnek - másik része esetleges - ünnepi készülődések, alkalmi megbízatások teljesítése.

A csoportszobákban nem követelhetjük meg a kényszerű rendet, és a rendrakás mindvégig a felnőttek segítségével történik. Lehetőség van arra, hogy a

gyermekek tisztán tartásuk saját környezetüket, hogy megjavítsák, megtisztítsák játékaikat, hogy maguk díszítsék fel a termet. Nagyon élvezetesek például az ünnepek előtti babafürdők, nagytakarítások.

3. Naposi munka

A közösségért végzett munka. A nagyobbaknál - segítséggel már a 4-5 éveseknél is - alkalmazható. Magába foglalja az étkezés előkészületeinek teendőit, a terem és udvarrendezést, az étkezés utáni rendrakást.

4. Környezet-növény- és állatgondozás

Mivel falun élünk, ez a munkafajta nálunk természetes, ugyanakkor kiemelt jelentőségű.

Lehetőségünk adódik a kerti munkák, a fák tisztogatásának oltásának megfigyelésére, az állatgondozás otthoni tapasztalatainak beépítésére.

Virágos kertünk ápolása remek lehetőséget nyújt a természet, a társadalom és az ember kölcsönhatásának megtapasztalására.

Föld napján szemétszedéssel és papírgyűjtéssel védjük környezetünket. Az épületen belül télen és kora tavasszal ágakat rügyeztetünk, hajtattunk, magokat csíráztatunk, palántákat nevelünk, gondozzuk az élősarkot, öntözzük a cserepes növényeket.

A gyermek az állatok gondozásánál is kiveszik részüket. Gyűjtik a madáreledelt és folyamatosan gondoskodnak a madarak téli etetéséről.

Jellemző munkafajták a 3-4 éveseknél:

Önkiszolgálás:

a kicsik legjellemzőbb munkaformája
mindent segítséggel végeznek, de az étkezés eszközeinek előkészítésében és leszedésében többnyire önállóak.

Alkalomszerű munkák:

segítenek a rendrakásban, teremrendezésben
kérésre segítenek az óvodapedagógusnak az eszközök adogatásánál
a bátrabbak alkalmi megbízatásokat is vállalnak.

Környezet-növény-állatgondozás:

többnyire megfigyelő tevékenységet végeznek
segítséggel közreműködnek az apróbb ápolási és gondozási teendőkben

Jellemző munkafajták az 5-6-7 éveseknél:

Önkiszolgálás:

a magukkal kapcsolatos feladatok elvégzésében már sokkal önállóbbak.

Alkalomszerű munkák:

vigyáznak a terem rendjére
minden területen segítenek az óvodapedagógusnak
ötleteket adnak a terem díszítésével, rendezésével kapcsolatban
nagyon szívesen vállalják az alkalmi megbízatások teljesítését.

Naposi munka:

önállóak az asztalok megterítésében, az eszközök előkészítésében, a rendrakásban
összesöpri a morzsákat
ellenőrzik a terem rendjét.

Környezet-növény-állatgondozás:

folyamatosan gondozzák az élősarok növényeit
közreműködnek az udvar rendezésében (pl. fű, falevelek összegereblyézése).

A fejlesztés várható jellemzői óvodáskor végére:

- szívesen vállalnak önként feladatokat
- megismerik az eszközök használatával járó veszélyeket is
- pontosan teljesítik megbízatásaikat
- felismerik a segítségadás lehetőségeit
- képesek az eszközök megóvására
- igényük van a felfedezett kisebb hibák javítására
- gondozzák, óvják a környezetükben lévő növényeket, állatokat.

Az óvodapedagógus feladatai a munkatevékenységgel kapcsolatban:

- Minden gyermeknek biztosítson lehetőséget arra, hogy önkéntesen, önállóan, kedve és képessége szerint elvégezhesse az önmagával kapcsolatos önkiszolgáló tevékenységet, illetve a társai érdekében végzett munkatevékenységet.
- A külső világ tevékeny megismerése során a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt a környezettudatos magatartásformálás alapozására, alakítására
- Folyamatosan biztosítsa, bővítse a munkához szükséges, gyermekek számára megfelelő eszközöket.
- Az eszközök számára biztosítson olyan helyet, ahol a gyermekek bármikor elérhetik.
- Adjon lehetőséget a gyermekeknek bármilyen őket érdeklő tevékenység elvégzéséhez, még akkor is, ha vágyaik és képességeik nincsenek teljesen összhangban.
- Arra törekedjen, hogy minden munka örömet jelentsen.

8.3.Tanulás

Az óvodában a tanulás egyrészt spontán, másrészt a nevelési célok érdekében sajátosan szervezett tevékenység. A gyermeket tevékenységi vágy ösztönzi a tapasztalatszerzésre, a cselekvésre és közben minden pillanatban újabb és újabb felfedezéseket tesz, azaz tanul. A játéktól abban különbözik, hogy van konkrét célja, eredménye. A tanulás a mi értelmezésünkben egyenlő a tapasztalatszerzéssel, amely sok-sok mozgással és játékkal alakítható.

A tanulás célja:

- a megismerési képességek fejlesztése
- gyermekek tapasztalatainak bővítése, rendezése
- képszerű és szemléletes gondolkodás kialakítása
- problémahelyzetek megoldásával a gondolkodás örömének átélése
- a tudás, tanulás iránti vágy felébresztése
- iskolára való felkészítés
- elsődleges célja a gyermek kompetenciáinak fejlesztése, az óvodapedagógus a támogató környezet megteremtése során épít a gyermek előzetes tapasztalataira, ismereteire.

Alapelveink:

Legfőbb célkitűzésünk, hogy egyszerre, egyidőben kevesebbet, de minőségben és használhatóságában mégis több ismeretet kapjanak a gyermekek. Tehát kevesebbet, de

azt jobban, alaposabban, több oldalról megközelítve kell a gyerekek számára közvetítenünk és velük együtt átélnünk.

A több érzékszervet igénybevevő tapasztalás és a sokoldalú cselekedtetés, a tevékenységekben megvalósuló tanulás mindennél fontosabb a 3-7 éves korú gyermek fejlődésének szempontjából.

Miután a gyermek a világot komplex módon érzékeli, észleli és éli meg, ezért a tanulás során is ebből kívánunk kiindulni. A tapasztalat, az ismeret komplex foglalkozásokon keresztül jut el hozzá.

Azt szeretnénk elérni, hogy örömmel, önként vegyen részt ebben a folyamatban, hiszen nem mellékes az a szempont sem, hogy ezek a tanulási tapasztalatok hatással lehetnek az iskolai tanuláshoz való viszonyára is.

Célunk, hogy megfelelő színvonalú feladatok elé állítsuk a gyermeket. Minden gyermek esetében képességeinek megfelelő feladatokról van szó. A sikerélmények erősítik a gyerek önbizalmát és bátorságot adnak neki az újabb, nehezebb problémák megoldásához.

Az óvodai tanulás mindvégig játékos jellegű marad.

Tanulási alkalmak, lehetséges formái az óvodában:

A játék az óvodai tanulás egyik legfontosabb színtere, de nem kizárólagosan az. A nevelési folyamat egésze, azaz valamennyi pillanata alkalmas arra, hogy erőltetés nélkül spontán vagy irányított módon tanuljon a kisgyermek.

Mikor és hogyan történhet mindez?

- utánzásos minta- és modellkövetések alkalmával
- spontán játékos tapasztalatszerzéseken
- cselekvéses tanulás által
- a gyermeki kérdésekre adott válaszok alapján
- a óvodapedagógus által irányított megfigyelések, tapasztalatszerzések - pl. séták, kirándulások folyamán
- a gyakorlati probléma- és feladatmegoldások által
- az óvodapedagógus által kezdeményezett foglalkozásokon.
- az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott pozitív értékeléssel segíti a gyermekek személyiségének kibontakoztatását.

A szervezett tanulási tevékenységek időtartama, aránya korosztályonként:

A tanulás formái a kötetlen és kötött foglalkozás. A kötetlenség a gyermek önkéntes részvételét jelenti. Főként a kisebb korú gyermekeknél jellemző. Történhet a nap bármely időszakában, amikor az óvodások tevékenysége erre lehetőséget ad.

A kötelező foglalkozás más magatartást igényel, ezért a nagyobb korú gyermekeknél alkalmazzuk.

Részvételük nemcsak a belső szándéktól, hanem az óvodapedagógus által kitűzött feladatoktól is függ.

A gyermek életkorával szinte párhuzamosan nő a kötött tevékenységek száma.

Hetirend:

<i>Korosztály</i>	<i>Kötetlen</i>	<i>Kötött</i>	<i>Idő</i>
3-4 évesek	Ének-zene 1 Vizuális nevelés 1 Környezet 1 Mese-vers 5	Testnevelés 1	5 majd 10-15 perc
4-5 évesek	Matematika 1 Környezet 1 Ének-zene 1 Vizuális nevelés 1 Mese-vers 5	Testnevelés 1	10-15 majd 20-25 perc

<i>Korosztály</i>	<i>Kötetlen</i>	<i>Kötött</i>	<i>Idő</i>
6-7 évesek	Mese-vers 5	Testnevelés 1 Matematika 1 Ének-zene 1 Vizuális nevelés 1 Környezet 1	30-35 perc

Mindennapos testnevelés a hét minden napján.

A részben osztott csoportban az életkornak megfelelő, differenciált feladatokkal történnek a szervezett tevékenységek.

Az óvodapedagógus feladatai a tanulással kapcsolatban:

Általános értelmi képességek fejlesztése.

A gyermek megismerési vágyának, kíváncsiságának sokoldalú érdeklődésének kielégítése.

Lehetőséget kínálni a felfedezés, kutatás örömeinek átélésére.

A gyermekek egyéni érdeklődésének megfelelő tevékenységek biztosítása.

Az óvodások önállóságának, figyelmének, kitartásának, pontosságának, feladattudatának fejlesztése.

A gyermek igényeihez, egyéniségéhez, teherbíró képességéhez igazodó tanulási keretek és formák biztosítása.

Konkrét feladatok a 3-4 éves gyermekeknél:

Közvetlen tapasztalatszerzések, megfigyelések.

Figyelemirányítás a lényeges közös jegyekre.

Kreatív gondolkodást, képzeletet mozgósító tevékenységek biztosítása.

Szókincsbővítés.

Konkrét feladatok 5-6-7 éveseknél:

Megfigyelések végzése közösen és önállóan.

Megbízások elvégztetése.

Jelenségek változásainak megfigyeltetése.

Beszédfejlesztés.

Többféle megoldási lehetőség megkerestetése.

Összehasonlítás, megkülönböztetés műveletének megtanítása.

A fejlesztés várható eredményei óvodáskor végére:

- Önállóan tud konkrét, elemi, ismert jelenségek esetében következtetni, ítéletet alkotni megismert modellek alapján.
- Feladattudata alakul.
- Ismeri saját értékeit.
- Önálló a begyakorolt feladatok megoldásában.
- Többféle megoldás keresésére törekszik.
- Szándékos figyelmének időtartama eléri a 15 percet.
- Elkülöníti a mese és a valóság elemeit.
- Ok-okozati viszonyok felfedezésére képes.

8.4.-Verselés, mesélés- irodalmi nevelés

Az óvodai nevelés játékon kívüli pártatlan eszköze a mese. Ez az a beszédmód, amire egy 7 éven aluli kisgyermek tartósan, kényszerítés nélkül figyelni tud.

Mesehallgatáskor a szó segítségével következik be a valóság és a vágyak áthidalása. A mese és a vers, éppúgy mint a játék, örömforrás. Az anyanyelv zenéje és észjárása.

A mese képi és konkrét formában feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat.

A mesélővel való személyes kapcsolatban a gyermek nagy érzelmi biztonságban érzi magát, és a játéktevékenységhez hasonlóan a mesehallgatás elengedett, intim állapotában eleven, belső képvilágot jelenít meg.

Célja:

- anyanyelvi nevelés, irodalmi érdeklődés felkeltése
- erősítő, erkölcsi fejlődést segítő személyiségfejlesztés, érzelmi biztonság megadása
- irodalmi élményekre fogékony, képzeletgazdag, empátikus személyiségfejlesztés
- belső önpróbálgatás, önkifejezés egyik módja
- ráébreszt a külvilágra irányított megismerési törekvésekre
- a magyar kultúra értékeinek átöröklése
- a szülők nevelési szemléletének formálása

A felhasznált irodalmi anyag:

A mese-vers kezdeményezések anyagának gerincét a magyar népmesekincs és a magyar gyermekköltészet adja. A 3-7 éves gyermek életkori sajátosságaihoz igazodva a népi-népmesék, népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történelmétfeldolgozó mondavilág elemei, meséi is jelen vannak. Szívesen hallgatják a gyermekek más népek meséit, a kortárs és a klasszikus meséket is. Legtöbbször a Benedek Elek, Illyés Gyula és Arany László által összegyűjtött meséket használjuk. Zilahi Józsefné gyűjteményének mondókái nagyon kedveltek a gyermekek körében. Irodalmi anyagunk kiegészül a néphagyományokhoz kapcsolódó rigmusokkal is. Lehetnek ezek névnapokhoz kapcsolódó hiedelmek, jóslatok, köszöntők, például a Balázs-áldás, Luca-köszöntő, Gergely-járás, Háromkirályozás rövid versikéi.

A verselés, mesélés tevékenységek szervezésének szokásai:

Nincs kötött helye és ideje a mindennapi *mesélésnek*. A lényeg az, hogy minden nap valamilyen formában - akár naponta többször is - legyen lehetőségük a gyermekeknek mesét, verset hallgatni vagy mondani. Nem teszünk különbséget a kezdeményezés vagy az elalvás előtti mese között. Mindkettő fontos a maga helyén és idejében. Természetesen a gyermekekkel mese közben közvetlen kontaktust fenntartó, élő mesélésnek van a legnagyobb hatóereje, ezért fejből, könyv nélkül mesélünk. A szabad és önfeledt meséléshez és mesehallgatáshoz csend, nyugalom, kellemes légkör szükséges. Semmiképpen nem fogunk tehát mesébe a játék kellős közepén. Általában a szőnyegen körben ülve, gesztusokkal, mimikával, hanghordozással hagyjuk élni a mesét. Vannak olyan kolléganők, akik gyertya gyújtásával fokozzák a hangulatot.

A *mondókázás - verselés* a nap nagy részében szinte folyamatosan jelen van a gyermekek igényei és az adódó szituációk függvényében. Rengeteg jelenség és tevékenység kiválthatja. Elég egy állat, egy forma, egy természeti változás, akár egy testrész vagy pusztán a mozgás és a ritmus öröme. A verselés gyakran komplex foglalkozások részeként is megjelenik. Ezért fontos egy olyan önálló, bő repertoár megléte, mely a spontán helyzetekben nem hagy minket cserben.

Az *irodalmi élmények* feldolgozása a gyermeknél a dramatizálásban, bábozásban vagy képi megjelenítésben tükröződik. Igyekszünk mindehhez lehetőséget, alkalmat és eszközöket biztosítani.

Az irodalmi nevelés jellemzői a 3-4 éveseknél:

beszoktatásnál használjuk az ölbéli mondókajátékokat (testrészekről szólók, lovagoltatók stb.)

később az évszakokról, az esőről, a hóról, az állatokról szóló rigmusok kedveltek a kicsik egyéb verseit is próbáljuk alkalomhoz, helyzethez kapcsolni, mozgással kísélni

mindig cselekményes meséket választunk - az egyszerű állatmesék a legalkalmasabbak dramatizáló játékok kimerül egy-egy szerep kiválasztásában, az öltözködésben, egy jellemző mozzanat egyéni eljátszásában

Az irodalmi nevelés jellemzői 5-6-7 éves korban:

évszakok, napszakok nevét versbe foglaló mondókák, állathangutánzók, kiszámolók tréfás, mulattató mondókák, találós kérdések, névcsőfolók

a versgyakorlást mindig ritmus és fantáziajátékokhoz kötjük
a tündérmeséké a főszerep
dramatizálás során eljátszák a kiválasztott szerepnek megfelelő viselkedést, önállóan alakítják a helyszínt.

A fejlesztés várható jellemzői óvodáskor végére:

- megszilárdulnak a mesehallgatáshoz kapcsolódó szokások
 - ők maguk is képesek mesemondásra
 - megjegyzik a mese legfontosabb elemeit, sorrendjét
 - részt vesznek a szituációs játékban
 - figyelnek a könyvek épségére
 - hamar és pontosan megtanulják a verseket, mondókákat
 - képesek a koruknak megfelelő színházi előadás cselekményének követésére.
- A gyermek szemléletmódjának, világképének kialakulása

Az óvodapedagógus feladatai:

- a falunkra jellemző mondókák, népi játékok átörökítése
- az egyéni repertoár összeállítása, a szövegek megtanulása
- a szükséges eszközök kéznél és rendben tartása
- a mese ráhangolás megszervezése
- lehetőségek teremtése a gyermek önálló szöveg és mesemondásához, önkifejezéséhez
- a mesék, versek gyakori ismételtetése
- a szülők meggyőzése az otthoni mesélés pozitívumairól.

8.5.Ének,zene, énekes játék, gyermektánc

„... A leggondosabb családi nevelés sem adhatja meg, amit az óvoda nyújt: az emberi közösségbe való beilleszkedést. A társas nevelés a zene kezdőfokán hatalmas segítség ... Az emberek többsége zenétlenül megy végig az életben, s még jó, ha nem sejtí mit vesztett. Amit a gyermek az óvodában kap, az egyúttal a közléleknek lesz alkotóeleme.”

(Kodály Zoltán)

Célja:

- Az ének-zenei kultúra megalapozása.
- Néphagyományörzés.
- A zenei nevelés színvonalának megőrzése.
- Örömmel, érzelmi gazdagsággal, tisztán éneklő gyermekek nevelése.

Feladata:

Az éneklési készség, ritmus és hallásfejlesztés.
A zenei alkotó fantázia fejlesztése.

A felhasznált zenei anyag:

Az óvodai ének-zenei nevelésnek jelentős hagyományai vannak. A magyar népdalok, mondókák, gyermekdalok világa ma is élő és felhasználható hagyomány.

Szinte valamennyi ünnepünkhöz kapcsolódik olyan dalanyag, melyet megismertethetünk a gyermekekkel.

A Kodály Zoltán útmutatásai alapján Forrai Katalin által kidolgozott óvodai zenei nevelés alapjaira épülő fejlesztés hatékonyan megvalósítható. Dalanyagunkban rokon és más népek dalai is szerepelnek és kiegészül még a négy ünnepkörhöz kapcsolódó hagyományok dalaival. Gyermekeinket megismertetjük a dalokhoz tartozó játékokkal is.

A zenehallgatásban magyar és idegen népek dalai, énekes és hangszeres műzenei darabok is szerepelnek.

Az ének-zene, énekes játék, gyermektánc gyakorlata az óvodában:

Az ének-zene és az ehhez kapcsolódó mozgás ugyanúgy az óvodai mindennapok része, mint például a napi mesélés. Tehát ez a feladat sem korlátozható csupán a foglalkozások időtartamára. Napközben bármikor adódhat lehetőség éneklésre, mondókázásra, vagy körjátékok játszására.

A komplex foglalkozások inkább összefoglalják, elmélyítik a gyermekek ismereteit és alkalmat adnak a képességek fejlesztésére. Minden csoportunkban heti egy alkalommal van szervezett ének-zene foglalkozás (kezdeményezés vagy kötött foglalkozás). A foglalkozásokon a dalanyagot zenei feladattal és aktualitással hangoljuk össze. A fokozatosság elvét követjük a játékok kiválasztásában és a zenei képességek fejlesztésében egyaránt.

Szerencsére óvodapedagógusaink nagy része zenei beállítottságú, ezért nálunk a zenehallgatás nem pusztán egy foglalkozás befejező mozzanata, hiszen ünnepek alkalmával koncerteket adunk óvodásainknak.

A zenei alkotó fantázia fejlesztését gyakori kérdés-felelet játékokkal tesszük lehetővé.

Az éneklési készség, a ritmus és hallásfejlesztés jellemzői 3-4 éves korban:

az elkezdett dallamokba bekapcsolódnak, a hangmagasságot tartják
megkülönböztetik jól hallható eltérések alapján a magas és mély hangokat
felismerik a halk és a hangos éneklést

az egyenletes lüktetést éneklés, mondóka közben játékos mozdulatokkal, tapssal fejezik ki

ismerik az egyszerű ritmushangszereket s használni tudják az egyenletes lüktetés kifejezésére

felismerik az egymástól eltérő zörejeket, emberi hangokat

saját kedvükre énekelnek kitalált dalokat

érdeklődéssel hallgatják az óvodapedagógus előadását

Az éneklési készség, a ritmus és hallásfejlesztés jellemzői 5-6-7 éves korban:

kb. 8-10 dalt énekelnek biztonsággal, helyes szövegkiejtéssel, akár egyedül is a dalok, mondókák egyenletes lüktetésének biztonsága után képesek a dalritmus kifejezésére is
belső hallásuk fejlődése következtében felismernek dallamokat dúdolásról, hangszerről s képesek a dallambújtatásra
szépen, harmonikusan járnak, mozognak együtt
kreatív dallammal válaszolnak az óvodapedagógus énekes kérdésére.

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- visszaéneklük a hallott dallamokat
- 6 hang terjedelmű dalokat énekelnek, dúdolják az ismert dallamokat
- tiszta éneklésre törekcsenek
- természetes tempóban tudnak járni, tempótartásra képesek
- egyszerű táncos mozgásokat végeznek helyes testtartással
- megkülönböztetik és reprodukálják a halk-hangos, magas-mély, gyors-lassú fogalompárokat
- felismernek egy motívum alapján hallott dalt, a zenei és zöreijhangokat, hangszereket
- dallamrögtönzéssel próbálkoznak
- dallamhoz mozgást, játékot találnak ki.

Az óvodapedagógus feladatai:

- énekkel, vokális, hangszeres zenével a gyermekek élményhez juttatása
- a zenei érdeklődés felkeltésével az éneklés, zenélés megszerettetése
- az ünnepekhez kapcsolódó szokások, dalok megismertetése
- zenei képességek, készségek sokoldalú változatos fejlesztése
- kreatív zenei kedvre ösztönzés
- a gyermekek önálló elképzeléseinek segítése
- a mozgás és testtartás dalhelyzetekben való javítása
- a zenei nevelés újszerű megközelítés módjának felhasználása a kompetencialapú nevelés zenevárázs anyagával

8.6. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

A vizuális nevelés összetett, sokszínű nevelési terület. Lényege a cselekvés, a tevékenység és ennek öröme, az önkifejezés eszköze mely gondolatokat, érzelmekeket közöl. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Magában foglalja a rajzolást, festést, gyurmázást, agyagozást, vágást, ragasztást, batikolást, varrást, szövést, barkácsolást, a műalkotásokkal való ismerkedést stb. Ezek a tevékenységek a gyermekek kedvencei közé tartoznak. Alapot adnak az évszakok változásai, a természet szépségei, a gyermek által megérthető világ tárgyai és eseményei.

A vizuális nevelés tartalmában és feladataiban konkrét összefüggést mutat a játékkal, a környezet megismerésére neveléssel, a matematikai neveléssel és egyéb nevelési területekkel.

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézimonka, mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

A vizuális nevelés célja:

- nem csupán kézügyesség-fejlesztés, hanem látásmódnevelés
- a képi- plasztikai kifejező képesség fejlesztése, az elemi képolvasási, komponáló, térbeni tájékozódó és rendező képesség kialakítása
- a gyermekek élmény és fantázia-világának gazdagítása
- a téri, formai és színeképzetek kialakulásának elősegítése
- a szépség iránti vonzódás és értékelő képesség alakítása
- az ábrázolótevékenységgel a tárgyi világ megismerése, feldolgozása, újraalkotása

A vizuális nevelés gyakorlata az óvodában:

A *mindennapi rajzolás, mintázás, festés* lehetőségei minden csoportban adottak, hiszen könnyen elérhető, állandó helyen tároljuk a tevékenységhez szükséges eszközöket, anyagokat. A gyermek alkotókedvének kibontakozására az élmények, az aktualitás és a motiváló, érdekes eszközök is nagy hatással lehetnek. A vizuális neveléshez szükséges egyéb kellékek megteremtése az óvodapedagógusok és a gyermekek folyamatos gyűjtőmunkájának eredménye. Még ezenkívül is szükség lenne például egy korongra az agyagozáshoz, vagy szövőkeretekre a szövéshez.

A kötetlen foglalkozásokon igyekszünk minél inkább szem előtt tartani a gyermekek önállóságát. Főként bátorítást, útmutatást és dicséretet adunk nekik az ötlettől a megvalósításig. A tevékenységek időtartamát a téma és a technika határozza meg. Van olyan, melyet folyamatosan több napon keresztül végeznek a gyermekek (pl. a szövés, varrás).

A *műalkotásokkal való találkozás lehetőségei* nálunk a művészeti albumok nézegetésében, elérhető kiállítások megtekintésében és a népi kismesterségek megfigyelésében (kosárfonás, seprűkészítés, cukortorta készítése) valósulnak meg.

Vizuális nevelés a 3-4 éveseknél:

A kisgyermek első ábrázolási tevékenysége a firkálás, melynek fontos szerepe van a rajzolás alakulásában. Ebből jönnek létre egyéni fejlettségtől függően a különböző formák, szimbólumok. Eleinte csak 1-2 vonallal jelzik, majd fokozatosan pontosodik képi kifejezőkészségük.

Szívesen használják az ábrázolás eszközeit, anyagait és az alapvető technikai eljárásokat. Eleinte csak 1-2 színt, majd az alapszínek zömét felismerik.

A technikai elemek elsajátításának lehetőségei:

1. Képalakítás:

Az ábrázolás próbálgatása a megszokottól eltérő formájú, színű és nagyságú felületen, változatos anyagú papíron:

- Firkálás, rajzolás földre, homokba, betonra - ágakkal, cseréppel, szénnel, zsírkrétával.
- Festés üvegre, kőre, fára, textilre, papírra - temperával, tussal, diófacéccal - kézzel, szivaccsal, ecsettel.
- Nyomatkészítés: terméscukokkal, gyümölcscsal, dugóval, tenyérrel, ujjal, gyúrt papírcukkal.

2. Plasztikai munkák:

- Ismerkedés a képlékeny anyagok tulajdonságaival: hó, agyag, homok, gyurma, tészta
- Az anyagok formálásának próbálgatása: nyomkodva, darabolva, sodorva, simítva stb.
- Plakettek: nyomhagyással, karcolással, termésekkel, magvakkal, kavicssal.
- Egyszerű papírhajtogatások, vágások.
- Papírtépéssel egyszerű mozgásképek készítése.
- Termésből, levelekből füzérek.
- Textilek kötözése, rojtozása.

3. Építés

- Nagyobb méretű elemekből épített terek létrehozása: kuckók, házak dobozokból, lepedőkből, vizes homokból, tapadó hóból.
- Kisebb építő elemek (kockák) rakogatása, sorakoztatása játék közben.

Vizuális nevelés az 5-6-7 éveseknél:

Képalakításukban egyéni módon jelenítik meg élményeiket, elképzeléseiket, biztonsággal használják a képi kifejezés eszközeit. Formaábrázolásuk változatos, ki tudják hangsúlyozni a megkülönböztető jegyeket (pl. fiú-lány). Megjelenik a térbeliség jelzésének szándéka (fent-lent). Fokozatosan kialakul a „valamit alkotás” igénye. Jellemző ebben a korban, hogy a színeket, arányokat nem valóságként használják és mozgásábrázolásra sem képesek.

A technikai elemek elsajátításának lehetőségei:

1. Képalakítás:

- spárga és fonaldarabokkal textil alapra
- montázs, kollázs készítése különböző anyagokból (préselt levél, papír, textil)
- festés színkeveréssel, folytatással, fröcsköléssel
- egyéni és közös kompozíció rajzolása, festése
- mesék, történetek elképzelése, képi ábrázolása
- viaszkar

2. Plasztikai munkák:

- koronggal egyszerű tárgyak készítése
- képlékeny anyagokból emberi, állati alakok mintázása
- batikolás kötözéssel, viaszolással

- gipszöntés
- nemezelés
- díszletek, jelmezek, játék kellékek barkácsolása
- varrás, gyöngyfűzés, szövés
- fonás fűzfavesszőből, rafiából
- termésfigurák szerkesztése

3. Építés:

- gazdagodó formavilágú építmények létrehozása
- nagy térbeli alakzatok építése
- átjárók, folyosók, alagutak alakítása
- statikai tapasztalatok: egyensúly, stabilitás, arányviszonyok

A fejlődés várható eredményei óvodáskor végére:

- megfelelően használja az eszközöket
- a technikai eljárásokat mintakövetéssel alkalmazni tudja
- emberábrázolásában megjelennek a részformák, az egyszerű mozgások
- képzeletben elemi térviszonyok kifejezésére képes
- élmény, emlékezet alapján képet alkot
- megfigyelés után tud formát mintázni
- megnevezi a színeket, azok sötét, világos árnyalatait
- koordinált szem és kézmozgással rendelkezik

Az óvodapedagógus feladatai:

- Fontos a vizuális nevelés szeretete és a pedagógus tevékeny részvétele. (Nem sémákat adva, hanem a gyermek szintjéhez mért feladattal.).
- Hangulati, eszközbeli feltételek megteremtése.
- Ízlés, esztétikai fogékonyság alakítása: természetes, jó minőségű anyagok használatával.
- Kezdeményező, kreatív alkotó magatartás kibontakozásának segítése: változatos anyag, élmény és eszköz biztosításával.
- Az otthoni vizuális tevékenység tapintatos befolyásolása.
- Az eszközök használatával, a különböző technikai alapelemek és eljárásokkal való megismertetés.

8.7.A környezet megismerésére nevelés

Programunk célja az, hogy a gyermekeknek segítséget nyújtson ahhoz, hogy a világot megismerje és megértse a maga egészében. A természet - társadalom - ember egymástól függő, egymást feltételező, egymást kiegészítő létezők, lényege a kisgyermek szintjén már óvodás korban is megérthető és megérezhető.

A környezet megismerésére nevelés célja:

A természet szeretetére, kívánjuk nevelni a gyermekeket, természetközeli élettel, a természet, a környezet szeretetének bizonyításával és támpontot nyújtunk a

környezetében meglévő szabályok megismeréséhez és gyakorlásához, a környezettudatos magatartásforma kialakításához.

Nevelési elveink:

- Alapvető emberi szükségletek tiszteletben tartása
- Emberi jogok tiszteletben tartása
- Biológiai és társadalmi sokféleség
- Az ökológiai lábnyom, az emberi cselekedet nyomot hagy a természetben
- Testi, lelki és szociális jólét biztosítása-a gyermek mindenek felett álló érdekének érvényesülése
- Egészségtudatos, preventív szemléletmód érvényesülése

A tevékenység gyakorlata az óvodában:

Mint más falusi óvodának, nekünk is nagy előnyünk származik a természet közelségéből.

Legfontosabb feladat megismertetni a gyermeket azzal a természeti környezettel, amelyben él, felhívni a figyelmét annak értékeire és szépségeire. Ez képezi majd az alapját a később kialakuló természetszeretetnek. Azt igyekszünk megerősíteni a gyermekben, hogy milyen nagy az ember felelőssége a természeti és társadalmi környezet megóvása szempontjából. A környezet védelme, a környezetkultúra megismertetése, a természettudatos magatartás kialakítása már az óvodás gyermek szintjén is beépíthető a foglalkozások rendszerébe. Kitűnő alapot nyújtanak ehhez az egyes világnapok alkalmából végzett tevékenységek is.

A gyermeket körülvevő világ megismerésében a közvetlen megfigyelésre és tapasztalatszerzésre építünk. A tapasztalatszerzés mindig a valódi környezetben történik, ezért a foglalkozások legtöbb esetben a szabad természetben vagy az óvoda környezetében, udvarán zajlanak. A séták, kirándulások, az óvoda udvarán, kertjében és az élsarokban végzett tevékenységek tanulási lehetőségeket kínálnak. A foglalkozás tehát csak átvitt értelemben nevezhető valódi foglalkozásnak. Inkább komplex tapasztalatszerzési lehetőségről van szó.

Már az óvodában fel kell készíteni a gyermeket arra, hogy társadalomban élünk, ami a közvetlen környezetünkön keresztül hat ránk. A szokások elsajátítása, a szükséges magatartásformák kialakítása valósulhat meg játékosan, játékidőben, a gyermek érdeklődésének és igényeinek figyelembevételével (pl. közlekedés, vásárlás stb.).

A természeti - emberi - tárgyi környezet megismerését szolgáló témakörök 3-4 éves korban:

Család:

- családtagok neve, összetartozásuk érzékeltetése
- családhoz tartozás érzésének erősítése
- családi kultúra (szokások, hagyományok)

Testünk:

- testrészek felismerése, megnevezése
- érzékszervek elhelyezkedése, neve, funkciója
- testápolás - az orvos gyógyító munkája

Állatok:

- néhány háziállat megismerése

Növények:

- tapasztalatszerzés 2-3 gyümölcsről
- a legismertebb zöldségek megnevezése
- néhány gyakori virág megismerése, a virágoskert megfigyelése
- a környezetünkben lévő egyéb növények felfedeztetése

Közlekedés:

- gyalogos közlekedés szabályainak megismerése
- közlekedési eszközök megfigyelése az utcán

Évszakok:

- a különböző évszakok jellemzőinek felismerése
- a változások megfigyelése
- az időjárás - öltözködés összefüggése
- környezetkultúra: tisztaság megőrzése, takarékoság

A természeti - emberi - tárgyi környezet megismerését szolgáló témakörök 5-6-7 éves korban:

Család:

- a család fogalma, életmódja, családtagok neve, lakcím
- a családtagok munkája otthon és munkahelyükön

Testünk:

- testrészek felsorolása, funkciója

Állatok:

- háziállatok, háziszárnyasok
- erdei - mezei állatok
- vízi állatok
- vadon élő állatok tulajdonságai

Növények:

- a virágoskert gondozása
- gyümölcsök, zöldségek felhasználhatósága
- a növények védelme

Színek:

- felismerés, megnevezés, azonosítás
- sötétebb és világosabb árnyalatok

Napszakok:

- napszakok megnevezése
- azokhoz kapcsolódó tevékenységek

Közlekedés:

- utazás autóbuszon, a helyes viselkedés gyakorlása
- szárazföldi, vízi, légi közlekedési eszközök csoportosítása
- személy és teherszállítás

Évszakok:

- évszakok összehasonlítása
- évszakokhoz kapcsolódó munkák
- növények, állatok élete
- időjárás, öltözködés változásai

Falunk:

- Emlékművek
- óvoda környéki intézmények: bolt posta, rendelő, pékség, iskola, Polgármesteri Hivatal megtekintése
- a falu kézműves mestereinek meglátogatása
- a régi használati tárgyak megfigyelése
- itt élő emberek, helyi hagyományok

Világnapok:

- Madarak és fák napja: kirándulás, csemete ültetés
- Föld napja: szeméthyűjtés, az óvoda környezetének tisztítása (zöld jeles napok)
- Takarékosági világnap: papírgyűjtés, szelektív szeméthyűjtés

A fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére:

- rendelkeznek a koruknak megfelelő általános ismeretekkel magukról és közvetlen környezetükről, a település hagyományairól
- kialakulnak azok a szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez és megóvásához szükségesek
- ismerik az emberi test részeit és funkcióit
- gyakorolják a helyes közlekedési szabályokat, ismerik a közlekedési eszközöket
- tudják a napszakokat, a hét napjait, a hónapok neveit, évszakok egymásutániségát
- önállóan gondozzák csoportjuk növényeit, állatait
- tevékenyen részt vesznek óvodai környezetük formálásában

Az óvodapedagógus feladatai a foglalkozások megszervezésében:

- Olyan feltételek megteremtése, melyek lehetővé teszik minél több tapasztalat szerzését a természetben.
- Törekedjen minél több élmény gyűjtésére.
- Biztosítson minél több eszközt és lehetőséget a gyermekeknek a természetben való folyamatos tevékenykedtetéshez az élősarok, a virágoskert és a kisállat gondozásához.

- A foglalkozásokat lehetőleg a szabad természetben szervezze.
- lehetőség biztosítása a környezet tevékeny megismerésére, hely, idő, eszköz, alkalom
- segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában.
- tudatos jelenlét: a közösség mintát nyújt a környezettudatos magatartással, ökológiai szemléletformálással, egészségszemlélet és életvitel ; fogyasztási szokások befolyásolása.

Módszerek:

- tanulási környezet megteremtése (életközeli, terepi tapasztalás, felfedezés lehetősége)
- kooperatív technikák alkalmazása
- projekt módszerek

8.8. Matematikai nevelés

A gyermek már az óvodába kerülés előtt felfigyel a dolgok mennyiségi és minőségi összetevőire.

Érdeklődéssel fordul a matematikai információk felé. A gyermeket körülvevő környező valóság mennyiségi és térbeli viszonyai, formái, természetes napi szituációkban folyamatosan megfigyelhetők. Ezért hát bármilyen tevékenység közben találkozhatunk vele s minden nevelési területhez jól kapcsolódik.

A matematikai nevelés célja:

- a valóság objektív megismertetése
- a megismerési képességek fejlesztése (pl. megfigyelés, emlékezés, megértés, problémamegoldás)
- összefüggések megláttatása
- ítélőképesség fejlesztése

A matematikai nevelés gyakorlata az óvodában:

Felfogásunk a matematikai nevelés önállóságát is hangsúlyozza. Ez persze nem jelenti azt, hogy nem komplex formában a gyermekek észlelésére, érzékelésére és megismerési vágyára épülve valósulna meg.

Az óvodáskort jellemző fejlődésbeli egyenetlenség, a korai családi fejlesztés eltérései azt sugallják, hogy e téren két életkori szintet jelöljünk meg:

1. *Bevezetés a matematikába* - általában az 5. életévig tart.

Feladata: a matematikai kíváncsiság és érdeklődés kibontakoztatásának segítése, a matematikai beállítódás, szemlélet megalapozása.

2. *Az intenzív fejlesztés szakasza* - az 5-6-7 életévben.

Feladata: az iskolai alkalmassághoz szükséges tapasztalatok megszerztetése, részképességek, gondolkodási műveletek, szokások elsajátítása. Eligazodás a gyakorlati életben, a tevékeny élet megkedveltetése.

A folyamatos cselekedtetés rengeteg olyan szituációt hoz felszínre, ahol *természetes környezetben* folyhat a matematikai tapasztalatok szerzése. Például játékidőben gyakorta létrejönnek olyan lehetőségek, melyek alkalmasak matematikai tartalmak közvetítésére. Főleg ezeket az alkalmakat igyekszünk kihasználni a kisebb gyermekek nevelése során.

A *komplex foglalkozások* alkalmasak arra, hogy a korábban mozaikszerűen szerzett benyomásokat rendszerezzük, a megfigyelések, tapasztalatok körét szélesítsük. Tapasztalataink azt mutatják, hogy a gyermek negyedik életéve után egyre gyakrabban igényli és képes is általunk irányított formában mélyebb és sokoldalúbb összefüggések feltárására.

Az 5-6-7 éves korban közvetíthető matematikai tartalmak:

Tárgyak, személyek, halmazok összehasonlítása:

1. Szétválogatások - más válogatásban felismert szempont szerint is
2. Sorba rendezések - megnevezett tulajdonság szerint, követés, kiegészítés

A számfogalom alapozása:

1. Halmazok összemérésével:
 - Elemek párosítása.
 - Több, kevesebb, ugyanannyi megállapítása.
 - Összemérések számlálással 10-es számkörben.
 - Sorszámlálás.
 - A darabszám változásai (hozzátevés, elvevés, ugyanannyivá tevés, szétosztás, egyenlő részekre osztás).
2. Mennyiségek összemérésével:
 - Tárgyak, személyek, jelenségek mérhető tulajdonságainak sorbarendezése (hosszúság, terület, térfogat, tömeg, űrtartalom).
 - Ugyanakkora mennyiségek előállítása.
 - Mérések változó egységekkel.

Geometriai tapasztalatszerzések:

1. Építések szabadon és minta után.
2. Szimmetria - tevékenységek tükörrel:
 - tükrös, nem tükrös alakzatok megkülönböztetése
3. Tájékozódás térben és síkban:
 - irányok azonosítása, megkülönböztetése
 - síkidomok, nyitott és zárt vonalak megkülönböztetése

A fejlesztés várható eredményei óvodáskor végére:

- A gyermek képes az óvodapedagógus kérdéseit megérteni, kéréseit betartani.
- Biztosan számlál legalább 10 tárgyat.
- Mennyiségek összehasonlítására képes (több, kevesebb, ugyanannyi - hosszabb, rövidebb - magasabb, alacsonyabb stb.).
- Alakzatok, tárgyak, élőlények szempont szerinti válogatására képes.

- Másol alakzatokat síkban és térben.
- A síkbeli formákat tulajdonságaik szerint válogatja (kör, négyzet, háromszög).
- Ismeri a jobbra, balra, le, fel irányokat és a helyeket kifejező névutókat (alatt, fölött, között, mögött, mellett stb.)
- Felismeri a mennyiségi, alak, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítéliképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségsszemlélete.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Olyan tevékenységek, lehetőségek biztosítása, melyek természetes élethelyzetekben teszik lehetővé számukra matematikai tartalmú tapasztalatok szerzését.
- A komplex matematika foglalkozásoknak vagy kötetlen kezdeményezéseknek minden esetben támaszkodnia kell a gyermekek ötleteire, igényeire. A matematikai képességek fejlesztését játékosan, játékba építetten valósítsa meg és az ismereteket, tapasztalatokat tevékenységeiben is képes legyen alkalmazni.

8.9. Testnevelés

Egy gyermek sem születik ügyetlennek, hanem a mozgáshiány teszi azzá. A 3-7 éves gyermekek egészséges testi fejlődésének biztosítása nem képzelhető el a rendszeres, játékban gazdag, az egyéni képességeket messzemenően figyelembe vevő, kellő aktivitást és terhelést biztosító testnevelés nélkül.

A mozgásöröm és a szellemi fejlődés egymással szoros kapcsolatban áll.

Mozgás

-A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-helyzetváltoztató és finommotoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos és örömteli, érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. Ezzel biztosítható a mozgás és az értelmi fejlődés kedvező egymásra hatása.

-A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása kedvezően hatnak a kondicionális képességek közül- különösen az erő és állóképesség fejlődésére, amelyek befolyásolják a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás és egészséges életmódra nevelés hatásait.

-A spontán, szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe, miközben együtt hatnak a gyermek

személyiségének- a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társas viselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás-fejlődésére.

-A spontán- a játékban, azon belül a szabad játékban-megjelenő mozgásos tevékenységnek az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő kooperatív mozgásos játékok széleskörű alkalmazására, a szabad levegő kihasználására

Az óvodai testnevelés célja:

- Az egészséges életmód kialakítására nevelés.
- A testi képességek fejlődésének elősegítése (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség).
- A növekedés elősegítése.
- Pozitív személyiségtulajdonságok erősítése (bátorság, alkalmazkodás, önbizalom, akarat, szereplési vágy). Társra figyelés.
- A légző-, keringési-, csont-, és izomrendszer teljesítőképességének növelése.
- A mozgáskoordináció alakítása. (járás, futás, ugrás, támasz-és függésgyakorlatok, egyensúlyozás, dobás)

A mozgásfejlesztés gyakorlata az óvodában:

Az óvodás korú gyermeknek nagyon nagy a mozgásigénye, s bár könnyen elfárad, hamar regenerálódik. Minden adódó lehetőséget kihasználunk tehát a nap folyamán a mozgásra. Rendkívül fontos a szabad levegőn való tartózkodás minél hosszabb idejű biztosítása.

Az óvodai mozgásfejlesztés feladatainak teljesítésére a testnevelés két formáját használjuk:

1. A naponta szervezett **mindennapi testnevelés**, mely 10 perces intenzív testmozgást jelent. Főként játékokból és gimnasztikai gyakorlatokból tevődik össze. Tavasszal, ősszel és nyáron a szabadban tartjuk, hol a változatos mozgáslehetőséget biztosító udvari játékokkal egészül ki.
2. A heti egy alkalommal megtartott 20-30 perces **testnevelés foglalkozáshoz**, erre az alkalomra biztosított váltóruhába öltöznek a gyermekek. Tartalmát döntő mértékben a természetes mozgások, gyakorlatok képezik. Ezeket kiegészíti néhány talajtorna elem, a kézi szerekekkel végezhető gyakorlatok és a testnevelési játékok.

A megfelelő intenzitású, derűs légkörű testmozgás biztosítja a motoros képességek fejlődését, melynek egyre magasabb szintje előfeltétele a bonyolultabb mozgások eredményes végrehajtásának, ezáltal a mozgásműveltség fejlődésének. A testgyakorlatok mintaszerű végzésével és a játékba való aktív bekapcsolódással próbáljuk motiválni a gyermekeket, építve utánzási hajlamukra.

A testnevelés foglalkozások mozgásvagyát, életkori fejlettség szerinti fokozatait a gyermekek testi képességeinek ismeretében tervezzük. Figyelembe kell vennünk óvodánk adottságait és felszereltségét is. Mivel jól felszerelt tornaeszközökkel rendelkezünk, biztosítottak a feltételek a tornának, játékos mozgásnak, az egészséges életmódot erősítő egyéb tevékenységeknek. a teremben és szabad levegőn eszközökkel

és eszköz nélkül. Spontán vagy szervezett formában az óvodai nevelés minden napján az egyéni szükségleteket és képességeket figyelembe véve minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani. A mozgás megszerettetése, a mozgásigény kielégítése az óvodai testi nevelés fontos feladata, amit csak a helyesen megválasztott mozgásanyag változatos gyakoroltatásával érhetünk el.

A fejlesztés mozgásanyaga:

Játékok:

- szerep-, utánzó-, futójátékok
- szabályjátékok

Rendgyakorlatok:

- egyenes testtartás, vonal és köralakítás, fordulatok meghatározott irányba

Gimnasztika:

- a) szabadgyakorlatok:
 - nyak-, kar-, törzs-, és lábgyakorlatok
 - összetett gyakorlatok
- b) kéziszer gyakorlatok (bot, babzsák, szalag, karika, labda)

Járások, futások:

- természetes járás irányváltásokkal
- speciális járások, állatjárások utánzása
- ritmusra járások
- futás egyenes vonalban és irányváltással
- lassítás - gyorsítás
- akadályok leküzdése
- versenyfutás

Támasz-, függés-, és egyensúlygyakorlatok:

- talajon (csúszás, mászás, egyensúlyozás)
- padon, zsámolyon, bordásfalon - vízszintes és függőleges irányban
- egyensúlyozás emelt szeren
- talajtorna elemek (bukfenc előre-hátra, tarkóállás, kézállás, hossz tengely körüli gurulás)

Szökdelések, ugrások:

- helyben és haladva - páros lábon, váltott lábbal
- akadályokon át (le, fel, át)

Dobások, labdagyakorlatok:

- labdafogások, labdaészlelés
- labdagurítások, labdavezetések
- alsó és felsődobások
- labdahajítások

Foglalkozások a szabadban:

- téli játékok (hógolyózás, szánkózás)
- atlétikai vonatkozású gyakorlatok

A fejlesztés várható eredményei óvodáskor végére:

- Ismeri a vezényszavakat, betartja és követi a szabályokat.
- A mozgásban kitartó.
- Mozgás közben tud irányt változtatni, jobbra, balra, hátra fordulatot tenni az irányok megnevezésével.
- Képes sor- és köralakításra.
- Tud fél és páros lábon szökdelni.
- Egyensúlyozik egy lábon, valamint különböző szereken emelt magasságban két lábon.
- Átugrik kisebb akadályokat.
- Tud labdát dobni, gurítani, megfogni, célózni vele.
- Alakulóban van egészséges versenyszelleme.

Az óvodapedagógus feladatai a mozgásfejlesztés terén:

- Legfontosabb feladata minden nap lehetőséget adni a gyermekeknek a szabad levegőn való tartózkodásra és saját testük mozgásának átélésére.
- Sokoldalú mozgástapasztalatok szerzésére nyújtson változatos lehetőségeket.
- Segítse elő a gyermekek harmonikus, összerendezett mozgásának kialakulását.
- Építse be a foglalkozásokba a tartásjavító és lábboltozatot erősítő gyakorlatokat.
- A gyógytestnevelő útmutatása alapján gyakorlatok végzése.

9.A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE ISKOLAÉRETTSÉG

Az az általános és elfogadott vélemény, hogy a gyermek akkor kerüljön iskolába, amikor az számára a legkedvezőbb.

Amikor megpróbáljuk eldönteni, hogy egy gyermek iskolaérett-e, azt kell előre látnunk, hogy képes lesz-e megfelelni bizonyos alkalmazkodási követelményeknek. Nem is érettségről, hanem alkalmasságról van tehát szó. Képes-e majd 4 órán át meghatározott szabályok szerint viselkedni: nyugodtan ülni a padban, figyelni a tanító szavaira, válaszolni a kérdéseire és csak akkor szólalni meg, amikor engedélyt kap rá. A gyermek, ha eléri az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget, legkorábban abban a naptári évben, amelyben a hatodik, legkésőbb amelyben a nyolcadik életévét betölti, tankötelessé válik.

Óvodánkban az a gyakorlat, hogy egyszerű, iskolai alkalmasságot mérő feladatokat végeztetünk a 6. életévüket betöltött gyermekekkel. Ezek nem a tudásra, hanem a képességek, készségek felmérésére irányulnak (mint pl. figyelem, emlékezet, feladattudat, szabály és mintakövetés készsége). Zömében világszerte használt tesztek tartalmazzanak. (Az intelligenciát csak akkor mérjük, ha az értelmi fogyatékoság gyanúja felmerül.)

Ha egy gyermeknél kérdéses az alkalmasság, azt javasoljuk a szülőnek, hogy kérje ki a Nevelési Tanácsadó véleményét, melyet az intézmény óvodánkba is visszajelez.

A döntés mindenkor a szülő joga és feladata!

Az iskolai életre szóló felkészültségnek testi, lelki és szociális **kritériumai** vannak. Mindegyik egyformán szükséges a sikeres iskolai munkához.

1. A **testileg** egészségesen fejlődő gyermeknek:
 - Megváltoznak testarányai, megkezdődik a fogváltás.
 - Teste arányosan fejlett, teherbíró.
 - Mozgása összerendezett.
 - Erőteljesen fejlődik a mozgáskoordináció és a finommotorika.
 - Mozgását, viselkedését testi szükségletei kielégítését irányítani képes.
2. A **lelkileg** egészségesen fejlődő gyermek:
 - érdeklődik az iskola iránt, vágyik az iskolába
 - érzékelése, észlelése tovább differenciálódik
 - A tanuláshoz szükséges képességei folyamatosan fejlődnek:
 - megjelenik a szándékos emlékezet és felidézés
 - megjelenik a szándékos és tartós figyelem
 - képes minták követésére
 - az elemi fogalmi gondolkodás kialakulóban van
 - Érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél.
 - Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről.
3. Óvodáskor végére a gyermek **szociálisan** is éretté válik az iskolára:
 - Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni.

- Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, feladattartásban, a feladatok eredményes elvégzésében nyilvánul meg.
- Nagyobb kitartás, akarat, önállóság, önfegyelem jellemzi.
- Képes tekintettel lenni másokra, alkalmazkodni másokhoz.

A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában, az óvodásból iskolássá szocializálódik.

1. számú melléklet

A Bázakerettyei Óvoda nevelőtestülete

Név		A diploma megszerzésének időpontja	Megjegyzés
Cseresnyésné Cser Andrea Cservák Andrásné		1997. február 1984. június 14.	

2. számú melléklet

A Nevelési Programot elfogadom:

Cseresnyésné Cser Andrea

.....

Cservák Andrásné

.....

.....

.....

.....

.....

Bázakerettye, 2018. szeptember 01.

3 számú melléklet

Nevelési Program elfogadása

A Bázakerettyei Óvoda Nevelési Programját a szülők véleménye alapján elfogadom.

Bázakerettye, 2013, 07.01.

Kovács Rozália
Szülői Munkaközösség vezetője

Záradék:

- 1.) A nevelési program vonatkozó megállapításai 2013. 07. 01-től hatályosak